

POWIATOWY URZĄD PRACY
w Łosicach

POWIATOWY URZĄD PRACY **W ŁOSICACH**

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI **POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W ŁOSICACH** **W 2019 ROKU**

ŁOSICE, STYCZEŃ 2020 ROK

WSTĘP

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach realizuje zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do ww. ustawy. Zadaniem powiatowych urzędów pracy jest prowadzenie działań mających przyczynić się do poprawy sytuacji na lokalnych rynkach pracy, tj. zmniejszanie bezrobocia, między innymi poprzez pomoc finansową udzielaną na tworzenie miejsc pracy lub refundację kosztów związanych z zatrudnieniem osób bezrobotnych, realizację usług: pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego i organizację szkoleń oraz promocję przedsiębiorczości i wspieranie samozatrudnienia.

Rok 2019 na rynku pracy pokazał, że mamy do czynienia z sytuacją nie notowaną od 30 lat. Liczba osób bezrobotnych w grudniu 2019 roku była najniższą począwszy od 1990 roku. Malejące bezrobocie cieszy, ale nie oznacza to, że problemy na lokalnym rynku pracy nie występują. Rekordowo niskie bezrobocie, wzrost liczby wakatów, napływ pracowników z coraz dalszego Wschodu, ale także otwieranie granic niemieckich czy ciągły brak specjalistów na rynku stawia przed pracodawcami coraz to większe wyzwania. W związku z powyższym zmieniła się także rola Urzędu, który musi wypracować taki model działania, w którym współpraca z pracodawcami będzie jeszcze bardziej efektywna. Urząd stoi przed kolejnymi wyzwaniami. Szczególnie istotne są te związane z rosnącą liczbą pracodawców zmagających się z problemem niedoboru rąk do pracy oraz z aktywizacją osób „trudnych do aktywizacji”. W tej grupie są osoby długotrwale bezrobotne, osoby bez kwalifikacji lub ze zdezaktualizowanymi kwalifikacjami oraz osoby z barierami, wynikającymi z różnych zaburzeń i uzależnień. To także osoby powyżej 50. roku życia oraz osoby, które z różnych przyczyn nie chcą lub nie mogą podjąć zatrudnienia. Przy dynamicznie zmieniającym się rynku pracy i stale rosnących potrzebach pracodawców przywracanie na rynek pracy tej grupy stanowi dla Urzędu duże wyzwanie, wymagają oni długofalowego wsparcia. Problem stanowi również niedopasowanie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy. Popyt na pracę w powiecie łosickim jest generowany przez niewielką liczbę firm. Niewiele jest wśród nich przedsiębiorstw tworzących nowe miejsca pracy i planujących zatrudnienie pracowników na dłuższy okres.

Wychodząc naprzeciw tym wyzwaniom, Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach podejmował szereg działań i inicjatyw wzmacniających lokalną sferę zatrudnienia i przedsiębiorczości. Można wśród nich wymienić: pomoc osobom bezrobotnym i przedsiębiorcom poprzez realizację usług i programów rynku pracy, finansowanie szkoleń pracowników i pracodawców z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, inicjowanie spotkań informacyjnych i wiele innych.

Rok 2019 r. przyniósł po raz kolejny znaczny spadek poziomu bezrobocia w powiecie łosickim. Na koniec grudnia 2019 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach zarejestrowanych było ogółem **665 osób** bezrobotnych, tj. **o 214 osób mniej niż na koniec**

grudnia 2018 r. i o 327 osób w porównaniu do 2017 roku. Należy zauważyć stałą tendencję spadkową liczby osób bezrobotnych w powiecie łosickim, która utrzymuje się od 2012 r. **Wskaźnik stopy bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2019 r. w powiecie łosickim kształtował się na poziomie 4,2 %, w województwie mazowieckim wynosił 4,4 %, natomiast w kraju 5,2 %.**

Spśród bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31 grudnia 2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach **86,8% stanowiły osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, tj. długotrwale bezrobotni, bezrobotni w wieku do 30 roku życia, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni niepełnosprawni, osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – 49 % ogółu bezrobotnych. Wśród tych osób 31,9 % to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Kolejną liczną grupę osób bezrobotnych stanowiły osoby do 30 roku życia – 31,9% ogółu zarejestrowanych.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych, wspierania pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy Urząd pozyskał **środki w łącznej wysokości 3 126 900,00 zł** oraz **300 000,00 zł** z Krajowego Funduszu Szkoleń na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców. Środki te pochodziły z różnych źródeł: środki Funduszu Pracy będące w dyspozycji samorządu powiatu (algorytm), projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego), środki Funduszu Pracy stanowiące rezerwę Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – pozyskiwane w ramach ogłaszanych przez Ministra procedur konkursowych. 65% ww. kwoty stanowią środki pozyskane w ramach dwóch projektów pozakonkursowych. Pierwszy z nich pt. **„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III) w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój** realizowany w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2019 r. dedykowany był osobom młodym **do 29 roku życia**. Wartość projektu wynosiła **2.455.766,51 zł**, w tym na realizację projektu w roku 2019 przeznaczono kwotę w wysokości **1.155.355,00 zł**. W ramach projektu działaniami aktywizującymi zostało objętych 200 osób bezrobotnych, w tym w 2019 r. – 100 osób.

Drugi projekt pt. **„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego** realizowany w okresie 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. o wartości **1.873.647,00 zł**, w tym na 2019 r. **876.391,00 zł** skierowany jest do 140 osób (w 2019 r. – 65 osób) w wieku 30 lat i powyżej będących głównie w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Urząd pozyskał również dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy w ramach programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanego z tworzeniem zielonych miejsc pracy w wysokości **57 200,00 zł**. Pozyskano również dodatkowe środki Funduszu Pracy w wysokości **27.900,00 zł** na realizację programu staży dla osób bezrobotnych w placówkach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Projekty zrealizowane dzięki tym środkom umożliwiły aktywizację zawodową **322** mieszkańców powiatu łosickiego. Urząd w 2019 r. zawarł **35** umów z **28** pracodawcami o sfinansowanie/ dofinansowanie ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy dla **169** osób.

Najważniejszą przesłanką podejmowanych działań była i jest troska o odpowiednią jakość i racjonalność świadczonych usług oraz uzyskanie jak najlepszej efektywności realizowanych działań aktywizacyjnych.

W 2019 r. pośrednicy pracy pozyskali ogółem **1441 wolnych miejsc pracy**, z czego 348 to miejsca pracy subsydiowane, które stanowiły – 24,1% ogólnej liczby miejsc pracy zgłoszonych do Urzędu.

Wielkość środków, które pozyskuje Urząd zależy od wielu czynników, w tym od liczby zarejestrowanych, stopy bezrobocia, czy średniej liczby zarejestrowań i wyrejestrowań Urzędu. Im mniej bezrobotnych i niższa stopa bezrobocia, tym mniej środków na aktywizację tych, którzy w rejestrach Urzędu pozostali, wśród których najwięcej jest długotrwale bezrobotnych, wymagających intensywnego i wszechstronnego wsparcia w powrocie na rynek pracy.

W związku z tym, iż w ewidencji osób bezrobotnych dominują osoby najbardziej oddalone od rynku pracy, wymagające szczególnego wsparcia w procesie aktywizacji Urząd objął w 2019 r. **432 osoby bezrobotne indywidualną poradą zawodową**. Osoby współpracowały z doradcą zawodowym w trakcie **476 wizyt doradczych**. Ponadto odbyło się **16 spotkań w ramach grupowej porady zawodowej, w których wzięło udział 115 osób**. W 2019 r. odbyły się **23 grupowe informacje zawodowe**, w których uczestniczyło **136 osób**. **Z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało 266 osób**.

Na lokalnym rynku pracy wzrasta zapotrzebowanie na pracowników ze Wschodu, którzy przyjeżdżają do Polski najczęściej na zasadzie uproszczonej na krótki czas - maksymalnie na 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Dla większości emigracja ma charakter ekonomiczny i krótkotrwały, ale też powtarzalny. W 2019 r. w tutejszym Urzędzie złożono **361 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz 1070 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w związku z pracą „nie – sezonową”**.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej corocznie dokonuje pomiaru skuteczności działań powiatowych urzędów pracy, wyliczając efektywność zatrudnieniową i kosztową podstawowych form aktywizacji finansowanych z Funduszu Pracy, tj. ilość podjęć pracy po zakończeniu udziału w danej formie aktywizacji. Na podstawie opracowania Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (czerwiec 2019 r.) „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej, realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 roku” Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach osiągnął wskaźniki:

- **efektywności zatrudnieniowej - 92,42% (4 miejsce w województwie mazowieckim), zaś średnia dla kraju wynosiła – 84,96%,**

➤ **efektywności kosztowej - 20 miejsce w województwie mazowieckim – 10.785,80 zł (średnia dla kraju – 10.286,42 zł).**

Z okazji święta publicznych służb zatrudnienia 29 stycznia 2020 r. w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej odbyła się ogólnopolska konferencja „Urząd pracy w nowoczesnej gospodarce”. W trakcie konferencji z rąk Wiceministra Pana Stanisława Szweda i Wiceminister Pani Aliny Nowak **wyróżnienie za uzyskanie w 2019 r. efektywnych i skutecznych działań aktywizacyjnych podejmowanych wobec osób bezrobotnych z uwzględnieniem sytuacji na lokalnym rynku pracy w województwie mazowieckim** odebrała dyrektor Urzędu. **Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach znalazł się w gronie najlepszych powiatowych urzędów pracy w Polsce oraz uzyskał najlepsze wyniki w województwie mazowieckim.** Spośród 340 powiatowych urzędów pracy z całej Polski wyróżnionych zostało tylko 16 powiatowych urzędów pracy.

Niniejsze sprawozdanie ma na celu uwzględnienie analitycznego ujęcia problemów lokalnego rynku pracy na terenie powiatu łosickiego w 2019 roku. Materiał porównawczy z dwóch ostatnich lat został przedstawiony w formie wykresów i zestawień tabelarycznych, a także w formie opisu działań podejmowanych przez Urząd w celu ograniczenia bezrobocia, wspierania efektywnego zatrudnienia oraz rozwoju i wspierania lokalnej przedsiębiorczości.

Sprawozdanie składa się z najważniejszych elementów opisujących sytuację na lokalnym rynku pracy: struktury demograficznej powiatu, wielkości i struktury bezrobocia, form wsparcia, wydatków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań i związanych z nimi działań informacyjno-promocyjnych.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŁOSICKIEGO

Powiat łosicki położony jest we wschodniej Polsce, jest to najdalej wysunięty na wschód powiat województwa mazowieckiego. Jego powierzchnia wynosi 772 km², natomiast liczba ludności wynosi ponad 31 tysięcy osób.

W skład powiatu łosickiego wchodzi **5 gmin wiejskich** – Platerów, Sarnaki, Stara Kornica, Huszlew, Olszanka oraz **1 gmina miejsko-wiejska** Łosice. Powiat łosicki jest jednym z **37** powiatów województwa mazowieckiego.

Najbardziej zaludnioną gminą w powiecie łosickim jest gmina miejsko-wiejska Łosice, którą w 2018 r. zamieszkiwało **10 837 osób**. W następnej pod względem liczby mieszkańców – Gminie Platerów mieszkało **4 876 osób**, w Gminie Stara Kornica **4 798 osób**, w Gminie Sarnaki **4 717 osób**, w Gminie Olszanka **2 961 osób**. Najmniej ludności w powiecie liczyła Gmina Huszlew – **2 834 osoby**.

1.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Powiat łosicki zamieszkuje **31 023 mieszkańców** – **15 442 mężczyzn, 15 581 kobiety**¹ co plasuje powiat na ostatnim miejscu jeśli chodzi o liczbę mieszkańców w województwie mazowieckim. Zdecydowaną większość ludności powiatu, tj. około **77,2%** zamieszkuje tereny wiejskie.

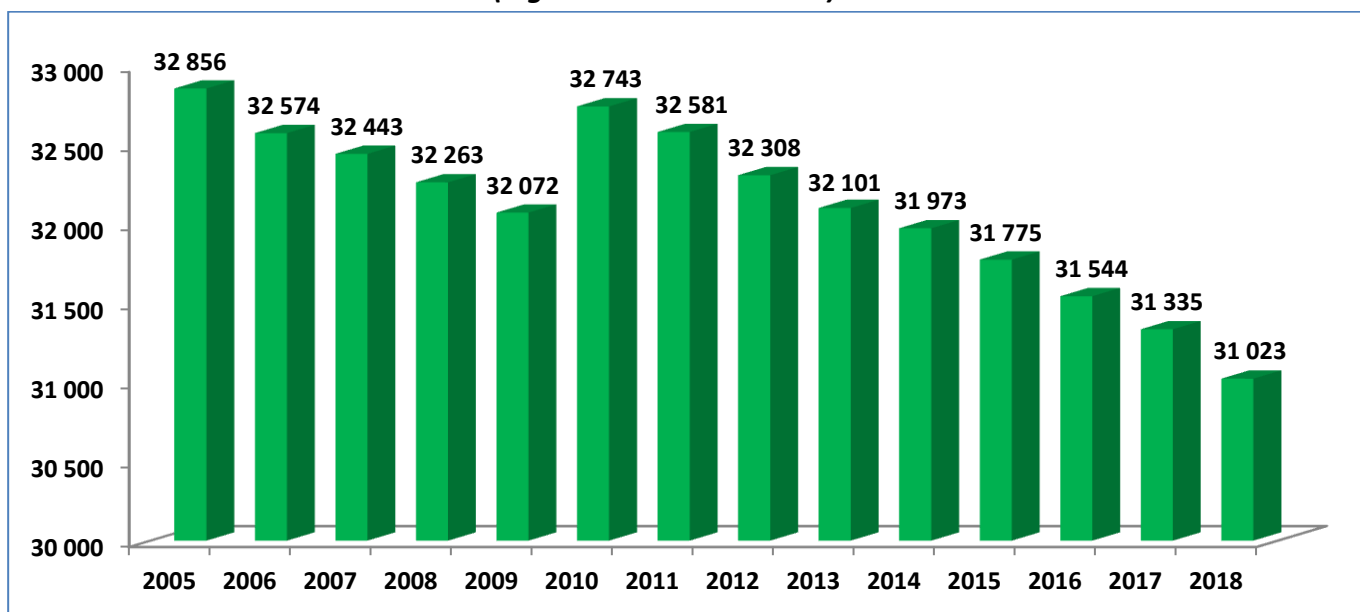
W powiecie łosickim obserwowany jest niepokojący, sukcesywny spadek liczby ludności. Na koniec grudnia 2005 roku w powiecie zamieszkiwało **32 856 osób**, a więc

¹ wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 31.12.2018 r.

² wg Banku Danych Lokalnych prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny, stan na dzień 31.12.2018 r.

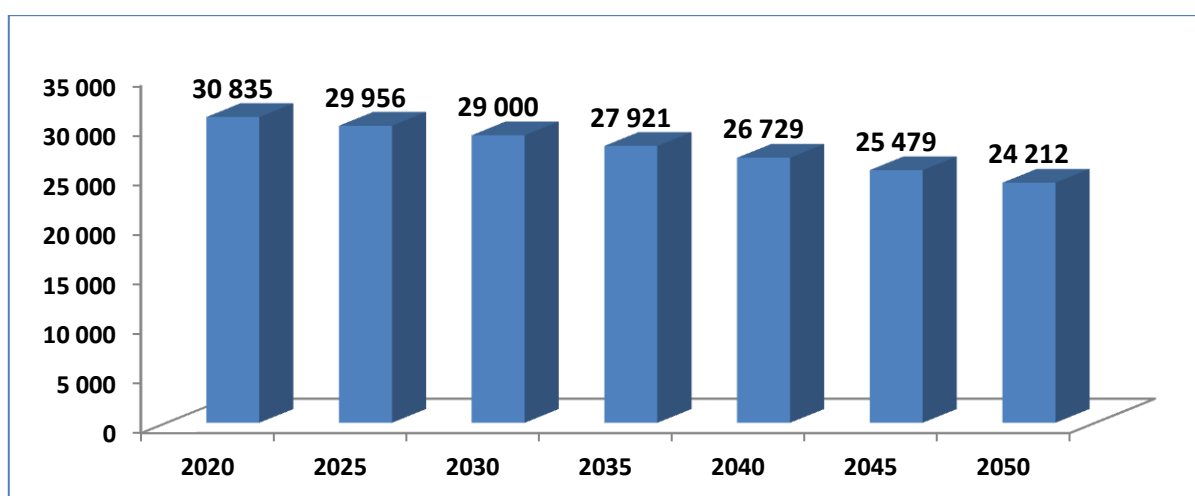
o **1 833¹ osób** więcej niż w grudniu 2018 r. Niepokojące są również prognozy, które wskazują na dalszy spadek liczby mieszkańców powiatu łosickiego. Szacuje się, że w roku 2020 liczba mieszkańców będzie równa **30 835**, natomiast w roku 2050 powiat łosicki będzie zamieszkiwać już tylko **24 212 osób**. Przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów, w powiecie łosickim na koniec 2018 roku przyjął wartość ujemną i wyniósł **-108**, co oznacza, że liczba zgonów przewyższyła liczbę urodzeń i wskazuje na naturalny ubytek.

Wykres Nr 1. Liczba mieszkańców powiatu łosickiego w latach 2005-2018
(wg stanu na koniec roku)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres Nr 2. Prognoza ludności powiatu łosickiego na lata 2020-2050

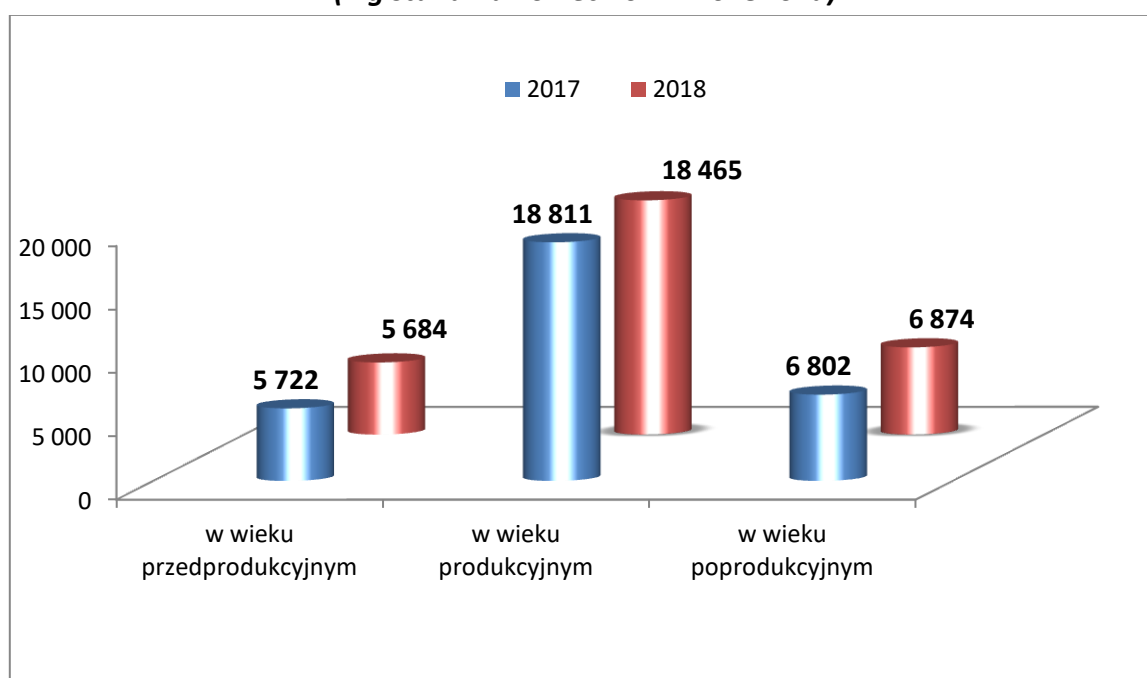

Źródło: Główny Urząd Statystyczny - Prognoza opracowana w 2014 roku na bazie NSP 2011

1.2. UDZIAŁ LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH

Wśród mieszkańców powiatu łosickiego rośnie udział osób najstarszych, czyli w wieku poprodukcyjnym. Na koniec 2018 roku ich odsetek wyniósł **22,2%**, czyli o **3,7%** więcej niż w roku 2012. Jednocześnie spada udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, co wskazuje na proces starzenia się społeczeństwa. Na koniec 2018 roku w powiecie łosickim odnotowano **18 465 osób (10 224 mężczyzn i 8 241 kobiet)** w wieku produkcyjnym, **5 684 osoby (2 903 mężczyzn i 2 781 kobiet)** w wieku przedprodukcyjnym i **6 874 osoby (2 315 mężczyzn i 4 559 kobiet)** poprodukcyjnym. Przy czym przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat.

Wykres Nr 3. Ludność powiatu łosickiego wg ekonomicznych grup wiekowych (wg stanu na koniec 2017 i 2018 roku)

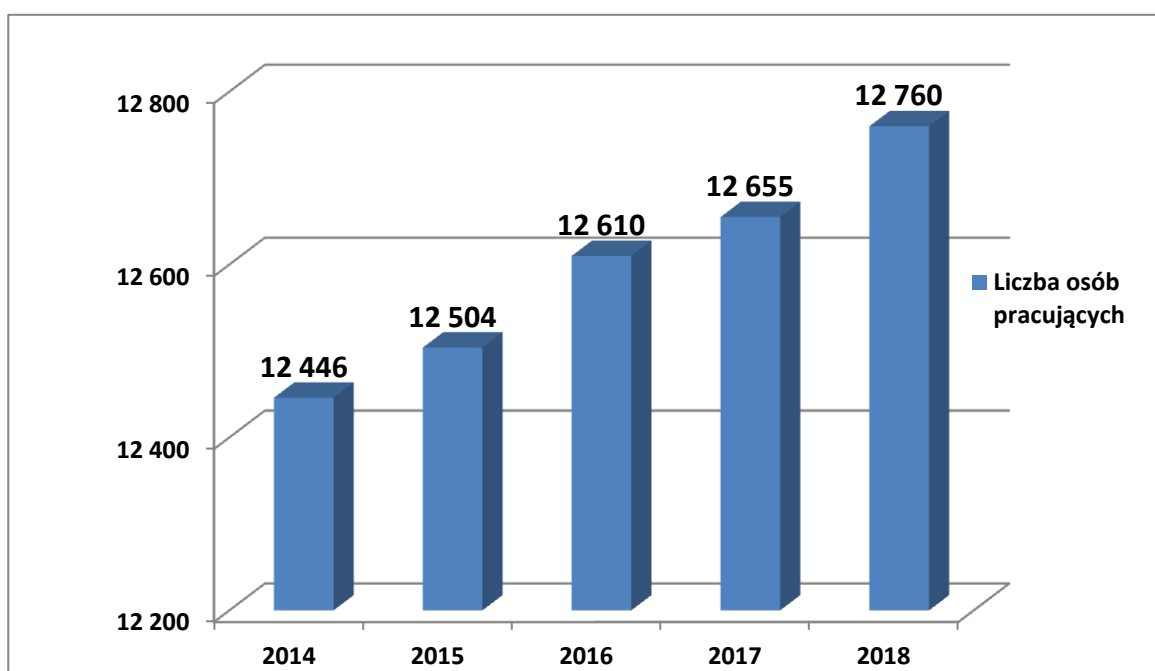
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

1.3. ZATRUDNIENIE W POWIECIE ŁOSICKIM

W 2018 roku odnotowano wzrost liczby pracujących² w powiecie łosickim o **105 osób** w porównaniu do danych z końca 2017 roku, co oznacza, że liczba pracujących na koniec grudnia 2017 roku wyniosła **12 655 osób**. W województwie mazowieckim również zauważalny jest wzrost liczby pracujących z **1 956 989 osób w 2017 roku do 1 986 287 w 2018 roku**. Liczba osób pracujących² na koniec 2018 roku w powiecie łosickim, wynosiła **12 760 osoby**, z czego **5 976 osób stanowiły kobiety**.

Wykres Nr 4. Liczba pracujących w powiecie łosickim w latach 2014-2018 (wg stanu na koniec roku)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

1.4. MIGRACJE

Saldo migracji to różnica między liczbą osób, które napłynęły a liczbą osób, które opuściły dane terytorium w badanym okresie.

Saldo migracji wewnętrznych ludności jest ujemne (-82)³. W 2018 roku na pobyt stały do powiatu łosickiego napłynęły ogólnie **222 osoby**, z czego **99 osób pochodziło z miast**, natomiast **123 osoby pochodziły ze wsi**. Z powiatu wyemigrowało **400 osób**, z czego **216 to były kobiety**. Dla **235 osób** kierunkiem emigracji było miasto, natomiast dla **165 osób** wieś. Powodem migracji są m. in. przyczyny rodzinne (np. zawieranie małżeństw) lub

² wg Banku Danych Lokalnych prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny, stan na dzień 31.12.2018 r.

³ wg Banku Danych Lokalnych prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny, stan na dzień 30.06.2019 r.

ekonomiczne, spowodowane chęcią poprawy sytuacji materialnej osoby migrującej i jej rodziny. Zauważalny jest wzrost liczby osób napływających do powiatu z miast.

Tabela Nr 1. Saldo migracji zagranicznych i wewnętrznych na pobyt stały w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2017-2019

Lp.		Saldo migracji wewnętrznych			Saldo migracji zagranicznych		
		2017	2018	I półrocze 2019	2017	2018	I półrocze 2019
1.	Województwo mazowieckie	12 029	14 686	7 678	1 484	2 016	1054
2.	Powiat Łosicki	-148	-178	-82	4	3	2
3.	Gmina Huszlew	-11	4	-6	1	0	0
4.	Miasto i Gmina Łosice	-72	-128	-40	4	0	2
5.	Gmina Olszanka	-9	-29	-6	0	0	0
6.	Gmina Platerów	-24	-18	-17	2	0	1
7.	Gmina Sarnaki	-21	-47	-21	-1	3	0
8.	Gmina Stara Kornica	-47	-24	-12	0	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny

1.5. PODMIOTY GOSPODARCZE W POWIECIE ŁOSICKIM

W powiecie łosickim ze względu na jego rolniczy charakter, wiodącą gałęzią gospodarki jest rolnictwo (użytki rolne stanowią **73,6 % powierzchni**). Głównym ośrodkiem usługowo – administracyjnym jest jedyne miasto – Łosice, liczące **7 071 mieszkańców¹** (Miasto i Gmina Łosice – **10 837 mieszkańców**). Na terenie Łosic lub w bliskiej okolicy zlokalizowana jest większość dużych firm, urzędów, szkół, ośrodków zdrowia i placówek kulturalnych.

Według danych statystycznych⁴ na terenie powiatu ma siedzibę **2 424** podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. Zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych powiatu łosickiego stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - ich liczba stanowi **1 889**. Najczęściej prowadzonymi rodzajami

⁴ wg danych zawartych w opracowaniu Głównego Urzędu Statystycznego „Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON, grudzień 2019” opublikowanym 09.01.2020 r.

działalności gospodarczej jest handel i naprawa pojazdów samochodowych – w tej branży zarejestrowanych jest **497 podmiotów**, następną branżą pod względem liczebności podmiotów gospodarczych jest budownictwo – funkcjonuje w niej **312 firm**. W powiecie łosickim działalność prowadzą **254 firmy** transportowe oraz zajmujące się gospodarką magazynową, **212 podmiotów** zajmuje się pozostałą działalnością usługową, **197 podmiotów** zajmuje się rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem, **185 podmiotów** działa w przetwórstwie przemysłowym, **162** prowadzi działalność związaną z opieką zdrowotną i pomocą społeczną, **139** firm zajmuje się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną, zaś **105** działa w edukacji, natomiast **65 podmiotów** funkcjonuje w administracji publicznej i obronie narodowej, usługach administrowania i obowiązkowego zabezpieczenia społecznego. Dane statystyczne wskazują, iż **47** podmiotów gospodarczych działa w branży zajmującej się działalnością finansową, ubezpieczeniową, **44** obsługą rynku nieruchomości. Najmniej licznymi sekcjami prowadzonej działalności gospodarczej są podmioty zajmujące się: informacją i komunikacją – **40 podmiotów**; hotelarstwem i gastronomią – **38** kulturą, rozrywką i rekreacją – **36 podmiotów**;; górnictwem i wydobywaniem – **12 podmiotów** oraz podmioty zajmujące się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, wodę, gospodarujące ściekami i odpadami oraz działalnością związaną z rekultywacją – łącznie jest ich **6**. Dane dotyczące podmiotów funkcjonujących w powiecie łosickim wskazują, że ich zdecydowaną większość stanowi sektor małych przedsiębiorstw zatrudniających do **9** pracowników. Są to najczęściej firmy rodzinne, które nie generują dużego przyrostu nowych miejsc pracy, które są bardzo podatne na zmiany koniunktury gospodarczej. Duża część pracujących powiatu dotknięta jest problemem sezonowości, dotyczy to zwłaszcza rolnictwa, ale też turystyki i budownictwa, a więc tych obszarów gospodarki, które stanowią o sile powiatu.

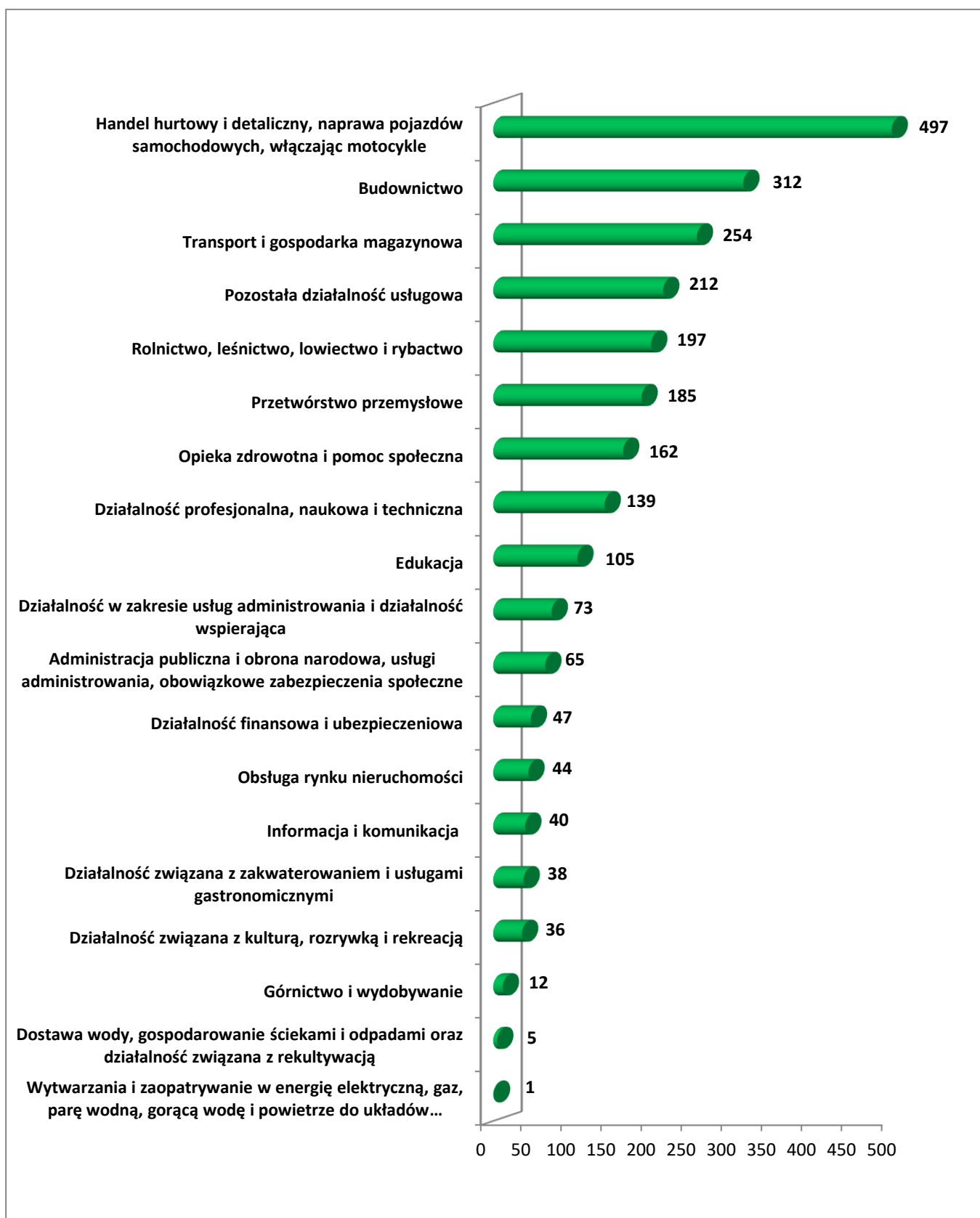
Do największych pracodawców działających na terenie powiatu łosickiego można zaliczyć:

- Krynica Vitamin Spółka Akcyjna Dziadkowskie – Folwark – zatrudnia 305 osób;
- Zakłady Mleczarskie „LAKTOPOL-A” Sp. z o. o. - zatrudnia 203 osoby;
- „WOKAS” Spółka Akcyjna – zatrudnia 187 osób;
- „POLFER” Podzespoły Indukcyjne Spółka Akcyjna - zatrudnia 174 osoby;
- East Mushrooms Sp. z o. o. – zatrudnia 119 osób;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łosicach – zatrudnia 80 osób;
- PERUN S.A. – zatrudnia 79 osób;
- Przedsiębiorstwo Transportowo-Handlowe IMPORT-EKSPORT Przemysław Stefaniuk – zatrudnia 73 osoby;
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Łosicach Spółka z o. o. – zatrudnia 69 osób;
- GL Group Spółdzielnia – zatrudnia 63 osoby;
- SUPERBET KEMPISTY Sp. z o. o., Spółka komandytowa – zatrudnia 62 osoby;
- Bank Spółdzielczy w Łosicach – zatrudnia 55 osób;

- Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo - Usługowe BOFERM Marcin Bojdo – zatrudnia 46 osób;
- Łosickie Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe „KOM – GAZ” – zatrudnia 41 osób.

Potencjał gospodarczy powiatu łosickiego skupia się zdecydowanie wokół rolnictwa. Dla powiatu istotne są przede wszystkim działy specjalne produkcji rolnej, tzn. produkcja pieczarki, aronii, truskawki oraz gospodarstwa sadownicze.

Wykres Nr 5. Struktura podmiotów prowadzących działalność gospodarczą działających w powiecie łosickim (wg stanu na dzień 31.12.2019 r.)

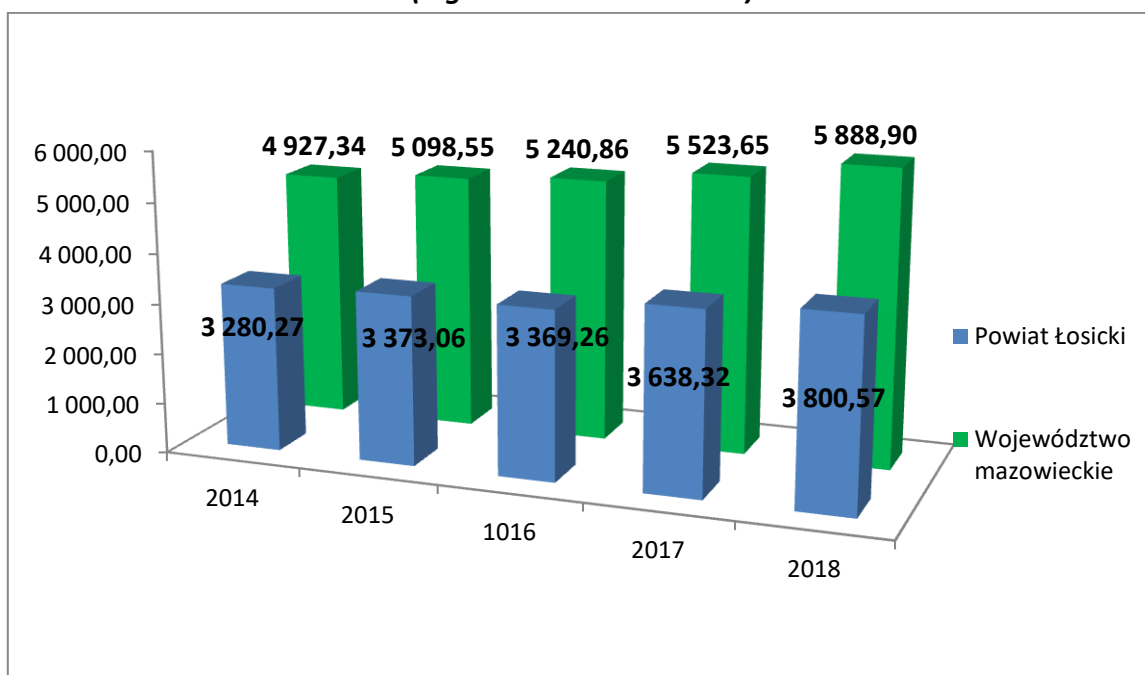

Źródło: Tablice GUS dotyczące podmiotów gospodarki narodowej

1.6. WYNAGORDZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, zarówno w powiecie łosickim, jak i w województwie mazowieckim, sukcesywnie wzrasta. Na koniec 2018 roku w powiecie łosickim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło **3 800,57 zł**, czyli o 162,25 zł więcej niż w roku 2017. Wysokość wynagrodzenia w powiecie łosickim, mimo wzrostu jest nadal niższe od wynagrodzenia wojewódzkiego o **2 088,33 zł** (wg stanu na koniec 2018 roku).

Wykres Nr 6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2014-2018 (wg stanu na koniec roku)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

II. RYNEK PRACY W POWIECIE ŁOSICKIM

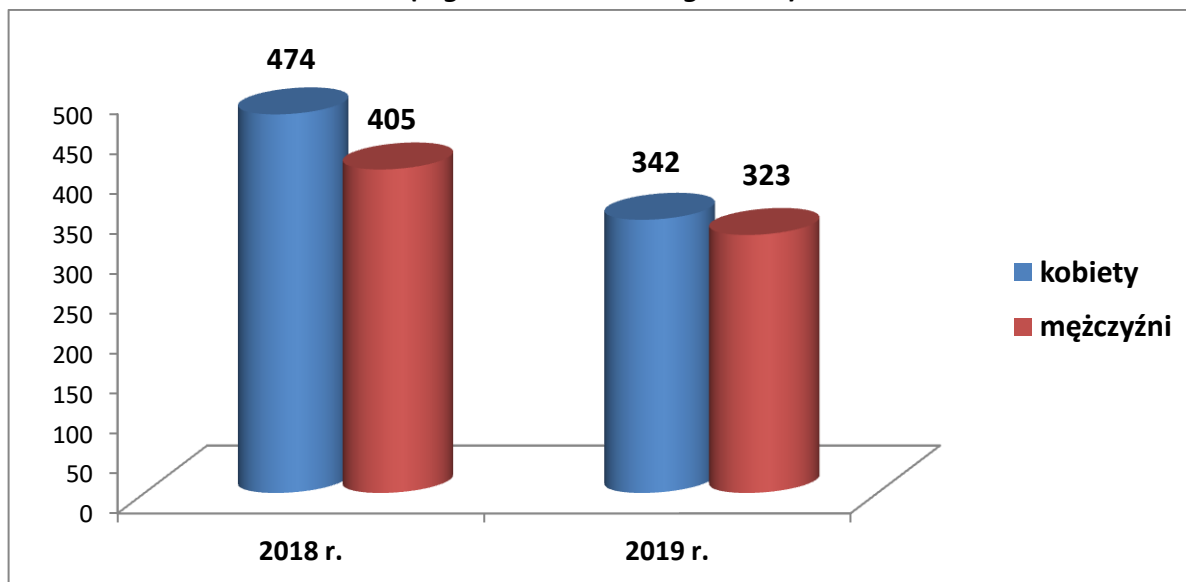
2.1. POZIOM, STOPA I DYNAMIKA BEZROBOCIA

Bezrobocie jest to niemożność znalezienia pracy zarobkowej przez ludzi w wieku produkcyjnym, zdolnych i chętnych do pracy oraz aktywnie jej poszukujących. Bezrobotni stanowią część ludności w wieku produkcyjnym. Poniższa analiza danych statystycznych przedstawia zmiany, jakie dokonują się w tym obszarze na terenie powiatu łosickiego.

Na koniec grudnia 2019 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach zarejestrowanych było ogółem **665 osób** bezrobotnych, tj. **o 214 osób mniej niż na koniec grudnia 2018 r. i o 327 osób w porównaniu do 2017 roku**. Należy zauważyć stałą tendencję spadkową liczby osób bezrobotnych w powiecie łosickim, która utrzymuje się od 2012 r. Liczba osób bezrobotnych w grudniu 2019 r. jest najniższą dotychczas odnotowaną liczbą bezrobotnych począwszy od 1990 r. Najwyższy poziom bezrobocia zanotowano w roku 2002, kiedy to liczba bezrobotnych na koniec grudnia wynosiła **2 635 osób**.

Analiza liczby bezrobotnych w latach 2018 - 2019 wskazuje, iż w każdym miesiącu roku 2019 było zarejestrowanych mniej osób bezrobotnych niż w analogicznych okresach roku 2018. Najmniej zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2019 r. było w miesiącu październiku – **613 osób**.

**Wykres Nr 7. Bezrobotni zarejestrowani w latach 2018-2019
(wg stanu na koniec grudnia)**

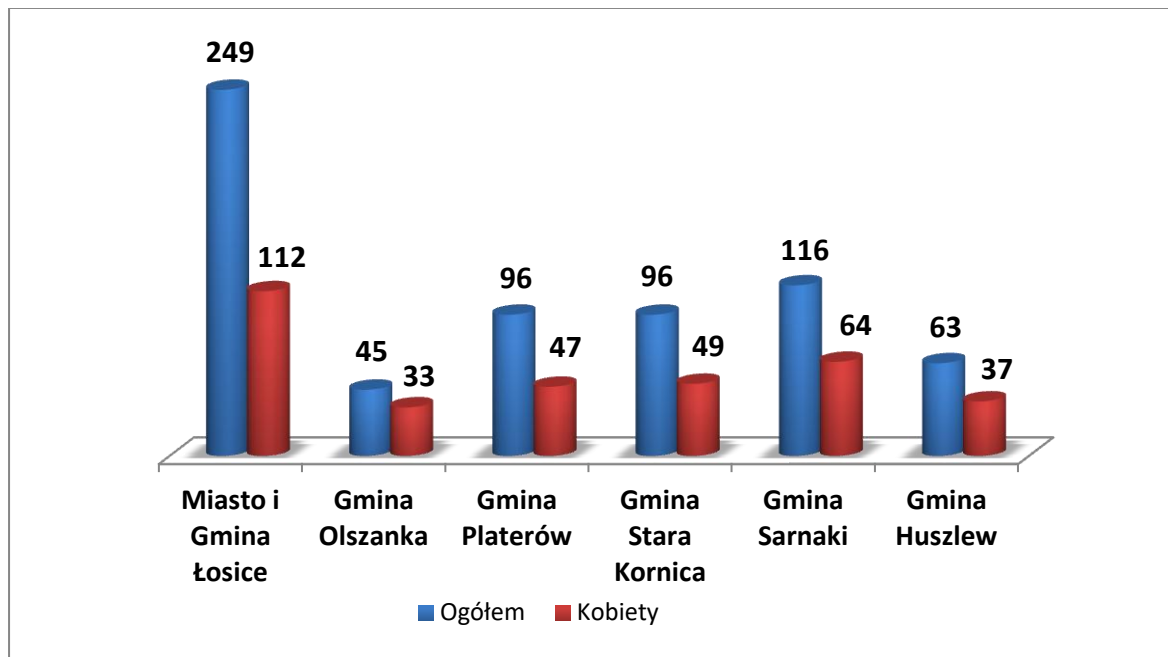

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Analizując liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w końcu grudnia 2019 r. w podziale na gminy Powiatu Łosickiego stwierdza się, iż **największa** ich liczba zamieszkiwała teren **Miasta i Gminy Łosice – 249 osób**. Z kolei **najmniej** bezrobotnych zamieszkiwało teren Gminy **Olszanka (45 osób)** oraz Gminy **Huszelew (63 osoby)**.

Wykres Nr 8 przedstawia szczegółowe dane bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych gminach.

**Wykres Nr 8. Bezrobotni zarejestrowani wg gmin
(wg stanu na 31.12.2019 r.)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

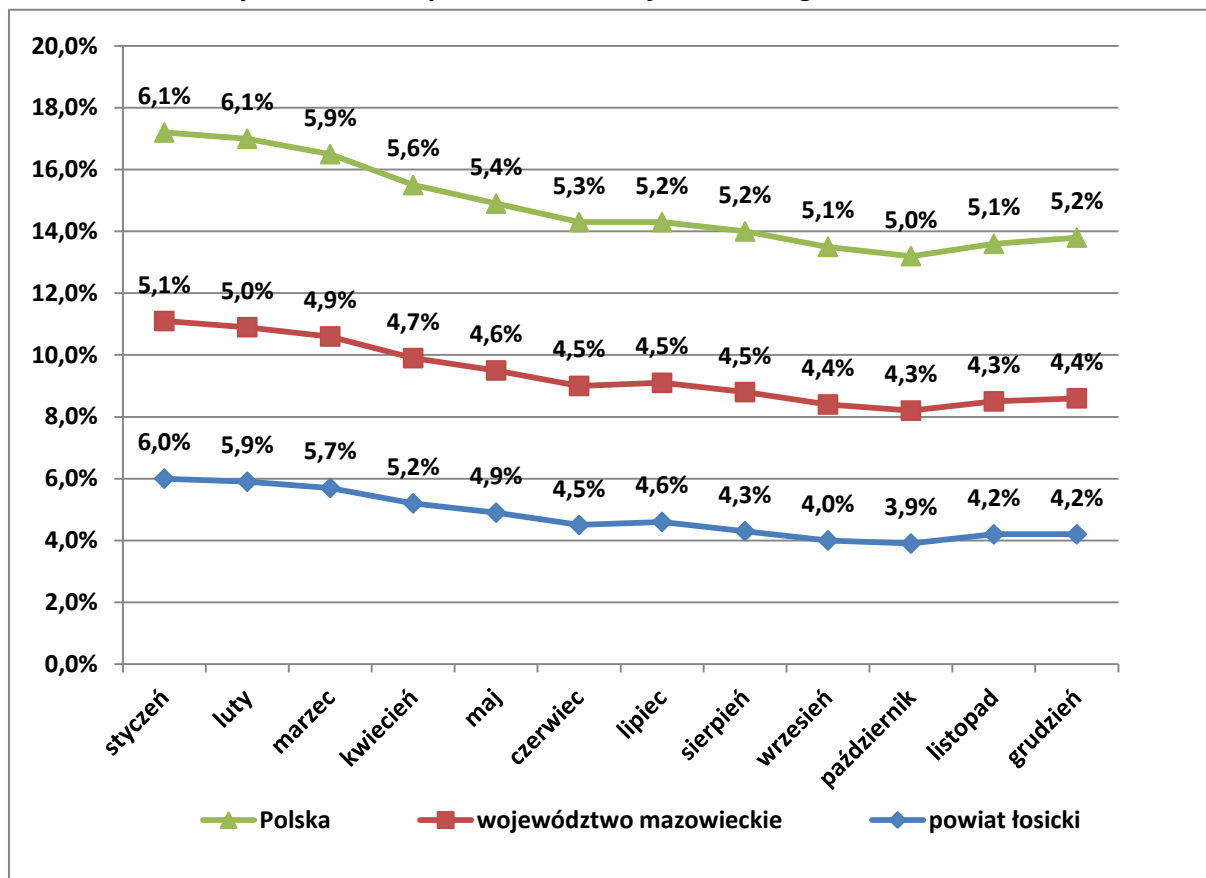
Badając sytuację na lokalnym rynku pracy należy uwzględnić dane dotyczące **wskaźnika stopy bezrobocia**, który rozumiany jest jako wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, czyli pracujących i bezrobotnych (bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych) według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Jeśli uznać go za główny miernik poziomu bezrobocia, to patrząc na dane zawarte na Wykresie Nr 9 w 2019 r. najgorsza sytuacja na rynku pracy powiatu łosickiego była w styczniu. Stopa bezrobocia kształtowała się wtedy na poziomie **6,0 %** a bez pracy pozostawało **948 osób**. Z kolei **najniższą stopę bezrobocia w 2019 r. odnotowano w październiku – wskaźnik bezrobocia wyniósł wtedy 3,9 %, przy liczbie bezrobotnych 613 osób**.

Wskaźnik stopy bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2019 r. w powiecie łosickim kształtował się na poziomie 4,2 %, w województwie mazowieckim wynosił 4,4 %, natomiast w kraju 5,2 %. W ujęciu od stycznia do grudnia 2019 r. stopa bezrobocia dla powiatu łosickiego spadła o 1,8 punktu procentowego, dla województwa mazowieckiego spadek wyniósł 0,7 punktu procentowego, zaś dla kraju stopa bezrobocia spadła o 0,9 punktu procentowego.

Zmiany stopy bezrobocia w poszczególnych miesiącach w 2019 r. przedstawia Wykres Nr 9.

Wykres Nr 9. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2019 roku

Źródło: GUS – Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia.

Stan płynności poziomu bezrobocia zależy od dwóch czynników: napływu, czyli osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie oraz odpływu, czyli osób tracących status bezrobotnego w tym samym czasie.

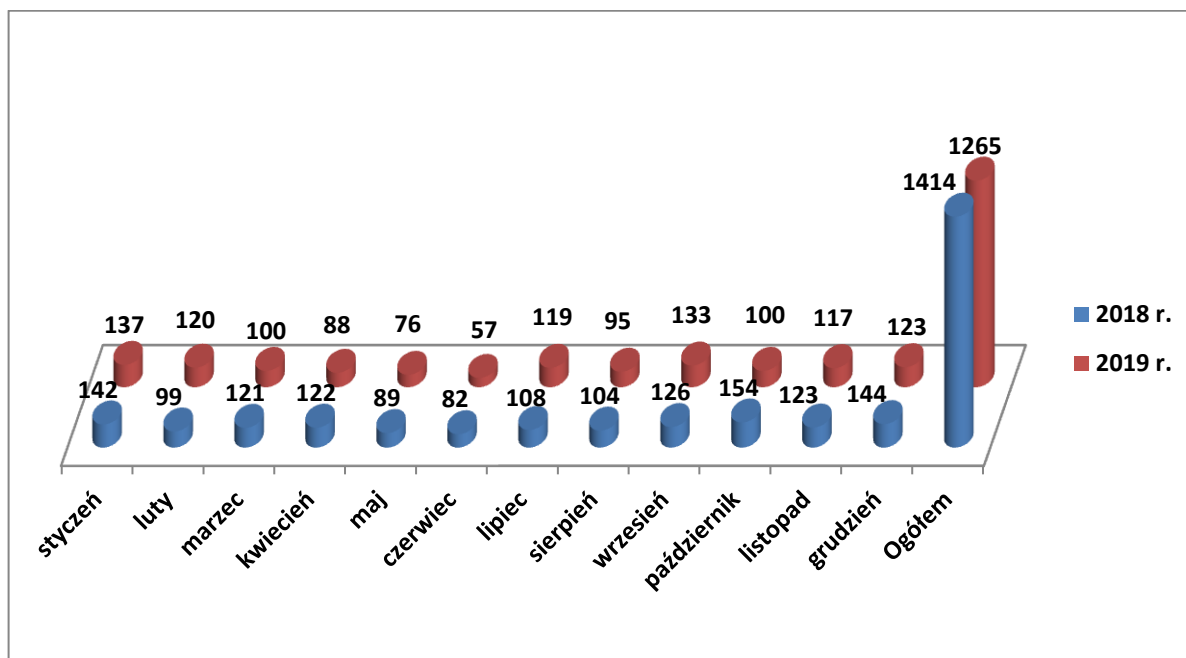
W minionym roku, podobnie, jak w latach wcześniejszych, więcej osób traciło status osoby bezrobotnej niż go uzyskiwało. Na każde 100 osób, które rejestrowały się w Urzędzie przypadało 113 bezrobotnych, którzy zostali wyłączeni z ewidencji. Wskaźnik płynności bezrobocia wzrósł ze 1,08 w 2018 r. do 1,13 w 2019 r., co potwierdza większą dynamikę spadku poziomu bezrobocia w 2019 r. niż w 2018 r.

W 2019 r. najwięcej osób zarejestrowało się w styczniu (137 osób), oraz we wrześniu (133 osoby). W 2018 r. największy napływ bezrobotnych miał miejsce w październiku (154 osoby), oraz grudniu (144 osoby). **W okresie 12 miesięcy 2019 r. zarejestrowano ogółem 1265 osób**, a więc o 149 osób mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego (1414 osób). Spośród osób zarejestrowanych w 2019 r. 1002 osoby tj. 79,2% to osoby rejestrujące się po raz kolejny, co jest niepokojącym zjawiskiem i świadczy

o nietrwałości podejmowanego zatrudnienia. 263 osoby tj. 20,8% ogółu zarejestrowanych to osoby zarejestrowane po raz pierwszy.

Poniższy wykres prezentuje napływ bezrobotnych w latach 2018 – 2019.

Wykres Nr 10. Bezrobotni rejestrujący się w latach 2018 - 2019

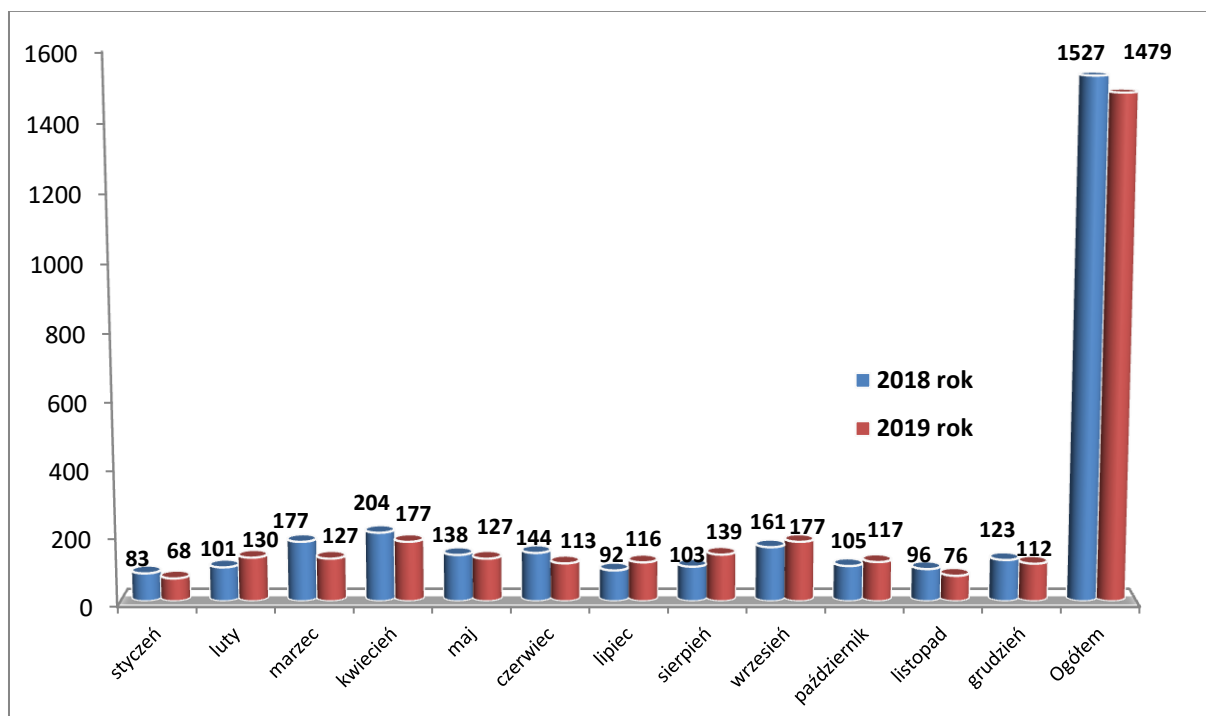

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

W 2019 r. najwięcej osób zostało wyrejestrowanych z ewidencji w kwietniu i wrześniu (177 osób) oraz w sierpniu (139 osób). Wyrejestrowania występowały głównie w związku z podejmowaniem prac sezonowych w okresie wiosennym i letnim wykonywanych w branży budowlanej i w rolnictwie. Najmniej wyłączeń przypada na styczeń (68 osób) i listopad (76 osób). Ta sytuacja jest odzwierciedleniem tzw. "okresu martwego" w branży budowlanej, w rolnictwie, turystyce czy gastronomii. Wraz z nadejściem wiosny i rozpoczęciem sezonu wzrasta zapotrzebowanie pracodawców na nowych pracowników, co przedkłada się na większą liczbę wyrejestrowań w tym okresie.

Ogółem w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono **1479 osób**, tj. o **48 osób** mniej niż w analogicznym okresie 2018 r. (1527 osób).

Wykres Nr 11. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji osób bezrobotnych w latach 2018 - 2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Prawie co drugi bezrobotny został wyłączony z ewidencji Urzędu z powodu podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Odsetek podjęć pracy wyniósł **47,6 % (704 osoby)** i był o 4,2 punktu procentowego niższy niż w 2018 r. Gotowości do podjęcia pracy nie potwierdziło **359 osób** (24,3%). Odsetek wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w związku ze skierowaniem do odbycia stażu wynosił 9,3% odpływu ogółem - **138 osób**. Ze statusu bezrobotnego w 2019 roku zrezygnowało dobrowolnie **79 osób**, co stanowiło 5,3% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych. **48 osób** zostało wyrejestrowanych z powodu odmowy podjęcia zatrudnienia.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące powodów wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych w latach 2018 – 2019.

Tabela Nr 2. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji w latach 2018-2019

Powody wyłączeń bezrobotnych z ewidencji w poszczególnych miesiącach							
Miesiące	Podjęcie pracy	Nie potwierdzenie gotowości	Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	Rozpoczęcie stażu	Inne	Ogółem
Styczeń	32	21	3	3	0	9	68
Luty	54	33	8	4	20	11	130
Marzec	49	31	9	5	25	8	127
Kwiecień	102	26	3	9	14	23	177
Maj	47	43	9	2	18	8	127
Czerwiec	36	33	7	2	19	16	113
Lipiec	57	23	7	6	10	13	116
Sierpień	61	35	5	8	9	21	139
Wrzesień	89	38	12	5	21	12	177
Październik	66	31	6	2	2	10	117
Listopad	39	22	8	1	0	6	76
Grudzień	72	23	2	1	0	14	112
I-XII 2019	704	359	79	48	138	151	1479
I-XII 2018	791	348	48	45	161	134	1527

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dniem 15 czerwca 2019 r. został zniesiony obowiązek profilowania pomocy dla każdego bezrobotnego, który polegał na ustaleniu dla bezrobotnego jednego z trzech profili. Odejście od tego rozwiązania było spowodowane między innymi tym, że w opinii powiatowych urzędów pracy profilowanie utrudniało aktywizowanie osób bez pracy, zwłaszcza tych, dla których ustalono profil pomocy III (najbardziej oddaleni od rynku pracy). Wprowadzona zmiana nie oznacza jednak rezygnacji z indywidualnego podejścia do bezrobotnego. Dla każdego bezrobotnego jest opracowywany indywidualny Planu Działania (IPD), dostosowany do jego osobistej sytuacji (potrzeb i możliwości rozwoju).

Rezygnując z obowiązku ustalania profilu pomocy dla każdego bezrobotnego, wprowadzono możliwość oferowania przez powiatowe urzędy pracy różnych form pomocy określonych w ustawie - bez ograniczeń wynikających z ustalonego dla bezrobotnego profilu pomocy.

2.2.1. Bezrobotni według płci

Przy dokonywaniu analizy rynku pracy, jedną z kluczowych cech jest płeć. Dane statystyczne analizowane są w podziale na mężczyzn i kobiety.

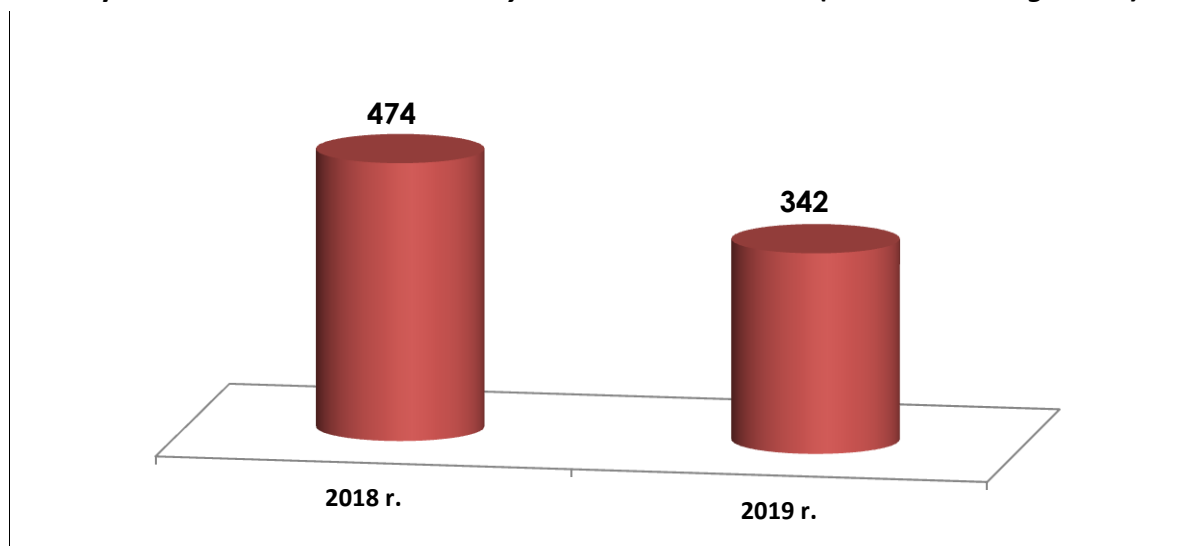
Kobiety często pracują w innych zawodach i branżach niż mężczyźni, mają inne wynagrodzenie i czas pracy. Zróżnicowanie to jest uwarunkowane także takimi cechami jak wykształcenie, zaangażowanie w życie rodzinne czy nawet oczekiwania życiowe. Zauważalną barierą w przypadku kobiet jest łączenie pracy zawodowej z macierzyństwem oraz odbudowaniem pozycji zawodowej po okresie nieobecności w pracy w związku z urodzeniem dziecka. Duże znaczenie na sytuację kobiet na rynku pracy mogą mieć również nierówne traktowanie, pracodawców w przypadku niektórych branż i zawodów, którzy częściej woleliby zatrudnić, na danym stanowisku, mężczyznę.

Poziom aktywności zawodowej kobiet w powiecie łosickim zwiększył się, choć jest wciąż niższy niż mężczyzn. Podobnie, jak w poprzednich latach wśród bezrobotnych dominowały kobiety, ale dystans między obiema grupami uległ zmniejszeniu. Na koniec grudnia 2019 r. zarejestrowane były **342** bezrobotne kobiety co stanowiło **51,4%** ogółu zarejestrowanych w analizowanym okresie. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2018 r. liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się aż o **132 osoby**, zmalał również odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych (w grudniu 2018 r. bezrobotne kobiety stanowiły – **53,9 %**). **190 kobiet** to osoby długotrwale bezrobotne, co stanowiło **55,6%** wszystkich kobiet zarejestrowanych i **28,6%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. **37,1%** zarejestrowanych kobiet, to kobiety w wieku do 30 roku życia.

Większość ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców dotyczy stanowisk, które przypisywane są typowo dla mężczyzn. Kobiety też ze względu na pełnione role rodzinne niechętnie podejmują pracę w znacznej odległości od domu, co utrudnia ich aktywizację.

Znaczna ich część (ponad 1/3 ogółu zarejestrowanych kobiet) nie podjęła pracy po urodzeniu dziecka. Powrót na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka niejednokrotnie wydłuża się w czasie. Z obserwacji doradców klienta wynika, że mężczyźni częściej podejmują się wykonywania prac dorywczych i krótkookresowych, co powoduje częste rejestracje i wyłączenia z ewidencji Urzędu.

Wykres Nr 12. Bezrobotne kobiety w latach 2018 – 2019 (stan na koniec grudnia)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Spośród bezrobotnych kobiet na koniec 2019 r.:

- **69** kobiet dotychczas nigdy nie pracowało i stanowiły one 20,2% ogółu zarejestrowanych kobiet,
- **272** kobiety zamieszkiwały na wsi i stanowiły one 79,5 % ogółu zarejestrowanych kobiet,
- **49** kobiet posiadało prawo do zasiłku (14,3% ogółu zarejestrowanych kobiet),
- **21** kobiet zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (67,7% ogółu zwolnionych),
- **15** kobiet posiadało aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (4,4% ogółu bezrobotnych kobiet),
- **136** kobiet nie podjęło zatrudnienia po urodzeniu dziecka (39,8 % ogółu kobiet).

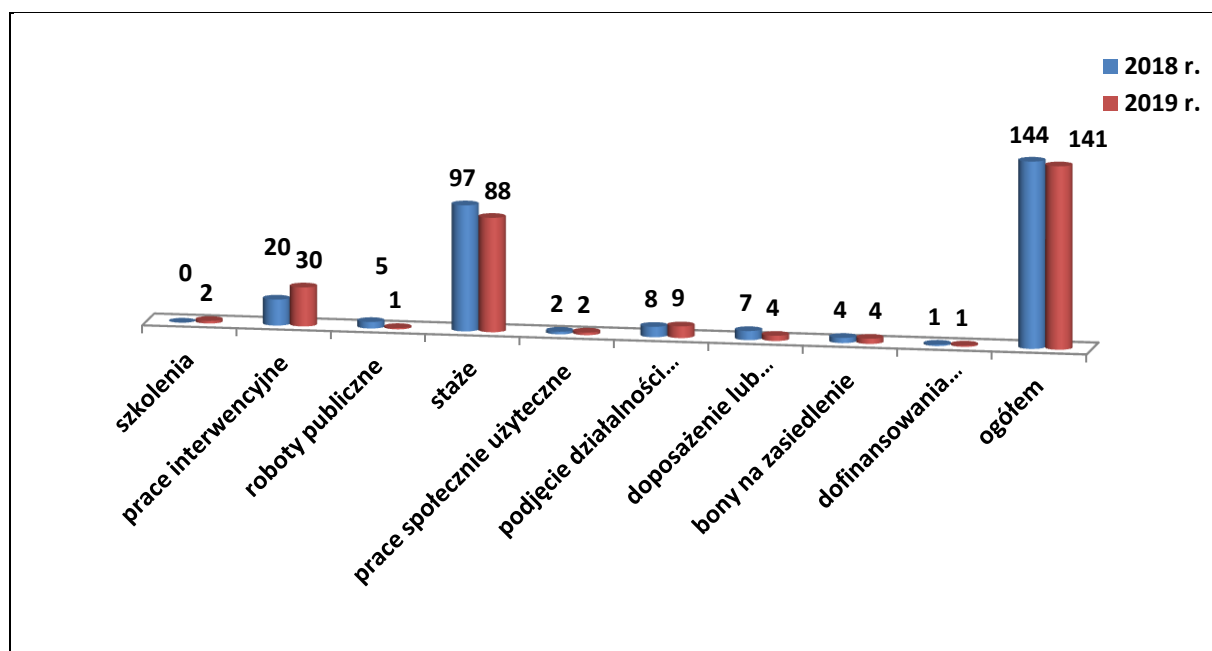
Ze zgromadzonych przez Urząd danych statystycznych wynika, iż w 2019 r. znaczna liczba kobiet została wyłączona z ewidencji osób bezrobotnych z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy (**122 osoby – 34 % ogółu wyłączonych z tego tytułu**) oraz dobrowolnej rezygnacji ze statusu osoby bezrobotnej (**50 osób – 63,3 % ogółu wyłączonych z tego tytułu**).

Zauważyć należy tendencję spadkową liczby kobiet w grupie, która nigdy nie pracowała: o 22 osoby w porównaniu do roku 2018 (2018 r. - 91 kobiet) i o 27 osób w porównaniu do roku 2017 (2017 r. - 96 kobiet). Najwięcej bezrobotnych kobiet zostało

skierowanych do organizatorów staży (88 osób) oraz do podjęcia zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych (30 osób). 290 kobiet podjęło pracę niesubsydiowaną.

Szczegółowy rozkład danych dotyczących aktywizacji kobiet zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach przedstawia Wykres Nr 13.

Wykres Nr 13. Aktywizacja kobiet w latach 2018 – 2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi

Problemem rynku pracy na obszarach wiejskich jest bezrobocie strukturalne, dominacja mało efektywnego rolnictwa oraz napływ ludności z miast na tereny wiejskie. Inne bariery rozwoju to niskie kwalifikacje wiejskiej ludności, mała siła nabywcza, tradycja szarej strefy i bezrobocia ukrytego oraz niedorozwój infrastruktury.

Powiat łosicki jest obszarem typowo rolniczym, więc dominującą część osób bezrobotnych stanowią mieszkańcy wsi. Bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich w powiecie łosickim w końcu grudnia 2019 r. było **502 osoby**. Stanowili oni **75,5%** ogółu zarejestrowanych na koniec grudnia 2019 r. W tej grupie **54,2%** stanowiły kobiety (**272 osoby**). W analogicznym okresie 2018 r. bezrobotnych zamieszkałych na wsi było 162 osoby więcej, jednak udział tej grupy w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych był na takim samym poziomie - 75,5%.

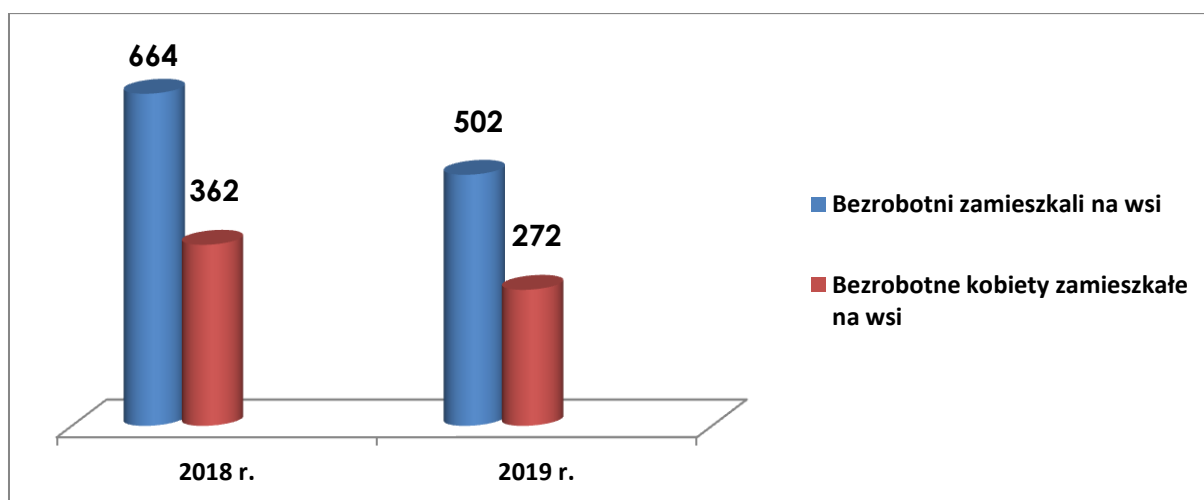
Należy pamiętać, iż statystyki nie wykazują rzeczywistego poziomu bezrobocia na wsi - przede wszystkim nie uwzględniają bezrobocia ukrytego w gospodarstwach indywidualnych. Część ludności nie jest uprawniona do uzyskania statusu osoby bezrobotnej, ponieważ posiada gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych.

Zjawisko bezrobocia na wsi ma inny charakter niż w mieście i jest zdecydowanie trwalsze. Dodatkowo rynek pracy na terenach wiejskich jest mniej elastyczny. Miasta dysponują rozleglejszym rynkiem pracy i stwarzają swym mieszkańcom większe szanse na znalezienie zatrudnienia. Część osób mieszkających na wsi nie prowadzi gospodarstw rolnych a ich aktywność zawodowa ogranicza się wyłącznie do prac sezonowych podejmowanych w innych gospodarstwach sadowniczych, gospodarstwach zajmujących się uprawą owoców miękkich lub wykonywania prac dorywczych.

Osoby bezrobotne zamieszkałe na wsi w większości posiadają wykształcenie podstawowe, lub zawodowe, niskie kwalifikacje a także wykazują małą aktywność zawodową, dlatego poszukiwanie przez nie pracy jest niekiedy bardzo trudne. Na koniec grudnia 2019 r. **29,9%** ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych zamieszkujących na wsi posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe natomiast **24,3 %** posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, iż **50,4%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi, to osoby długotrwale bezrobotne. Jeśli chodzi o wiek osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi, dużą grupę stanowią osoby młode do 30 roku życia - **33,7%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Mieszkańcy wsi nie posiadają wiedzy na temat potrzeb występujących na rynku pracy oraz wymagań jakie pracodawcy stawiają przed potencjalnymi kandydatami do zatrudnienia. Należy również zaznaczyć, iż znaczącym problemem bezrobotnych zamieszkujących na wsi, jest niska mobilność przestrzenna, która głównie dotyczy osób starszych. Niechęć do podejmowania pracy znacznie oddalonej od miejsca zamieszkania lub po prostu brak możliwości dojazdu do pracodawcy jest częstym problemem występującym w tej grupie osób i stanowi barierę, którą trudno pokonać.

**Wykres Nr 14. Bezrobotni zamieszkali na wsi w latach 2018 - 2019
(stan na koniec grudnia)**

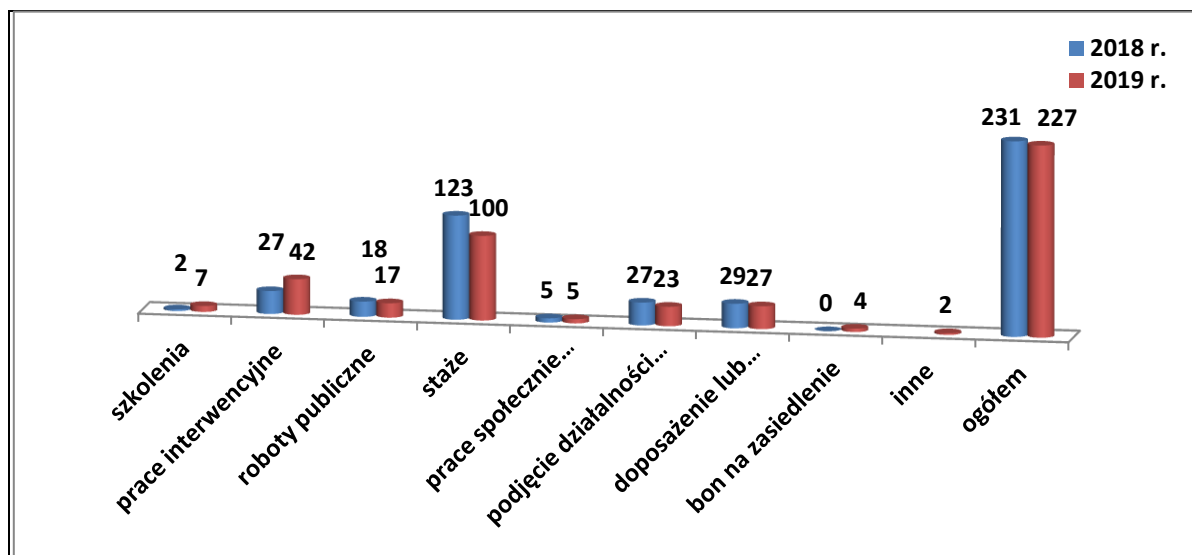

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

W celu minimalizacji zjawiska bezrobocia wśród mieszkańców wsi Urząd podejmuje szereg działań wspierających tą grupę bezrobotnych w poszukiwaniu pracy i aktywizacji społeczno-zawodowej. Rezultaty tych działań przedstawia Wykres Nr 15, który obrazuje w jakich formach wsparcia uczestniczyli bezrobotni należący do tej grupy.

Wykres Nr 15. Aktywizacja osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi w latach 2018 – 2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

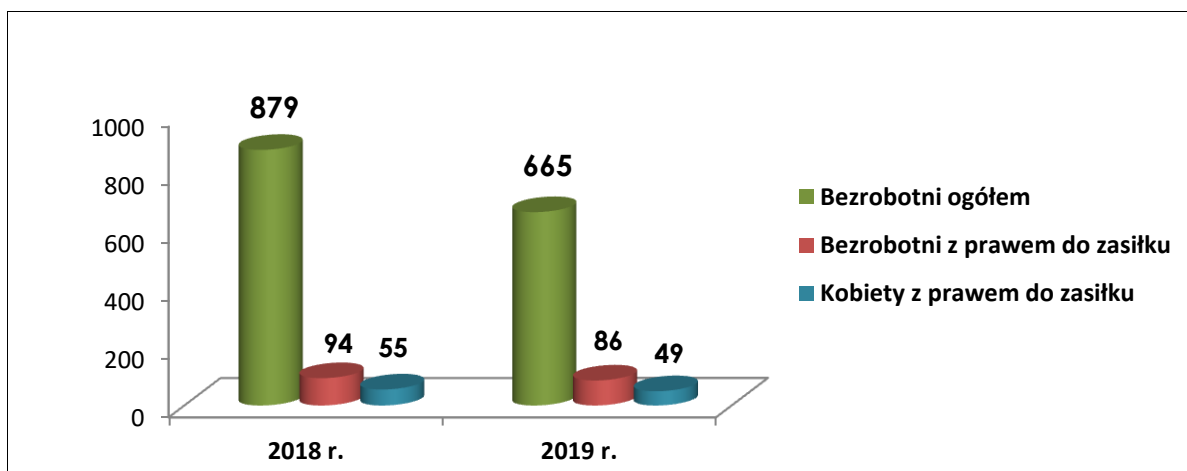
2.2.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku

Z ogólnej liczby bezrobotnych w końcu grudnia 2019 r. **86 osób** (12,9% ogółu zarejestrowanych) **pobierały zasiłki**, w tym 49 kobiet. Oznacza to, że prawie co ósma zarejestrowana osoba bezrobotna korzystała z tego świadczenia. Prawo do zasiłku posiadało 14,3% bezrobotnych kobiet oraz 11,5% mężczyzn. Natomiast na koniec grudnia 2018 r. zarejestrowane było 94 osoby z prawem do zasiłku (10,7% ogółu zarejestrowanych) - w tym 55 kobiet.

Analizując strukturę osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych można powiedzieć, że najczęściej korzystających z zasiłku to osoby:

- zamieszkałe na wsi - 59 osób bezrobotnych (68,6% ogółu z prawem do zasiłku),
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 30 osób bezrobotnych (34,9% ogółu z prawem do zasiłku).
- powyżej 50 roku życia - 23 osoby bezrobotne (26,7% ogółu z prawem do zasiłku),
- do 30 roku życia - 20 osób bezrobotnych (23,3% ogółu z prawem do zasiłku).

**Wykres Nr 16. Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w latach 2018 - 2019
(wg stanu na koniec grudnia)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.4. Bezrobotni niepełnosprawni

Na koniec grudnia 2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach zarejestrowanych było **49 osób niepełnosprawnych (7,2% ogółu zarejestrowanych)**, w tym 15 kobiet. Spośród zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych 4 osoby posiadało prawo do zasiłku, co stanowiło 8,2% ogółu tej grupy. Większość osób bezrobotnych niepełnosprawnych jest długotrwale bezrobotna - 61,2%. Jeśli chodzi o stopień niepełnosprawności to w ewidencji dominowały osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności - **63%**. **37 %** to niepełnosprawni ze stopniem umiarkowanym. W ewidencji nie było osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W ewidencji Urzędu figurowały również osoby niepełnosprawne niepozostające w zatrudnieniu ze statusem poszukującego pracy – **5 osób**.

Pomimo tego, iż ta grupa bezrobotnych stanowi niewielki odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych to wymaga szczególnego wsparcia. Bardzo często osoby niepełnosprawne posiadają niską samoocenę i są zniechęcone bezskutecznym poszukiwaniem pracy. Pracodawcy niechętnie zatrudniają pracowników niepełnosprawnych. Spowodowane jest to wykształconym w społeczeństwie sposobem myślenia o osobach niepełnosprawnych i ograniczeniach, jakie niesie za sobą ich stan zdrowia. Pracodawcy obawiają się trzech rzeczy: absencji pracownika, jego niskiej produktywności i ustawowych przywilejów, które pozwalają mu na krótszy czas pracy. Większość z nich mając do wyboru kandydata niepełnosprawnego i w pełni zdrowego, wybiera osobę sprawną, nawet jeśli posiada ona niższe kwalifikacje.

Należy podkreślić, iż dla osób z niepełnosprawnością, praca zawodowa jest nie tylko źródłem dochodów, ale również formą terapii i rehabilitacji zawodowej. Dzięki pracy, osoba niepełnosprawna staje się bardziej niezależna, jej poczucie własnej wartości wzrasta,

a kontakty z innymi ludźmi stają się częstsze i lepsze. Ważne jest zatem wspieranie zatrudnienia bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami.

Według danych GUS zatrudnienie osób niepełnosprawnych w Polsce w ostatnich trzech latach wzrasta. Pracodawcy działający na otwartym rynku mają możliwość korzystania z trzech form wsparcia:

- 1) **refundacja wynagrodzeń** (dopłata z PFRON do pensji zatrudnionej osoby niepełnosprawnej),
- 2) **dotacje dla pracodawców na utworzenie lub wyposażenie stanowiska pracy** dla osoby niepełnosprawnej (wypłacane ze środków PFRON za pośrednictwem Urzędu),
- 3) **refundacja składek na ubezpieczenie społeczne** osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą i niepełnosprawnych rolników.

W tym miejscu należy zauważyć, iż na lokalnym rynku pracy pracodawcy nie wykazują chęci tworzenia stanowisk pracy dla niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy. Począwszy od 2015 r. pracodawcy nie wnioskowali o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.

2.2.5. Bezrobotni według wieku

Wiek bezrobotnych jest kolejnym czynnikiem determinującym aktywność zawodową oraz miejsce na rynku pracy. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek udziału procentowego w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych w kategoriach wiekowych: do 25 roku życia, 25-34 lata, 35-44 lata. Natomiast stosunek liczby bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wzrósł. Na koniec grudnia 2019 r. bezrobotni **do 25 roku życia** stanowili **14,4%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 1 punkt procentowy, co oznacza, że sytuacja młodych osób bezrobotnych w powiecie łosickim uległa nieznacznej poprawie. W ewidencji Urzędu w tej grupie figurowało **96 osób**, w tym 49 kobiet. W analogicznym okresie ubiegłego roku liczba takich osób wynosiła 135, w tym 67 kobiet. Na koniec grudnia 2019 r. osoby **w wieku 25-34 lata** stanowiły **32,6%** (217 osób), natomiast w wieku **35-44 lata** stanowiły **21,1%** (140 osób), w wieku **45-54 lata** – **14,4%** (96 osób), zaś w wieku **55-59 lat** – **9,5%** (63 osoby). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku powyżej **60 lat** – **8%** (53 osoby). W 2019 roku **statystyczny bezrobotny zarejestrowany w Urzędzie miał 36 lat**.

Analizując liczbę osób bezrobotnych według wieku należy zwrócić uwagę na osoby do 30 roku życia, których liczba na koniec grudnia 2019 r. wynosiła 212 osób (**31,9%** ogółu zarejestrowanych). W roku 2018 grupa ta stanowiła **33,1%** ogólnej liczby osób zarejestrowanych (**291 osób**). Dane te świadczą o tym, że nadal aktualne jest położenie nacisku na aktywizację zawodową osób młodych. W minionym roku zarejestrowało się **657 osób** do 30. roku życia tj. o 30 mniej niż w 2018 roku. Na przestrzeni całego 2019 roku status bezrobotnego utraciło **722 osób** do 30. roku życia. **Statystyczny bezrobotny, który nie ukończył 30. roku życia pozostawał w rejestrze średnio niecałe 4 miesiące**.

Na sytuację młodych ludzi na rynku pracy w ogromnym stopniu wpływa poziom i profil posiadanego wykształcenia. Im lepsze kwalifikacje, tym łatwiej o dobrą posadę, jednak same studia nie dają gwarancji sukcesu. Potrzebne jest też kształcenie się w odpowiednim kierunku zgodnie z zapotrzebowaniami rynku pracy. Często wybrany kierunek kształcenia nie pokrywa się z tymi potrzebami, wybierany jest pochopnie, przypadkowo lub pod wpływem środowiska, w którym młoda osoba przebywa.

Jeśli chodzi o wykształcenie osób młodych to **29,7% ogółu zarejestrowanych w Urzędzie bezrobotnych do 30 roku życia posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe**. Należy zauważyć, iż dużą grupę bezrobotnych w tej kategorii wiekowej stanowiły również osoby z **wykształceniem gimnazjalnym i niższym - 21,2%**.

Kolejną barierą w zatrudnianiu osób młodych, jest brak doświadczenia zawodowego. Na koniec grudnia w ewidencji Urzędu **37,7% ogółu bezrobotnych do 30 roku życia nie posiadało stażu pracy**. Taki sam odsetek osób w tej grupie stanowili bezrobotni ze stażem pracy krótszym niż rok. Pomimo braku doświadczenia często osoby młode mają wygórowane oczekiwania co do warunków pracy, w tym wynagrodzenia, co nie idzie w parze z posiadanym wykształceniem czy doświadczeniem.

Pomimo trudności pracodawców w doborze kandydatów na wolne stanowisko pracy, nie zawsze decydują się na zatrudnienie osoby młodej, która nie posiada doświadczenia lub odpowiedniego wykształcenia. Zatrudnienie osoby młodej wymaga zaangażowania i czasu ze strony pracodawcy na przyuczenie do samodzielnego wykonywania pracy. Ludzie młodzi natomiast w dzisiejszych czasach nie czują przywiązania do pracy i często ją zmieniają. Problemem jest także brak kompetencji społecznych oraz cech takich, jak: odpowiedzialność czy dyscyplina.

Warto również zauważyć, iż osoby bezrobotne do **30 roku życia stanowią 21,8% ogółu osób długotrwale bezrobotnych**. Długotrwałe próby znalezienia pracy powodują zniechęcenie i zaniechanie poszukiwań. Spadek aktywności młodzieży w poszukiwaniu pracy, wynika również ze względu na małe szanse otrzymania stałej pracy w miejscu zamieszkania.

Skuteczna walka z bezrobociem młodzieży możliwa jest jedynie poprzez kompleksowe wsparcie tej grupy osób prowadzące do zatrudnienia, bądź samozatrudnienia. Urząd umożliwia tej grupie osób zdobycie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, poprzez uczestnictwo w stażach, szkoleniach, pracach interwencyjnych, a także nabycie umiejętności miękkich poprzez uczestnictwo w poradach zawodowych jak również poprzez udzielanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej.

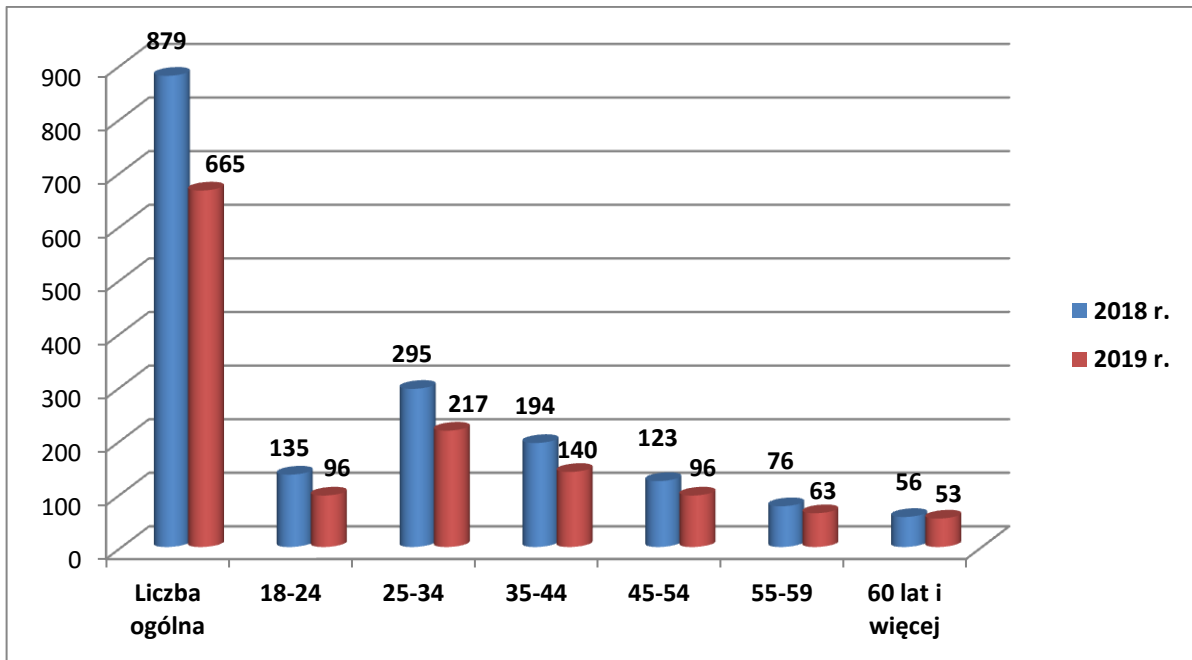
Drugą grupą, na którą należy zwrócić uwagę analizując liczbę osób bezrobotnych w podziale na ich wiek, są **osoby powyżej 50 roku życia, które na koniec 2019 r. stanowiły 24,4% ogółu zarejestrowanych (162 osoby)**. W analogicznym okresie 2018 r. takich osób było 190. Osoby bezrobotne po 50 roku życia, mają duże trudności w znalezieniu zatrudnienia. Dane Urzędu wskazują, iż na koniec grudnia 2019 r., **wśród tej grupy osób aż 64,7% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne**. Na trudną sytuację na rynku pracy osób starszych pośrednio ma wpływ niski poziom wykształcenia, obniżona sprawność ruchowa, mała mobilność bądź jej brak, a także nieprzystosowanie do wymagań stawianych przez

pracodawców. Na koniec grudnia 2019 r. **41,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe, a 40,1% posiadało wykształcenie zawodowe.** Ludzie starsi w większości nie nadążają za postępem technologicznym. W efekcie tego nawet jeżeli podejmują zatrudnienie, to jest ono związane z pracami fizycznym, które z uwagi na wiek, nie są wskazane. Niektórzy ze względów zdrowotnych nie są w stanie podjąć zatrudnienia.

Osoby starsze charakteryzują się niską samooceną, która powoduje, że są bierne na rynku pracy, brak im motywacji do podnoszenia kwalifikacji. Często nie wierzą w swoje możliwości. Pracodawcy natomiast postrzegają ludzi starszych jako pracowników mniej efektywnych. Uważają, że inwestowanie w rozwój seniora nie ma sensu, gdyż wkrótce i tak przejdzie na emeryturę bądź zrezygnuje z pracy. Obawy może również budzić fakt, czy pracownik powyżej 50 roku życia nadąży za postępem i nowinkami technologicznymi oraz czy będzie w stanie skutecznie porozumieć się ze współpracownikami. Z drugiej strony warto zauważyć, iż osoby starsze mogą być bardzo cennymi pracownikami. Przemawia za nimi wieloletnie doświadczenie, którym mogą dzielić się z młodszymi. Osoby starsze zazwyczaj szukają też stabilnej pracy i są mniej chętne do częstego zmieniania miejsca zatrudnienia. W tym miejscu należy zauważyć, że jeżeli będzie następował wzrost liczby osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia przy niewysokim przyroście naturalnym, to w konsekwencji doprowadzi to do starzenia się zasobów siły roboczej na lokalnym rynku pracy. Dlatego ważne jest wspieranie i aktywizacja tych osób, aby jak najdłużej pozostawały aktywne zawodowo.

Tak jak w latach ubiegłych Urząd starał się wspierać zatrudnianie starszych pracowników. W realizowanym od stycznia 2019 roku do końca 2020 r. projekcie pozakonkursowym pn. „Aktywizacja osób powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” jedną z priorytetowych grup docelowych stanowią osoby powyżej 50 roku życia. W ramach ww. projektu, jak również z ze środków Funduszu Pracy z aktywnych form zatrudnienia, stażu, środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz szkoleń skorzystało w ubiegłym roku łącznie 40 osób powyżej 50. roku życia.

**Wykres Nr 17. Bezrobotni według wieku w latach 2018 – 2019
(wg stanu na koniec grudnia)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.6. Bezrobotni według wykształcenia

Poziom wykształcenia oraz dodatkowe kwalifikacje i umiejętności są znaczącymi czynnikami decydującymi o szansach bezrobotnych na znalezienie pracy, jej atrakcyjność, w tym wysokość wynagrodzenia.

Dane statystyczne pokazują, że osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie Powiatu Łosickiego to wciąż osoby o dość niskim poziomie wykształcenia. Największą grupę na koniec 2019 r. stanowiły osoby posiadające **wykształcenie gimnazjalne i niższe**, które stanowiły **27,7%** ogółu bezrobotnych (**184 osoby**). Na poziomie **22,1% (147 osób)** utrzymywała się grupa osób bezrobotnych posiadających **wykształcenie policealne i średnie zawodowe**, natomiast **24,1% (160 osób)** posiadało **wykształcenie zasadnicze zawodowe**. Świadectwem ukończenia szkół **średnich ogólnokształcących** legitymowało się **82 osoby (12,3%)**. Natomiast dyplomem ukończenia **szkoły wyższej** legitymowały się **92 osoby (13,8%)**.

Wśród osób zarejestrowanych w Urzędzie to mężczyźni posiadają niższe wykształcenie. **62% ogółu bezrobotnych posiadających wykształcenie gimnazjalne i niższe stanowią mężczyźni**. Znacząca przewaga mężczyzn występuje również w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 63,1%.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że **suma populacji osób bez zawodu** - z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym i niższym łącznie stanowiła **40,0%** ogólnej liczby bezrobotnych. Największy spadek bezrobotnych zaobserwowano w kategorii osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (spadek o 60 osób) natomiast najmniejszy spadek dotyczył osób z wykształceniem średnim

ogólnokształcącym (spadek o 27 osób). W porównaniu z rokiem ubiegłym odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym zmniejszył się o 0,1 punktu procentowego. Zmniejszył się również odsetek osób posiadających wykształcenie policealne o 0,6 punktu procentowego i osób z wykształceniem wyższym o 0,2 punktu procentowego. Zwiększył się natomiast odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym z 23,1% w roku 2018 r. do 24,1% w 2019 r.

Osoby z niskim wykształceniem, mają nadal problemy na rynku pracy, pomimo zmian, jakie zachodzą na tym rynku – „brak rąk do pracy”. Pracodawcy niechętnie zatrudniają pracowników z niskim wykształceniem, głównie z gimnazjalnym i poniżej, chyba, że osoby te posiadają doświadczenie zawodowe zdobyte podczas wcześniejszego zatrudnienia. Należy również zauważyć, iż nawet wykształcenie wyższe „nie chroni” przed bezrobociem. Obok poziomu wykształcenia znaczenie ma wyuczony zawód, dodatkowe umiejętności oraz mobilność na rynku pracy.

Pomimo poprawy sytuacji na rynku pracy i spadku poziomu bezrobocia ważną kwestią nadal odgrywa system edukacji. Niedostosowanie struktury podaży pracy do popytu na nią w przekroju kwalifikacyjno-zawodowym jest czynnikiem zwiększającym rozmiary bezrobocia. Głównym problemem jest również brak rozpoznania przyszłych potrzeb kadrowych. Dla zmian struktury kształcenia i ich prognozowania niezbędne jest rozpoznanie potrzeb pracodawców w dłuższym horyzoncie czasowym. Niezbędne jest wypracowanie efektywnego systemu współpracy szkół z przedsiębiorstwami, którzy umożliwiliby uczniom zdobycie praktycznego doświadczenia zawodowego w firmach.

Kierunki kształcenia muszą być podporządkowane prognozom popytu na pracę. Tworzenie nowych kierunków kształcenia lepiej dopasowanych do zapotrzebowania rynku pracy napotyka na wiele barier. Należy tu wymienić brak środków finansowych, brak odpowiedniej infrastruktury, brak zainteresowania uczniów nowymi kierunkami kształcenia a także deficyt kadry nauczycielskiej posiadającej kwalifikacje do nauczania nowego programu. Ponadto bardzo potrzebny jest rozwój kształcenia zawodowego, a przede wszystkim wypracowanie metod zachęcających młodzież, by w wyborach ścieżki edukacyjnej dostrzegła atrakcyjność tej formy kształcenia ze względu na łatwość znalezienia dobrej pracy.

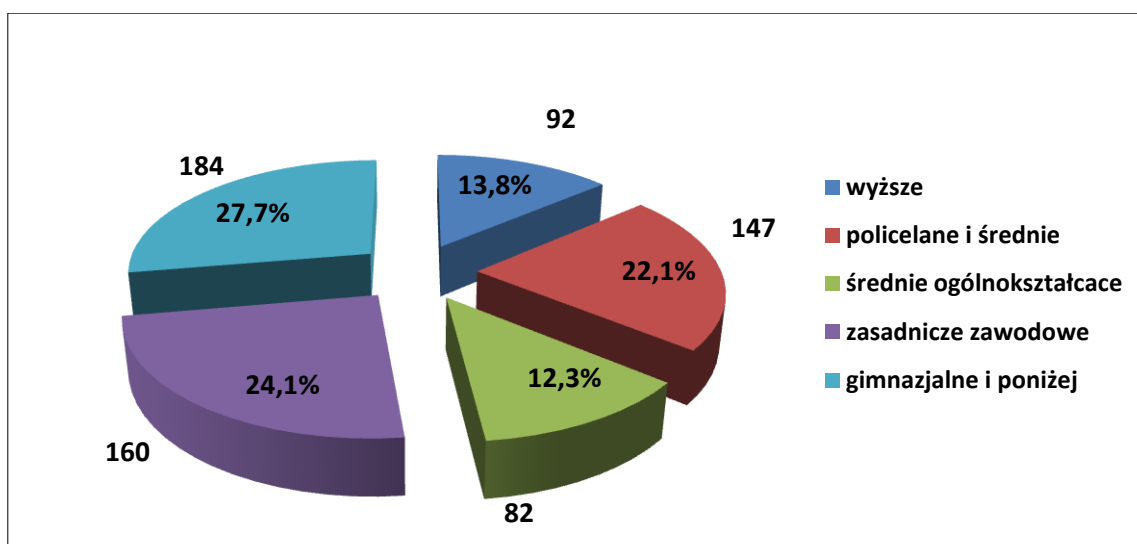
Większy nacisk należy kłaść na umiejętności ponadzawodowe, które dają większą mobilność zawodową na rynku pracy, podczas całego życia zawodowego. Właściwe przygotowanie szkolne daje możliwość zdobywania i poszerzania kwalifikacji w systemie pozaszkolnym. Pracodawcy często wychodzą z założenia, że osoby elastyczne, potrafiące dobrze współpracować z innymi, są w stanie o wiele szybciej przystosować się do wykonywania konkretnych zadań w przedsiębiorstwie. Bez tych umiejętności znalezienie a później utrzymanie zatrudnienia jest bardzo trudne. Istotną kwestią obecnie jest również znajomość języków obcych, umiejętność zarządzania zespołem. Osoby posiadające takie kompetencje i umiejętności łatwiej znajdują dobrą pracę, nawet nie posiadając deficytowych kwalifikacji zawodowych. Posiadane umiejętności miękkie, poparte znajomością języka obcego mogą ułatwić „zawodowy start”, rekompensując braki w wykształceniu.

Osoby świadome obecnej sytuacji na rynku, potrafiące celnie kierować swoją ścieżką zawodową, jak i posiadanymi kompetencjami znacznie łatwiej dostosują się do panujących realiów. Należy również pamiętać o tym, że bez względu na wykształcenie sytuacja osób na rynku pracy zależy w dużym stopniu od nich samych. Aby zaistnieć na rynku pracy trzeba mieć pomysł na siebie oraz motywację, aby wykorzystać swoje mocne strony.

Biorąc pod uwagę trudną sytuację osób bezrobotnych, w tym głównie osób długotrwale bezrobotnych, niewykształconych, bardzo ważną rolę odgrywa poradnictwo zawodowe – indywidualna praca doradcy zawodowego z osobą bezrobotną lub grupowe spotkania w formie warsztatów.

Osoby z niskim wykształceniem i nieposiadający doświadczenia zawodowego mogą skorzystać ze stażu, szkoleń, czy subsydiowanego zatrudnienia.

Wykres Nr 18. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia (wg stanu na koniec grudnia 2019 r.)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.7. Bezrobotni według stażu pracy

Kolejnym wskaźnikiem, według którego bada się zjawisko bezrobocia jest długość stażu pracy zarejestrowanych bezrobotnych. W końcu grudnia 2019 r. odnotowano w ewidencji **122** osoby nieposiadające stażu pracy. Grupa ta stanowiła tak jak w roku ubiegłym **18,3%** ogółu bezrobotnych. Jeśli chodzi o liczebność tej grupy w stosunku do roku ubiegłego nastąpił spadek o 39 osób. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż bez stażu pracy w ewidencji Urzędu figurowało mniej mężczyzn (53 osoby, tj. 43,4% ogółu osób pozostających bez stażu pracy) niż kobiet (69 osób, tj. 56,6%). Osoby posiadające staż pracy od 1 roku do 5 lat stanowiły **25,6%** (170 osób). Osoby ze stażem poniżej roku stanowiły **27,1%** (180 osób). Ponadto dużą grupę osób stanowili bezrobotni ze stażem pracy od 5 do 10

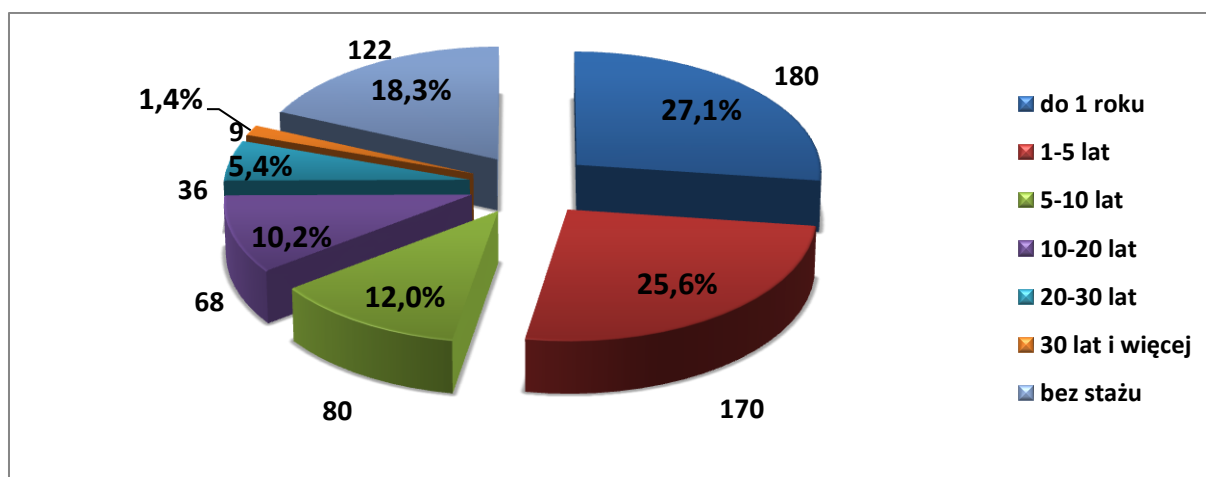

lat – **12%** (80 osób) i bezrobotni ze stażem pracy od 10 do 20 lat **10,2%** (68 osób). Bezrobotni ze stażem powyżej 20 lat stanowili **6,8%** (45 osób).

Biorąc pod uwagę zmiany w liczbie bezrobotnych według stażu pracy stwierdzić należy, że spadek liczby bezrobotnych dotyczył wszystkich grup. Największy spadek liczby bezrobotnych zaobserwowano w grupie osób ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat (spadek o 68 osób) i ze stażem pracy poniżej roku (spadek o 52 osoby). Najmniejszy spadek dotyczył osób ze stażem pracy dłuższym, niż 20 lat (spadek o 16 osób) oraz osób ze stażem pracy od 10 do 20 lat (spadek również o 16 osób).

Powyższe dane wskazują skalę problemu jakim jest brak doświadczenia zawodowego. Co piąty bezrobotny nie posiada żadnego stażu pracy, natomiast prawie co czwarty posiada jedynie roczne doświadczenie zawodowe. Co więcej, statystyki pokazują, że im krótszy staż pracy tym bardziej rośnie ryzyko długotrwałego pozostawania osób bezrobotnych w ewidencji Urzędu. 96 osób długotrwanie bezrobotnych posiada staż pracy poniżej 1 roku (29,4% ogółu długotrwanie bezrobotnych), 85 osób długotrwanie bezrobotnych posiada staż pracy od 1 do 5 lat (26,1% ogółu długotrwanie bezrobotnych), natomiast 16,6% osób długotrwanie bezrobotnych nie posiada żadnego stażu pracy - 54 osoby. Należy również zauważyć, iż wśród osób bezrobotnych do 30 roku życia 37,7% nie posiada żadnego stażu pracy. Taki sam odsetek w tej grupie stanowią osoby ze stażem pracy nie przekraczającym 1 roku.

Wykres Nr 19. Bezrobotni według stażu pracy przed rejestracją (wg stanu na koniec grudnia 2019 r.)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.8. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Liczba osób poszukujących pracy powyżej 12 miesięcy od momentu ostatniej rejestracji wyniosła według stanu na koniec grudnia 2019 r. **237 osób**, co stanowiło 35,6% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W tej kategorii mężczyźni stanowili

mniejszość tj. 90 osób, co stanowi 27,9% ogółu zarejestrowanych mężczyzn. Wśród zarejestrowanych kobiet bezrobotnych kobiet odsetek ten wyniósł 43,0%

W porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. liczba poszukujących pracy powyżej 12 miesięcy zmniejszyła się o 104 osoby. Według stanu na koniec grudnia 2019 r. **13,2%** ogółu zarejestrowanych (88 osób) pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy, 149 osób bezskutecznie poszukiwało pracy powyżej 24 miesięcy - 22,4% ogółu zarejestrowanych.

W porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2018 r., liczba osób poszukujących pracy powyżej 24 miesięcy zmniejszyła się o 84 osoby, natomiast wśród grupy pozostającej bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy odnotowano spadek o 20 osób.

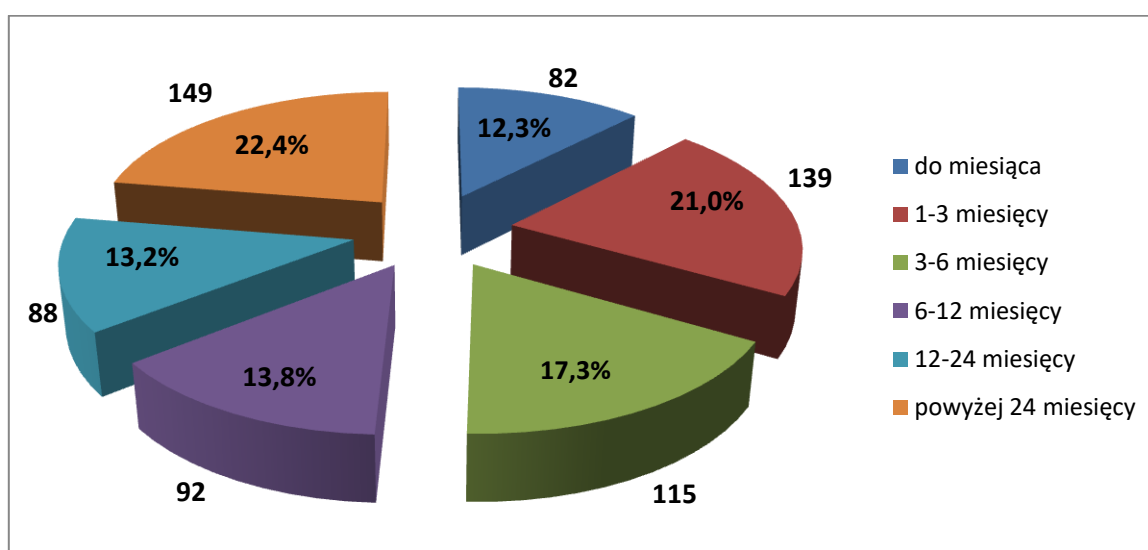
Z danych zgromadzonych przez Urząd wynika, iż wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 32,2 % stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. 34,9 % tej grupy bezrobotnych to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Pomimo spadku ogólnej liczby osób długotrwale poszukujących zatrudnienia, dane dotyczące czasu pozostawania bez pracy pokazują, że:

- niemal co trzeci bezrobotny poszukuje pracy przez okres od 1 do 6 miesięcy;
- co siódmy bezrobotny poszukuje pracy przez okres od 6 do 12 miesięcy;
- niemal co ósmy bezrobotny poszukuje pracy przez okres od 12 do 24 miesięcy;
- co czwarty bezrobotny poszukuje pracy powyżej 24 miesięcy.

Należy zauważyć, że im dłużej osoby pozostają bez pracy, tym mniejsze mają szanse na jej ponowne podjęcie. Zdobyte wcześniej umiejętności, doświadczenie często ulegają dezaktualizacji. W miarę wydłużania się czasu pozostawania bez pracy osobom bezrobotnym jest coraz trudniej odnaleźć się na rynku pracy i ponownie podjąć aktywność zawodową.

Wykres Nr 20. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (wg stanu na koniec grudnia 2019 r.)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.9. Bezrobotni według zawodów

Analizując strukturę bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy przed rejestracją najwięcej osób, wg stanu na dzień 31.12.2019 r., pracowało w sektorach:

- przetwórstwo przemysłowe – 98 osób (14,7%);
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle - 95 osób (14,3%);
- budownictwo - 55 osób (8,3%);
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 55 osób (8,3 %);
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo - 53 osoby (8,0%);
- edukacja – 29 osób (4,4%).

Biorąc pod uwagę strukturę zarejestrowanych bezrobotnych wg tzw. „wielkich grup zawodowych”, wg stanu na dzień 31.12.2019 r., najliczniej reprezentowani byli:

- pracownicy usług i sprzedawcy – 115 osób (17,3%);
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 113 osób (17%);
- specjaliści – 66 osób (9,9%);
- technicy i inny średni personel – 63 osoby (9,5%);
- pracownicy wykonujący prace proste - 49 osób (7,4%)
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 48 osób (7,2%).

Tabela Nr 3. Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2019 r. według najczęściej reprezentowanych grup zawodowych

Nazwa zawodu	Ogółem	w tym kobiety
Sprzedawcy i pokrewni	64	55
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	53	0
Pracownicy usług osobistych	40	27
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	37	18
Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	32	4
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	29	0
Specjaliści nauczania i wychowania	20	14

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy to:

- bezrobotni do 30 roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni posiadający, co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Należy zaznaczyć, że jedna osoba może spełniać kilka kryteriów i być jednocześnie zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2019 r. **status osoby w szczególnej sytuacji posiadało 577 osób**, co oznacza, że niemal 9 na 10 bezrobotnych spełniało warunki do uzyskania takiego statusu. Osoby te stanowiły **86,8%** ogółu bezrobotnych.

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa osób wymagająca specyficznego wsparcia oraz kompleksowego i zindywidualizowanego podejścia. Osoby te mają duże problemy ze znalezieniem pracy, często nie wykazują chęci do jej podjęcia i wyjścia z bezrobocia

Najważniejsze problemy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy to: niska aktywność zawodowa, brak doświadczenia zawodowego, niskie kwalifikacje lub ich brak, ograniczenia natury psychologicznej, zaniżona samoocena, bierność, niepewność oraz lęk przed poniesieniem porażki.

2.3.1. Bezrobotni w wieku do 30 roku życia

Bezrobotni do 30 roku życia to bezrobotni, którzy do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyli 30 roku życia. Na koniec grudnia 2019 roku liczba tych osób wyniosła **212**, z czego 127 to kobiety. Stanowili oni **31,9%** ogółu zarejestrowanych. W roku 2018 grupa ta stanowiła **33,0%** ogólnej liczby osób zarejestrowanych (**291 osób**).

W tej grupie bezrobotni do 25 roku życia (bezrobotni, którzy do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyli 25 roku życia) na koniec grudnia 2019 r. stanowili **45,3%** ogółu grupy (**96 osób**). W stosunku do stanu z ubiegłego roku nastąpił spadek o 39 osób. 80 osób bezrobotnych do 30 roku życia (37,7% tej grupy) posiada co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia, z tego 74 to kobiety. 37,7% wszystkich bezrobotnych do 30 roku życia dotychczas nie pracowało a 58,8% tej grupy stanowią kobiety, co ma związek z macierzyństwem oraz pełnieniem opieki nad dziećmi. Jeśli chodzi o wykształcenie osób młodych to 29,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych do 30 roku życia posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Należy zauważyć, iż dużą grupę bezrobotnych w tej kategorii wiekowej stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym - 21,2%.

Nieodpowiednie kwalifikacje zawodowe i brak doświadczenia zawodowego powodują, że młodzi mają trudności w znalezieniu zatrudnienia. Duża liczba młodych ludzi legitymuje się wykształceniem wyższym, jednak nie jest już on gwarantem szybkiego uzyskania zatrudnienia, choć zapewne zwiększa szanse i ułatwia start na rynku pracy.

W ramach wszystkich pozyskanych środków tj. Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego w 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach skierował na różne formy aktywizacji łącznie 170 osób do 30 roku życia, w tym:

- 22 osobom udzielono jednorazowych środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej,

- 15 osób w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy (w tym 9 osób w ramach uzupełnień),
- 90 osób zostało skierowanych do odbycia stażu,
- 23 osoby skierowano do prac interwencyjnych (w tym 6 uzupełnień),
- 3 osoby skierowano do robót publicznych,
- 8 osobom przyznano bony na zasiedlenie,
- 7 osób uczestniczyło w szkoleniach (w tym jedna osoba uczestniczyła w dwóch szkoleniach),
- 2 osoby zostało skierowane, w ramach uzupełnień stanowisk, do pracodawców w ramach instrumentu rynku pracy - refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenie, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne za skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

Grupa osób bezrobotnych w wieku do 30 roku życia to osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, dlatego Urząd dedykuje im możliwe instrumenty rynku pracy mające na celu ich aktywizację. Realizowany w roku 2019 projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” skierowany wyłącznie do tej grupy bezrobotnych umożliwił podjęcie działalności gospodarczej oraz nabycie doświadczenia zawodowego na stażu.

2.3.2. Długotrwale bezrobotni

Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze Urzędu łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

W stosunku do roku ubiegłego nastąpił spadek odsetka zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych pozostających w ewidencji Urzędu o 4,1 punktu procentowego, mimo to nadal pozostaje wysoki. **Osoby długotrwale bezrobotne** stanowiły na koniec grudnia 2019 r. **49%** ogółu zarejestrowanych (**326 osób**). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił spadek o 141 osób. 58,3% osób długotrwale bezrobotnych stanowiły kobiety.

Przywracanie długotrwale bezrobotnych na rynek pracy jest bardzo trudne. Im dłużej ktoś pozostaje bez pracy, tym częściej ma problemy czy to o charakterze psychologicznym czy zdrowotnym. Te problemy związane są z wycofaniem, brakiem pewności siebie, utratą kompetencji i często utratą kwalifikacji, zwłaszcza, że zmiany na rynku pracy i potrzeby pracodawców dynamicznie się zmieniają. Osoby długotrwale bezrobotne przestają wierzyć w efektywność swoich aktualnych działań oraz nie inicjują nowych w celu zdobycia zatrudnienia. Urząd przy dysponowaniu środkami na aktywizację osób bezrobotnych osoby długotrwale bezrobotne w szczególności traktuje jako jedną z grup priorytetowych.

Podobnie jak w roku ubiegłym wśród osób długotrwale bezrobotnych przeważały osoby bezrobotne w wieku 25-34 lata. Na koniec grudnia 2019 r. w tej kategorii wiekowej

zarejestrowanych było 106 osób, tj. o 44 osoby mniej niż na koniec grudnia 2018 r. **Osoby długotrwale bezrobotne w wieku 25-34 lata stanowiły na koniec grudnia 2019 r. 32,5%** ogółu bezrobotnych należących do tej kategorii. Utrzymujące się zjawisko długotrwałego bezrobocia jest niepokojące, świadczy o problemie młodych ludzi z wejściem lub utrzymaniem się na rynku pracy. Natomiast pozytywnym zjawiskiem jest spadek liczby osób w tej grupie w stosunku do roku ubiegłego, co świadczy o tym, że dotychczasowe działania Urzędu przynoszą efekty. Należy również zauważyć, iż **wśród osób długotrwale bezrobotnych 31,9% to osoby powyżej 50 roku życia (104 osoby)**. Ich udział w tej grupie rośnie wraz z wiekiem. Po utracie pracy osoby te mają problem z ponownym wejściem na rynek pracy, ponieważ zazwyczaj legitymują się niskim poziomem wykształcenia oraz stażem pracy w zawodach, które obecnie nie są poszukiwanymi na rynku pracy. Inny model pracy, wymogi pracodawców i mniejsze możliwości fizyczne stają się niejednokrotnie trudne do pokonania. Jednocześnie pogarszający się wraz z wiekiem stan zdrowia stanowi dla osób starszych barierę do aktywności zawodowej, zarówno na stanowiskach, na których do tej pory pracowały, jak też na tych, które obecnie oferuje rynek pracy.

Biorąc pod uwagę wykształcenie osób posiadających status długotrwale bezrobotnych największą grupę na koniec grudnia 2019 r. stanowiły **osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej** - 104 osoby (**31,9% ogółu długotrwale bezrobotnych**), osoby z wykształceniem z **zasadniczym zawodowym (26,7% ogółu długotrwale bezrobotnych)** oraz **policealnym i średnim zawodowym (17,2%)**. Niski poziom wykształcenia ogranicza możliwości poszukiwania pracy i podjęcia pracy i często zmusza do podejmowania prac prostych, negatywnie wpływa na wizerunek osób bezrobotnych na rynku pracy. Dodatkowo długie pozostawanie bez pracy powoduje, że osoby te nie rozwijają się zawodowo, brak im kwalifikacji i umiejętności poszukiwanych przez pracodawców. W przypadku osób długotrwale bezrobotnych o niskim poziomie wykształcenia ważne jest stworzenie warunków do powszechnego dostępu do bezpłatnej edukacji, podnoszenia lub uzupełniania kwalifikacji, ponownego przyuczenia do wykonywania czynności zawodowych.

28,2 % długotrwale bezrobotnych to osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, z czego 93,5 % stanowią kobiety. Dane te pokazują, iż kobiety bardzo często nie podejmują żadnej aktywności zawodowej ze względu na sprawowanie opieki nad małoletnimi dziećmi.

Analizując dane dotyczące stażu pracy osób zarejestrowanych w Urzędzie na koniec grudnia 2019 r., **w grupie długotrwale bezrobotnych dominowały osoby z doświadczeniem zawodowym do 1 roku**, ich liczba wyniosła 96 osób (**29,4% ogółu długotrwale bezrobotnych**) oraz osoby **ze stażem pracy od 1 do 5 lat (85 osób – 26,1% ogółu długotrwale bezrobotnych)**. Na wysokim poziomie utrzymywała się nadal liczba długotrwale bezrobotnych **bez stażu pracy – ich liczba wynosiła 54 osoby (16,6% ogółu tej grupy)**. Brak lub niskie doświadczenie zawodowe osób długotrwale bezrobotnych podobnie jak niski poziom wykształcenia jest kolejną barierą, utrudniającą podjęcie zatrudnienia.

Osoby długotrwale bezrobotne po kilku porażkach w podjęciu zatrudnienia czują się "gorsze" i trwają w przekonaniu o braku własnej wartości, widząc jedynie swoje słabe strony

zapominając o walorach. Nie wszyscy długotrwale bezrobotni radzą sobie w tej sytuacji, są również tacy, którym taki sposób na życie odpowiada, korzystają ze wsparcia opieki społecznej i podejmują dorywcze prace w "szarej strefie".

Pozostawanie poza rynkiem pracy przez długi okres powoduje nie tylko dezaktualizację wiedzy i umiejętności zawodowych, ale również utrwalanie się niekorzystnych postaw osobowościowych, bierność, obniżenie samooceny. Długie okresy pozostawania bez pracy prowadzą do wyraźnego pogorszenia sytuacji materialnej, często także uzależnienie od świadczeń pomocy społecznej.

2.3.3. Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia

W tej grupie znaleźli się bezrobotni, którzy w dniu zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyli, co najmniej 50 rok życia. Stanowili oni **24,4%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych (**162 osoby, w tym 53 kobiety**). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił spadek o 28 osób. Najwięcej osób wśród tej grupy wiekowej stanowili długotrwale bezrobotni - 64,2%. Należy zauważyć również, iż 41,4% bezrobotnych powyżej 50 roku życia to osoby w wykształceniu gimnazjalnym i niższym.

Osoby starsze mają duże trudności z odnalezieniem się na rynku pracy, głównie z pokonaniem barier związanych z dynamicznie rozwijającym się rynkiem pracy. Niejednokrotnie wynika to z faktu, że dotychczasowe doświadczenie zawodowe związane było z jednym stanowiskiem pracy, w tym samym zakładzie pracy. Często barierą w aktywności zawodowej osób starszych jest niski poziom wykształcenia i brak chęci i motywacji do podnoszenia kwalifikacji, jak również pogorszący się stan zdrowia, który utrudnia lub wręcz uniemożliwia podjęcie pracy w określonych zawodach.

Osoby, które ukończyły 50 rok życia często mają bogate doświadczenie, w pełni angażują się w realizację zadań, są lojalni wobec pracodawcy. Pomimo wielu atutów o ich atrakcyjności jako pracowników w pracodawcach głęboko są zakorzenione tylko ich słabe strony, co może wywoływać u starszych osób zwątpienie w swoje możliwości. Niektórzy pracodawcy uważają kandydatów z tej grupy wiekowej za osoby, które mają trudności w szybkim uczeniu się i przyswajaniu nowych umiejętności czy technologii. Takie podejście i niechęć pracodawców do zatrudniania tej grupy osób, stwarza niebezpieczeństwo wykluczania z rynku pracy osób aktywnych zawodowo – znaczącej i wartościowej grupy społecznej, która może zaoferować swoje bogate doświadczenie.

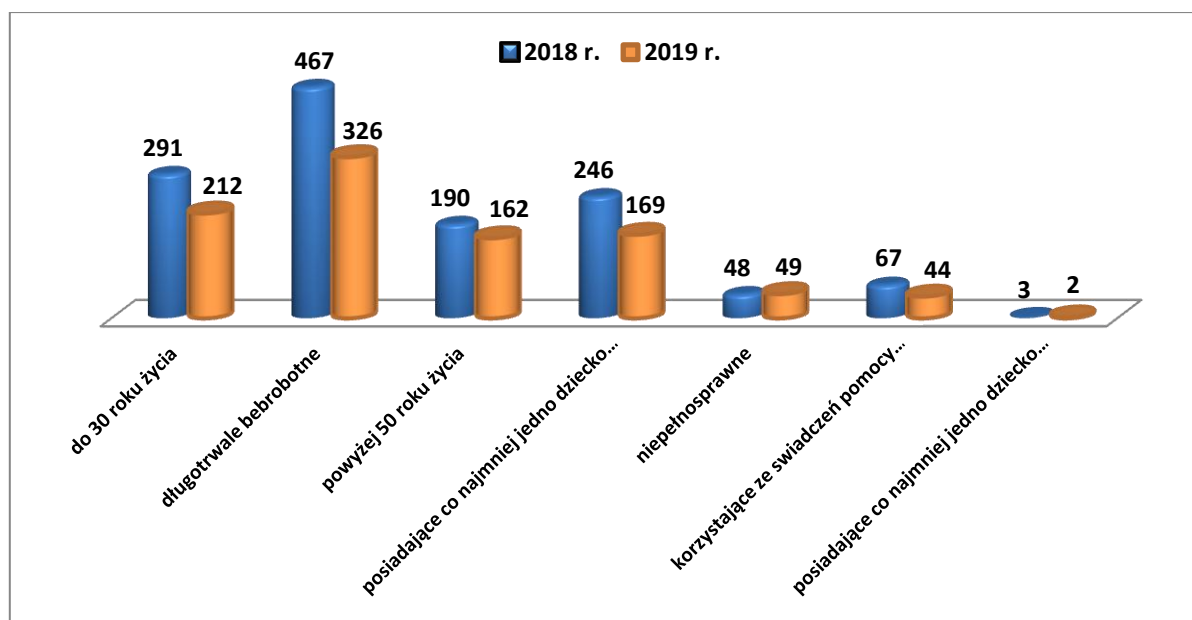
2.3.4. Pozostałe grupy osób, znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Pozostałe grupy osób, wymienione, jako osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy są mniej liczne i stanowią niewielki odsetek ogółu tej grupy lub ich brak. Są to:

- **bezrobotni posiadający, co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia**, którzy stanowili na koniec grudnia 2019 r. **25,4%** ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (**169 osób**). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił spadek o 77 osób,
- **bezrobotni niepełnosprawni** – którzy stanowili **7,4%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (**49 osób, w tym 15 kobiet**). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił wzrost o 1 osobę,
- **bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej**, którzy stanowili na koniec grudnia 2019 r. **6,6%** ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (**44 osoby**).
- **bezrobotni posiadający, co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia**, którzy stanowili na koniec grudnia 2019 r. **0,3%** ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (**2 osoby**), na koniec grudnia 2018 r. - 3 osoby.

Liczbę osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2018-2019 obrazuje Wykres Nr 21.

Wykres Nr 21. Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2018 - 2019 (wg stanu na koniec grudnia)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Analizując sytuację osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2019 r. w stosunku do roku ubiegłego można zauważyć spadek liczby tych osób w poszczególnych grupach za wyjątkiem osób bezrobotnych niepełnosprawnych - odnotowano wzrost o 1 osobę. Pomimo to sytuacja na rynku pracy osób należących do ww. grupy jest nadal trudna. Niewątpliwie negatywnym zjawiskiem jest utrzymujący się wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych oraz osób do 30 roku życia.

III. USŁUGI RYNKU PRACY

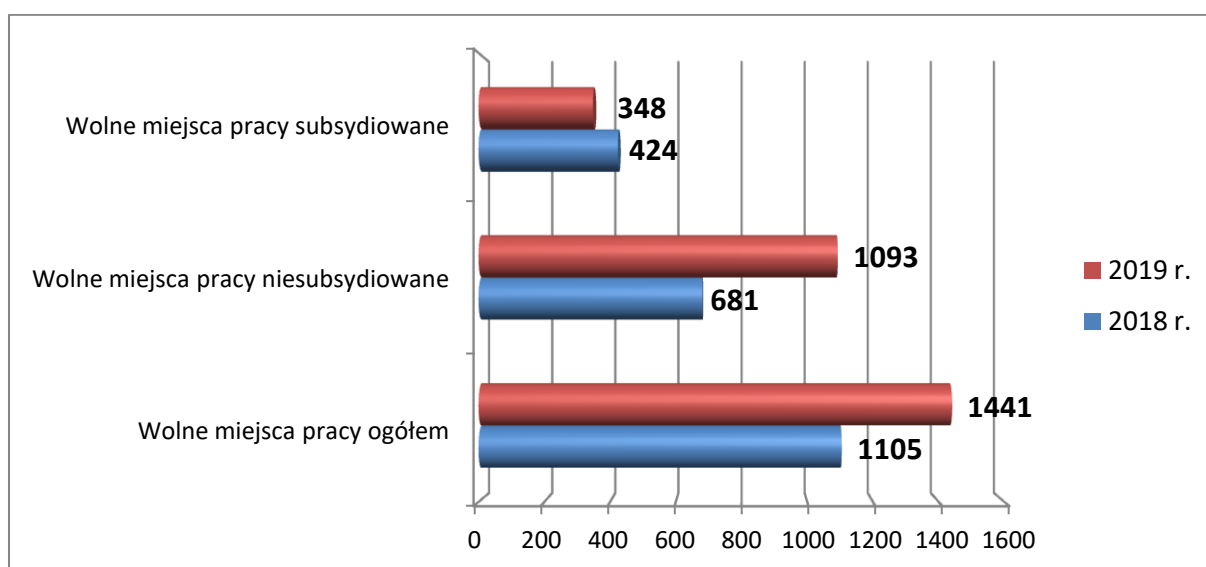
3.1. POŚREDNICTWO PRACY

Pośrednictwo pracy jest jedną z podstawowych usług rynku pracy. Usługa ta polega w szczególności na udzielaniu pomocy pracodawcom w zrekrutowaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych w związku ze zgłoszoną ofertą pracy oraz osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu zatrudnienia poprzez informowanie o dostępnych ofertach pracy. Ponadto inicjowane i organizowane są kontakty osób zarejestrowanych z pracodawcami. Pośrednictwo pracy jest świadczone nieodpłatnie oraz prowadzone jest na zasadzie dostępności i dobrowolności korzystania jak również jawności i równości w traktowaniu stron- zarówno osób, jak i pracodawców.

W 2019 r. pośrednicy pracy pozyskali **ogółem 1441 wolnych miejsc pracy**, z czego **348** to miejsca pracy subsydiowane, które stanowiły – **24,1%** ogólnej liczby miejsc pracy zgłoszonych do Urzędu. W **2018** roku pozyskano **1105** miejsc pracy, w tym **424** subsydiowane, co stanowiło **38,4%** realizowanych ofert. Dane te wskazują, że zdecydowana większość oferowanych miejsc pracy dotyczyła pracy niesubsydiowanej. W stosunku do 2018 r. ofert było więcej o **336**, i wzrost ten dotyczył ofert zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, natomiast w przypadku miejsc aktywizacji zawodowej wpłynęło o 76 ofert mniej niż w roku ubiegłym (głównie staży- o 44, roboty publiczne – o 12, doposażanie stanowiska pracy – o 9).

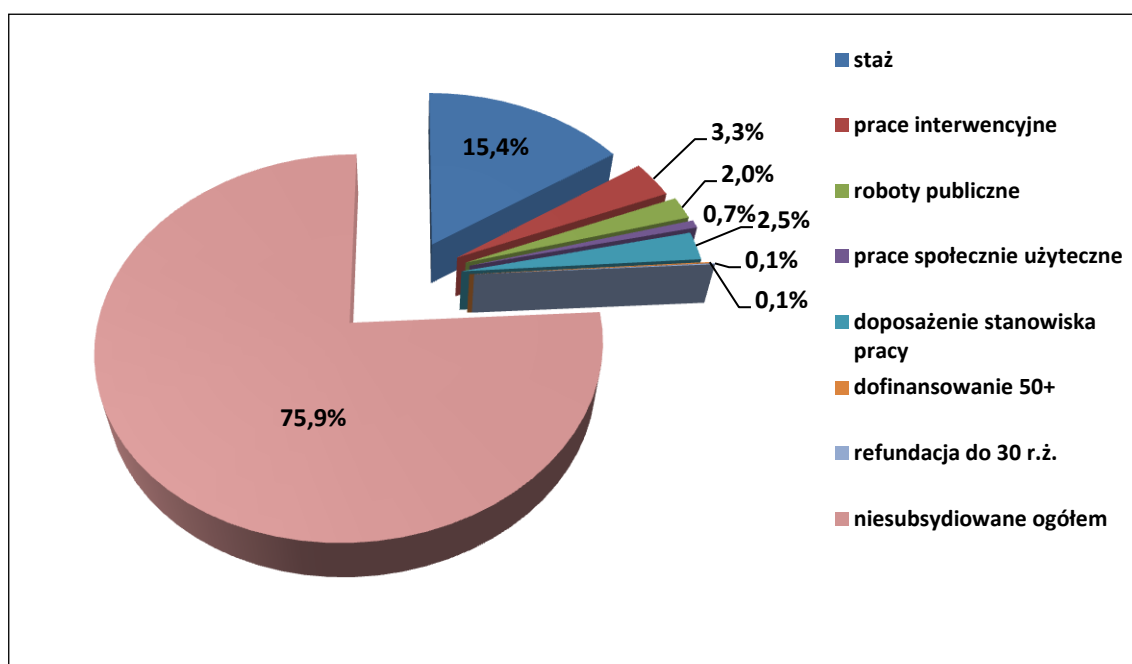
Spadek liczby osób rejestrujących się jako osoby bezrobotne oraz znaczne zwiększenie ilości pozyskanych wolnych miejsc zatrudnienia wskazują, iż zapotrzebowania pracodawców przewyższa potencjał pracowników lokalnego rynku.

Wykres Nr 22. Wolne miejsca pracy pozyskane do realizacji w latach 2018 -2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Wykres Nr 23. Wolne miejsca pracy pozyskane do realizacji w 2019 r. w podziale na subsydiowane i niesubsydiowane

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 4. Wolne miejsca pracy pozyskane w latach 2018 - 2019

	2018 rok	2019 rok
LICZBA WOLNYCH MIEJSC PRACY OGÓŁEM, W TYM:	1105	1441
❖ SUBSYDIOWANE:	424	348
○ staż	266	222
○ prace interwencyjne	39	48
○ roboty publiczne	41	29
○ prace społecznie użyteczne	13	10
○ doposażenie stanowiska pracy	45	36
○ bon zatrudnieniowy	0	0
○ dofinansowanie zatrudnienia bezrobotnego powyżej 50 r.ż.	1	2
○ refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego do 30 r.ż.	19	1
❖ NIESUBSYDIOWANE :	681	1093

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 5. Wolne miejsca pracy zgłaszane według gmin w latach 2018 - 2019

OFERTY PRACY ZGŁASZANE WG. GMIN:	2018 rok	2019 rok
❖ z powiatu łosickiego:	1 043	1 252
○ Miasto i Gmina Łosice	720	850
○ Olszanka	39	52
○ Stara Kornica	43	48
○ Sarnaki	93	72
○ Platerów	51	96
○ Huszlew	97	134
❖ inny powiat:	62	189
OGÓŁEM:	1 105	1 441

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Dokonując analizy lokalnego rynku pracy na podstawie ofert pracy, wpływających do tut. Urzędu na przestrzeni ostatnich pięciu lat, należy zauważyć, iż zapotrzebowanie na określone zawody nadal nie ulega większym zmianom. Specyfika ofert pracy napływających do Urzędu sprawia, że bardzo duża część dotyczy prac prostych. Pracodawcy, podobnie jak w ubiegłych latach, w 2019 r. zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników w następujących zawodach: ogrodnik – uprawa grzybów jadalnych – 410 wolnych miejsc pracy, sprzedawca – 96 wolnych miejsc pracy, technik prac biurowych (technik administracji) – 61 wolnych miejsc pracy, magazynier – 60 wolnych miejsc pracy, pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani – 46 wolnych miejsc pracy, robotnik gospodarczy – 30 wolnych miejsc pracy, mechanik samochodów ciężarowych/mechanik pojazdów samochodowych – 20 wolnych miejsc pracy. W związku ze stale rozwijającą się branżą uprawy pieczarek w 2019 r. przyjęto 106 wolnych miejsc pracy na stanowisko pakowacza oraz 100 wolnych miejsc pracy na stanowisko sortowacza.

Najwięcej ofert pracy niesubsydiowanych zgłoszonych zostało w zawodach: pakowacz ręczny, sortowacz, ogrodnik – uprawa grzybów jadalnych, pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, sprzedawca, magazynier. W ramach subsydiowanych form wsparcia zgłaszano najczęściej oferty pracy w zawodach: sprzedawca, technik prac biurowych, asystent nauczyciela przedszkola/nauczyciela w szkole, mechanik samochodów osobowych/pojazdów samochodowych, robotnik gospodarczy.

Oferty pracy, będące w dyspozycji Urzędu, udostępniane są na stronie internetowej, w siedzibie Urzędu – w gablotach, w Centralnej Bazie Ofert Pracy, a także w lokalnej prasie. Urząd na stałe współpracuje z ościennymi urzędami pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy przyjętych do realizacji.

Analizując oferty pracy według rodzaju działalności za 2019 r., najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zostało zgłoszonych z następujących działów gospodarki:

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 404 oferty (28,0%);
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 351 ofert (24,4%);
- przetwórstwo przemysłowe – 241 ofert (16,7%);
- budownictwo - 121 ofert (8,4%);
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 80 ofert (5,5%);
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 64 oferty (4,4%);
- edukacja - 63 oferty (4,4%);
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 34 oferty (2,4%);
- transport i gospodarka magazynowa - 29 ofert (2,0%).

Najczęściej oferty pracy zgłaszane były w następujących zawodach i skierowane były do osób z wykształceniem:

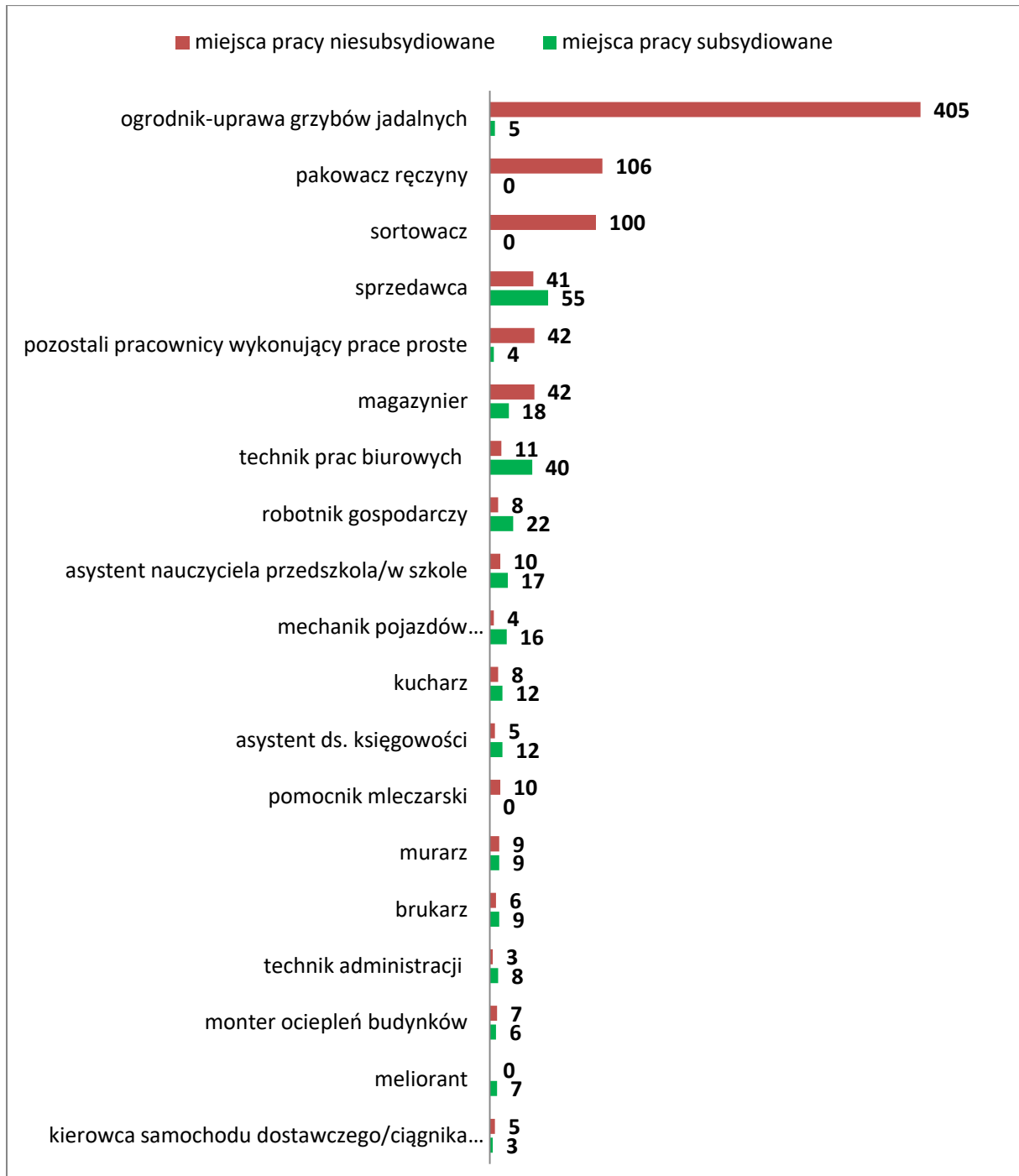
- **wyższym**, w zawodach: księgowy/główny księgowy, asystent ds. księgowości, nauczyciel języka obcego, nauczyciel przedszkola, nauczyciel informatyki, sekretarka, technik prac biurowych, technik administracji, laborant chemiczny, mikrobiologiczny, pedagog specjalny;
- **średnim**, w zawodach: asystent nauczyciela przedszkola, fakturzystka, kucharz, magazynier, rejestratorka medyczna, sekretarka, sprzedawca, technik prac biurowych, barman, asystent ds. księgowości, kelner, mechanik pojazdów samochodowych, pomocnik mleczarski, florysta, elektryk;
- **zasadniczym zawodowym**, w zawodach: elektromechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, kucharz, magazynier, mechanik pojazdów samochodowych, mechanik samochodów ciężarowych, robotnik gospodarczy, monter ociepleń budynków, sprzedawca;
- **podstawowym**, w zawodach: pakowacz ręczny, sortowacz, kamieniarz, brukarz, meliorant, kierowca ciągnika, stolarz, murarz, pomocniczy robotnik budowlany, ogrodnik-uprawa grzybów jadalnych, robotnik gospodarczy, sprzątaczką biurowa, dekarz, pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, monter ociepleń budynków, kamieniarz.

Prognozy w zakresie zapotrzebowania na określone zawody, znaleźć można w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Jest to proces systematycznego obserwowania zjawisk i procesów zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie wniosków, ocen oraz prognoz.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Celem konstrukcji rankingu jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy.

Pracodawcy z uwagi na niski poziom bezrobocia i częste rotacje pracowników znajdują się w trudnej sytuacji. Zgłaszają oni problemy w znalezieniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, spełniających wymagania oferowanych stanowisk pracy. Znalezienie pracownika na stanowiska nie wymagające dużych umiejętności lub doświadczenia zawodowego również sprawia trudności. Zaś po drugiej stronie osoby bezrobotne zarejestrowane w Urzędzie mają również coraz większe wymagania wobec warunków zatrudnienia, np. poziomu wynagrodzenia za pracę, co często tłumaczą rosnącymi kosztami utrzymania siebie i rodziny. Podobnie jak w roku ubiegłym Urząd ma problemy z rekrutowaniem pracowników na stanowiska takie jak: mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer. Dodatkowo realizacja ofert na stanowisko sprzedawcy była również problematyczna. Wystąpiły również problemy z realizacją ofert stażowych. Osoby bezrobotne często odmawiały przyjęcia propozycji stażu, uzasadniając odmowę np. sprawowaniem opieki nad małymi dziećmi, brakiem dojazdu oraz niskim stypendium stażowym. W efekcie realizacja ofert pracy niekiedy staje się trudna ze względu na przyczyny leżące zarówno po stronie pracodawców jak i po stronie osób bezrobotnych.

Wykres Nr 24. Miejsca pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej w 2019 roku według najczęściej zgłaszanych zawodów

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Pośrednicy pracy odnotowali w okresie sprawozdawczym **10189 kontaktów osób bezrobotnych i poszukujących pracy**, w efekcie których wydano **826 skierowań do pracodawców**, w tym **353 dla kobiet**. W 2018 r. odnotowano **12337 kontaktów osób bezrobotnych i poszukujących pracy**, w efekcie których wydano **987 skierowań do pracodawców**, w tym dla kobiet – **400**.

Tabela Nr 6. Wizyty osób bezrobotnych i poszukujących pracy w 2019 r.

<i>Miesiąc</i>	<i>Liczba kontaktów z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy</i>	<i>Liczba wydanych skierowań</i>	
		<i>ogółem</i>	<i>w tym dla kobiet</i>
Styczeń	991	68	28
Luty	1030	70	33
Marzec	1063	159	70
Kwiecień	948	68	35
Maj	1005	72	15
Czerwiec	936	49	18
Lipiec	885	90	41
Sierpień	424	59	22
Wrzesień	815	53	34
Październik	728	44	10
Listopad	652	35	12
Grudzień	712	59	35
Ogółem:	10 189	826	353

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Dążąc do usprawnienia obsługi klientów oraz spełniając oczekiwania pracodawców w zakresie sposobu realizacji ofert pracy pośrednicy pracy organizowali na terenie Urzędu **GIEŁDY PRACY**, czyli bezpośrednio spotkanie pracodawców z kandydatami do pracy, dobranymi przez pośredników i spełniającymi wymagania pracodawców. Taka bezpośrednia forma kontaktu jest atrakcyjna zarówno dla kandydatów do pracy jak i pracodawcy, który ma okazję bezpośrednio przedstawić swoją ofertę wielu kandydatom jednocześnie.

W 2019 r. pośrednicy pracy zainicjowali **9** spotkań osób bezrobotnych z pracodawcami w ramach Giełdy Pracy, w których uczestniczyło łącznie **79** osób

bezrobotnych i poszukujących pracy. Pracodawcy poszukiwali pracowników na stanowiska: pakowacz, prace proste produkcja i pakowanie, zbieracz pieczarek, pakowanie, zbieranie i selekcja pieczarek. Większość organizowanych spotkań z pracodawcami dotyczyła pracy w pieczarkarni.

W ramach współpracy między urzędami pracy Urząd przekazuje oferty pracy do upowszechnienia wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w innych urzędach pracy oraz otrzymuje oferty pracy z innych urzędów pracy do upowszechnienia wśród naszych klientów.

W 2019 r. do Urzędu wpłynęły **154** informacje z innych urzędów z prośbą o upowszechnienie ofert pracy na łącznie **1 307** wolnych miejsc pracy.

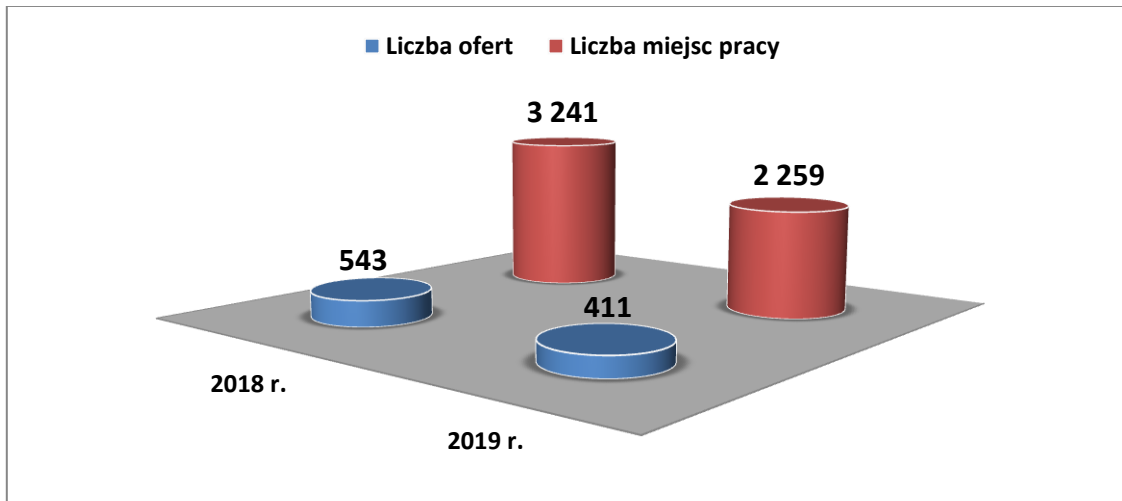
3.1.1. Usługa EURES

Usługi EURES wspierające mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym świadczone są przez każde państwo członkowskie Unii Europejskiej lub EFTA. Celem tych usług jest ułatwienie swobodnego przepływu pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Usługi EURES są ogólnodostępne, bezpłatne i skierowane do osób poszukujących pracy, zainteresowanych wyjazdem do innego kraju w celach podjęcia pracy oraz do pracodawców, którzy chcą prowadzić rekrutację pracowników z zagranicy. EURES posiada sieć doradców w celu dostarczenia informacji potrzebnych osobom poszukującym pracy i pracodawcom. W Polsce doradcy EURES działają przy wojewódzkich urzędach pracy a doradców wspierają pośrednicy pracy znajdujący się w każdym powiatowym urzędzie pracy.

W ramach sieci EURES funkcjonuje Europejski Portal Mobilności Zawodowej, który umożliwia znalezienie informacji o ofertach pracy i możliwościach edukacji w Europie. Dostarcza użytecznych wiadomości i porad o europejskim rynku pracy. Do dyspozycji zainteresowanych jest baza ofert pracy oraz, dla pracodawców, baza CV potencjalnych pracowników. Dlatego też zainteresowanie kontaktem z pracownikiem Urzędu odpowiedzialnym za realizację usługi EURES jest niewielkie.

W roku 2019 do Urzędu wpłynęło **411 ofert pracy w ramach sieci EURES na 2259 wolnych miejsc pracy** (w roku 2018 do Urzędu wpłynęły **543 oferty pracy w ramach sieci EURES na 3241 wolnych miejsc pracy**). Obserwujemy zatem spadek zainteresowania pracodawców zagranicznych zgłaszaniem ofert pracy w ramach sieci EURES. W roku ubiegłym najwięcej ofert pochodziło od pracodawców z Holandii - 797 ofert. Prawie 500 ofert wpłynęło od pracodawców z Niemiec, ale było ich mniej o 655 w stosunku do 2018 r.

Wykres Nr 25. Oferty pracy w ramach sieci EURES w latach 2018 – 2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

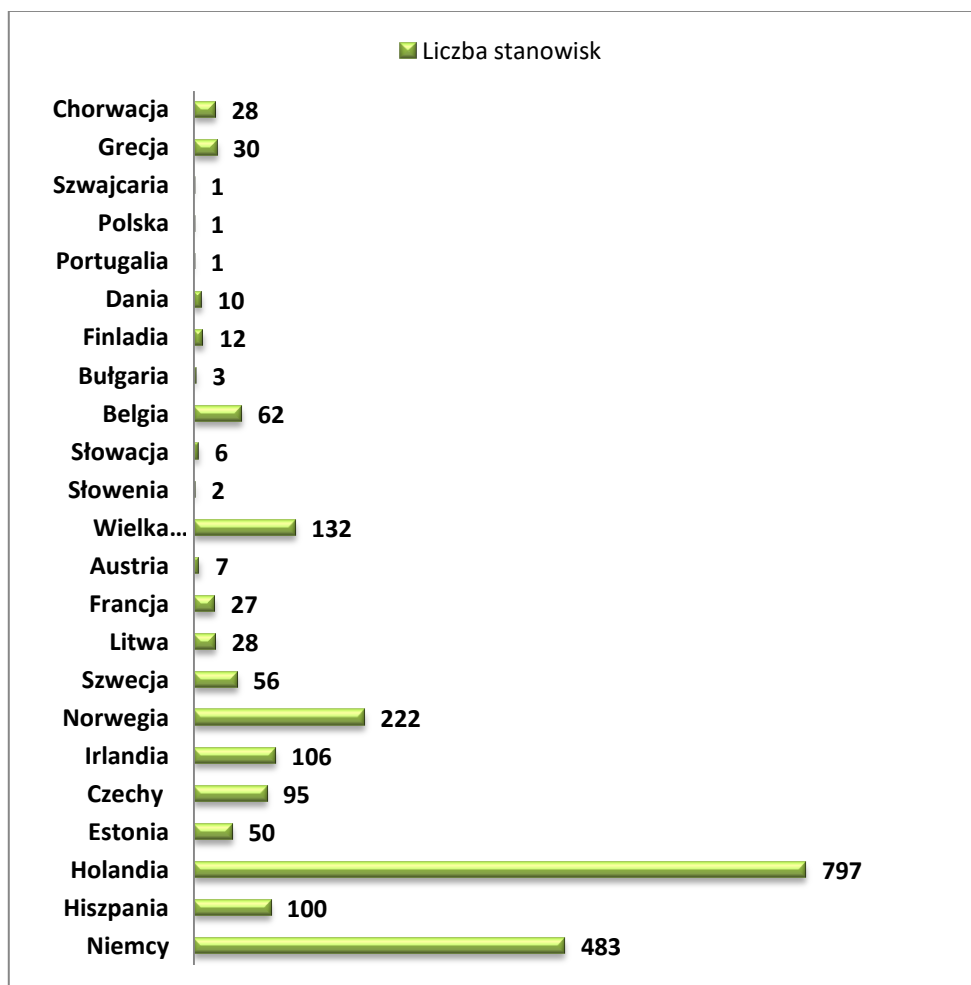
Oferty pracy dotyczyły głównie pracy w branży:

- **przemysłowej** – frezer CNC, operator wycinarki matrycowej w przemyśle tekturowym, spawacz w aluminium, mechanik przemysłowy, ustawiacz maszyn sterowanych numerycznie, pomocnik w przemyśle spożywczym, pracownik do oczyszczania przemysłowego;
- **produkcyjno/przetwórczej** – pracownik do wytwarzania wyrobów z tworzyw termoplastycznych, operator produkcji w przetwórstwie mięsnym, rzeźnik, wędliniarz, wykrawacz, pakowacz, pracownik do wytwarzania elementów betonowych, pracownik montażu, operator maszyn i instalacji, pracownik produkcji, specjalista ds. logistyki magazynowej, instalator-elektryk, inwentaryzator, stolarz meblowy, kreślarz techniczny telefonii komórkowej, magazynier, pomocnik w odlewni, operator maszyn, ślusarz/spawacz, szlifierz – obróbka powierzchniowa metali, mechanik instalacji przemysłowych, ślusarz narzędziowy, spawacz TIG, spawacz 135 MAG, pracownik produkcji w przemyśle metalurgicznym, pracownik w drukarni, komisjoner, pracownik w magazynie, piekarz/pomocnik piekarza, technik testowy poduszek powietrznych, mechatronik, elektromonter, elektryk, malarz/lakiernik, operator wózka widłowego;
- **budowlanej** – brygadzysta/kierownik budowy, monter instalacji sanitarnych, elektryk, monter konstrukcji stalowych, monter elementów przeciwpożarowych, izolator, monter instalacji grzewczych i klimatyzacji, tynkarz, blacharz, glazurnik, murarz, stolarz, kontroler szczelności instalacji, operator dźwigu, monter kanalizacji drogowej, cieśla szalunkowy, hydraulik HVAC, operator żurawia, dekarz, monter wentylacji, pracownik budowlany, kreślarz konstrukcji i planów, technik budownictwa, kierowca betoniarki, inżynier budownictwa, monter rusztowań;
- **ochrony zdrowia** – opiekun osób starszych/pielęgniarka geriatryczna, pielęgniarz/pielęgniarka, położna, fizjoterapeuta/fizjoterapeutka, higienista/pomoc

stomatologiczna, opiekun w domach prywatnych, lekarz neurolog, lekarz gastroenterolog, lekarz onkolog;

- **transportowej** – kierowca kat. C, kierowca kat. C+E, spedytor, logistyk, dyspozytor, kierowca autobusu, kierowca ciężarówki przegubowej, dostawca gazet i listów;
- **gastronomiczno/turystycznej** – pomoc kuchenna, pracownik restauracji, kelner/kelnerka, kucharz/kucharka, menadżer restauracji, personel sprzątający, barman/barmanka, pokojowa/pokojowy, recepcjonista/recepcjonistka, kierownik sali śniadaniowej, kucharz w pizzerii, pracownik do sprzątania kempingu, piekarz/cukiernik, pracownik restauracji, osoba do sprzątania obiektów wakacyjnych;
- **rolniczej** – pracownik przy zbiorze warzyw z rodziny sałat, pracownik do zbioru szparagów, pracownik sezonowy w ogrodnictwie, pracownik do zbioru truskawek i rabarbaru na polu, pracownik do zbioru truskawek w szklarni, pracownik do przycinania drzewek owocowych, pracownik do zrywania kwiatów w tunelach i na polu, pracownik do zbioru pieczarek, opiekun hodowli trzody chlewnej, pracownik do uprawy sadzonek roślin doniczkowych, pracownik w gospodarstwie rolnym/hodowla krów, dojarz, pracownik do zbioru wiśni, pracownik do zbioru jabłek, pracownik do zbioru gruszek, pracownik do zbioru czereśni, pracownik do zbioru borówek, pracownik do zbioru kalafiorów, pracownik do sortowania i pakowania cebulek kwiatowych, inspektor techniczny do spraw upraw, ogrodnik-osoba do pielęgnacji ogrodów, pracownik do uprawy roślin w szkółce, inżynier rolnictwa, pracownik do zbioru malin;
- **edukacyjnej** – nauczyciel, wychowawca/nauczyciel w przedszkolu;
- **motoryzacyjnej** – elektromechanik, mechanik samochodowy, mechatronik samochodowy, monter opon/wulkanizator, pracownik do oklejania samochodów i przyciemniania szyb, mechanik autobusów, mechanik samochodów ciężarowych, mechanik motocykli, lakiernik samochodowy;
- **usługowej** – fryzjer, monter instalacji telekomunikacyjnych, operator maszyny drukarskiej fleksograficznej, kosmetyczka;
- **innej** – sprzedawca na stacji paliw, przedstawiciel handlowy, doradca techniczny klienta, pracownik przy sadzeniu lasu, specjalista ds. obsługi klienta, programista SPS, programista sterowników PLC, konsultant ds. rekrutacji, pracownik biurowy, dozorca budynków, programista SAP.

Wykres Nr 26. Wolne miejsca pracy w ramach sieci EURES przyjęte w 2019 r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.1.2. Zatrudnianie cudzoziemców

Zmiany na rynku pracy oraz brak możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych przez polskich pracowników spowodowały, że pracodawcy coraz częściej decydują się na zatrudnianie cudzoziemców. Znowelizowane przepisy dotyczące zatrudniania cudzoziemców w Polsce, które obowiązują od 1 stycznia 2018 roku wprowadziły **nowy typ zezwolenia**, który dotyczy wykonywania przez cudzoziemców prac sezonowych w ramach działalności uznanych za sezonowe (m.in. rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka). Dzięki zezwoleniu można zatrudnić obywatela każdego państwa spoza UE. Zezwolenie na pracę sezonową wydaje starosta właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, na okres do dziewięciu miesięcy w roku kalendarzowym. Zezwolenie na pracę sezonową jest wydawane dla określonego cudzoziemca i wskazuje podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, najniższe wynagrodzenie cudzoziemca, wymiar czasu pracy albo liczbę godzin pracy w tygodniu lub miesiącu, rodzaj umowy będącej podstawą wykonywania pracy oraz okres

ważności zezwolenia. Jeżeli zezwolenie dotyczy pracy cudzoziemca w charakterze pracownika tymczasowego, w zezwoleniu na pracę jest określany także pracodawca użytkownik.

Podstawą do wydania zezwolenia na pracę sezonową jest złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wraz z wymaganymi załącznikami.

Zezwolenie na pracę sezonową wydaje się, jeżeli wysokość wynagrodzenia określona w umowie nie będzie niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących w tym samym wymiarze czasu pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku.

Jeżeli wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową dotyczy cudzoziemca, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na innej podstawie niż wiza wydana w celu wykonywania pracy sezonowej lub w ramach ruchu bezwizowego, ale nie w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wpisanym do ewidencji wniosków, zezwolenie może być wydane na okres legalnego pobytu, nie dłużej jednak niż na okres 9 miesięcy w ciągu roku kalendarzowego, liczony łącznie z okresami określonymi w poprzednio wydanych zezwoleniach na pracę sezonową dla tego cudzoziemca. Starosta, w imieniu którego działa powiatowy urząd pracy, weryfikuje wniosek i wydaje zezwolenie (lub odmowę, jeśli we wniosku nie są spełnione odpowiednie warunki) w terminie do 7 dni roboczych. Gdy wymagane jest postępowanie wyjaśniające, termin wydłuża się do 30 dni.

Gdy cudzoziemiec, którego podmiot chce zatrudnić nie przebywa w Polsce, starosta po zweryfikowaniu wniosku wpisuje go do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej i wydaje „Zaświadczenie o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej”. Przyszły pracodawca otrzymuje zaświadczenie o takim wpisie, które z kolei przekazuje cudzoziemcowi. Zaświadczenie to jest podstawą do wydania wizeny w celu wykonywania pracy sezonowej lub w przypadku, gdy cudzoziemiec wjeżdża w ruchu bezwizowym, służy jako potwierdzenie celu wjazdu do Polski. Po przyjeździe cudzoziemca do Polski, pracodawca jest zobowiązany do poinformowania o tym Urzędu i podania adresu zakwaterowania cudzoziemca – dopiero po spełnieniu tego obowiązku Urząd wydaje zezwolenie na pracę sezonową uprawniające cudzoziemca do pracy.

Zmianie uległa również nazwa oświadczenia w przypadku prac „nie-sezonowych” – oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zamiast oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, która ma na celu uszczelnienie procedury związanej z wykonywaniem pracy krótkoterminowej (do 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy) przez obywateli 6 państw: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji oraz Ukrainy na podstawie oświadczeń zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy. Procedura ta zawiera mechanizmy zabezpieczające przed nadużyciami, tj. możliwość odmowy wpisu do ewidencji oświadczeń (jeżeli z okoliczności wyniknie, że oświadczenie zostało złożone dla pozoru, będzie wykorzystane przez cudzoziemca w celu innym niż wykonywanie pracy dla danego podmiotu lub podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi nie dopełni obowiązków związanych z prowadzeniem działalności lub powierzaniem pracy innym osobom), a także obowiązek informacyjny podmiotu

powierającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi o podjęciu lub niepodjęciu pracy przez cudzoziemca.

Podmiot, który chce zatrudnić cudzoziemca, składa w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na siedzibę lub miejsce pobytu stałego (siedziba dotyczy osób prawnych, a pobyt stały osób fizycznych) Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, do którego dołącza dowód dokonania wpłaty, oświadczenie o niekaralności, ważny dokument tożsamości, kopię wszystkich wypełnionych stron ważnego dokumentu podróży cudzoziemca lub kopię innego ważnego dokumentu tożsamości cudzoziemca, a jeżeli cudzoziemiec nie przebywa na terytorium RP – kopię stron dokumentu podróży z danymi osobowymi cudzoziemca. Gdy oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zostało wpisane do ewidencji oświadczeń, wówczas pracodawca powinien przesłać oryginał oświadczenia do cudzoziemca, którego chce zatrudnić, by ten wyrobił na jego podstawie w swoim ojczystym kraju w polskim konsulacie wizę umożliwiającą legalny wjazd i pobyt w Polsce.

Pracodawca, którego oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zostało wpisane do ewidencji oświadczeń, jest zobligowany do poinformowania Urzędu na piśmie o podjęciu (najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy) lub niepodjęciu (w terminie 7 dni od daty rozpoczęcia pracy wskazanej w oświadczeniu) pracy przez cudzoziemca.

Każdy podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi musi zawrzeć z nim pisemną umowę o pracę w języku zrozumiałym dla cudzoziemca i przestrzegać wszystkie obowiązki wynikające z powierzania pracy, tak jak w przypadku polskich pracowników. Zatem takiego pracownika w ciągu 7 dni należy zgłosić do ubezpieczenia społecznego. Poza tym pracodawca powinien przez cały okres pracy cudzoziemca przechowywać kopię jego dokumentu pobytowego.

Istotną zmianą w procedurze zatrudniania cudzoziemców jest wprowadzenie opłat. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi przy składaniu wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową lub jego przedłużenie oraz oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w celu dokonania wpisu w ewidencji oświadczeń jest zobowiązany do dokonania jednorazowej wpłaty w wysokości nie większej niż 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę za każdego cudzoziemca – aktualnie jest to kwota 30,00 zł.

W 2019 roku w Urzędzie złożono **361 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**: 134 wnioski rozpatrzono pozytywnie bez wpisu do ewidencji, 227 wniosków wpisano do ewidencji, w tym umorzono 80 wniosków ze względu na upływ terminu 120 dni, w których cudzoziemiec powinien zgłosić się do pracodawcy w celu podjęcia pracy po wpisaniu do ewidencji. W związku ze złożonymi wnioskami **wydano 227 zaświadczeń o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej**.

W 2019 roku w Urzędzie złożono **1070 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi** w związku z pracą „nie – sezonową”, z czego do dnia 31.12.2019 r.

wpisano do ewidencji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi **1059** oświadczeń. Zdecydowaną większość stanowiły oświadczenia dla **obywateli Ukrainy – 777**. **Pozostałe oświadczenia dotyczyły obywateli: Białorusi – 239, Gruzji – 26, Rosji – 11, Mołdawii – 6**. Nikt nie otrzymał odmowy wpisu do ewidencji oświadczeń. Na 1059 oświadczeń wpisanych do ewidencji Urzędu pracodawcy aż w 177 przypadkach nie dopełnili nałożonego na nich obowiązku i nie poinformowali Urzędu o podjęciu lub niepodjęciu pracy przez cudzoziemca. Wpłynęło natomiast **612 zawiadomień** o podjęciu pracy, **295 zawiadomień** o niepodjęciu pracy oraz **158 zawiadomień** o zakończeniu pracy przez cudzoziemca.

W tym okresie wydano łącznie **369 decyzji**, w tym **269 decyzji o zezwoleniu na pracę sezonową** cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **88 decyzji o umorzeniu postępowania** w sprawie wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca, **4 decyzje o odmowie wydania zezwolenia ze względu na niepożądany pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** oraz **8 decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi**

W porównaniu do ubiegłych lat zapotrzebowania na pracowników ze Wschodu, zwłaszcza Ukrainy utrzymuje się na podobnym poziomie. Przyjeżdżają do Polski najczęściej na zasadzie uproszczonej na krótki czas – maksymalnie na sześć miesięcy w ciągu roku. Ci, którzy chcą pracować dłużej nawet do lat 3 z możliwością przedłużenia, muszą ubiegać się u wojewody o zezwolenie na pracę. Dla zdecydowanej większości Ukraińców, którzy przyjeżdżają do Polski emigracja ma charakter ekonomiczny i krótkotrwały, ale też powtarzalny. Ukraińcy wybierają Polskę ze względu na bliskość geograficzną, zarobki, relatywnie niewielką barierę językową.

Tabela Nr 7. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w 2019 r.

	BIAŁORUŚ	ROSJA	UKRAINA	MOŁDAWIA	GRUZJA	ARMENIA	OGÓŁEM
LICZBA OŚWIADCZEŃ OGÓŁEM	239	11	777	6	26	0	1059
LICZBA KOBIET:	41	1	531	6	17	0	596
Wiek osób którym powierzono wykonywanie pracy							
poniżej 26 lat	21	0	152	0	2	0	175
26-40 lat	138	8	305	2	6	0	459
41-65 lat	80	3	320	4	18	0	425
powyżej 65 lat	0	0	0	0	0	0	0
Branża (w ramach sekcji PKD) w której powierzono wykonywanie pracy cudzoziemcom							
Budownictwo	9	2	55	0	0	0	66
Transport drogowy towarów	164	8	18	0	0	0	190
Sprzedaż hurtowa	30	1	186	6	4	0	227
Produkcja	2	0	5	0	0	0	7
Chów i hodowla drobiu	3	0	10	0	0	0	13
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0	2	0	0	0	2
Chów i hodowla świń	0	0	6	0	0	0	6
Uprawa warzyw (w tym pieczarki)	27	0	487	0	22	0	536
Gastronomia	0	0	8	0	0	0	8
Pozostałe pozaszkolne formy edukacji	1	0	0	0	0	0	1
Pozostała działalność usługowa gdziekolwiek nie sklasyfikowana	3	0	0	0	0	0	3
Rodzaj umowy oferowanej cudzoziemcom							
Umowa o pracę	193	9	117	0	0	0	319
Umowa zlecenie	45	2	619	6	26	0	698
Umowa o pomocy przy zbiorach	1	0	41	0	0	0	42

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 8. Zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r.

	BIAŁORUŚ	ROSJA	UKRAINA	MOŁDAWIA	OGÓŁEM
LICZBA ZEZWOLEŃ OGÓŁEM	16	6	246	1	269
LICZBA KOBIET:	11	3	179	1	194
Wiek osób którym powierzono wykonywanie pracy					
poniżej 26 lat	1	0	46	0	47
26-40 lat	7	4	96	1	108
41-65 lat	8	2	103	0	113
powyżej 65 lat	0	0	1	0	1
Branża (w ramach sekcji PKD) w której powierzono wykonywanie pracy cudzoziemcom					
Uprawa warzyw (w tym pieczarki)	3	5	18	0	26
Uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych	12	1	190	0	203
Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana)	1	0	38	1	40
Rodzaj umowy oferowanej cudzoziemcom					
Umowa o pracę	0	0	2	0	2
Umowa zlecenie	6	0	127	1	134
Umowa o pomocy przy zbiorach	10	6	117	0	133

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Pracodawca, który zamierza powierzyć pracę cudzoziemcowi z państw innych niż UE/EOG (Europejski Obszar Gospodarczy) w ramach zezwolenia na pracę wydawanego przez Wojewodę, zobowiązany jest uzyskać informację starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy. Taką informację przygotowuje i wydaje stosowny dokument tutejszy Urząd. W 2019 r. w związku z 36 Wnioskami o wydanie informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu, Urząd wydał informację starosty na 664 stanowiska pracy. W porównaniu do 2018 r. liczba wniosków o wydanie informacji starosty zwiększyła się o 100% (w 2018 r. było 18 wniosków). Analizując wymagania stawiane kandydatom można zauważyć, że najwięcej ofert związanych było z postępowaniem przed Wojewodą w związku z uzyskaniem zezwolenia na pracę dla obywateli Ukrainy oraz Białorusi. Nie było wymagań co do znajomości języka. Najczęściej pojawiające się stanowiska pracy to: zbieracz pieczarek, sortowacz, pakowacz.

Rekrutacja przeprowadzona przez doradcę klienta w ramach zgłaszanych ofert była czasami związana z organizacją giełdy pracy na terenie Urzędu lub kierowaniem potencjalnych kandydatów na rozmowę do pracodawcy. Jednakże takie rekrutacje jedynie w kilku przypadkach kończyły się przyjęciem skierowanego kandydata do pracy.

W związku z obecną sytuacją na rynku pracy MRPiPS zniósł obowiązek starania się o zaświadczenie od starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych tzw. testu rynku pracy dla kilkudziesięciu zawodów. Na liście 197 zawodów zwolnionych znaleźli się m.in. murarze, betoniarze, dekarze, ślusarze, elektrycy, inżynierowie budowlani, programiści, aplikanci, projektanci i administratorzy baz danych. Test rynku nie jest również konieczny w przypadku zatrudniania kierowców samochodów ciężarowych i operatorów sprzętu do robót ziemnych, lekarzy ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty oraz pielęgniarki bez specjalizacji lub w jej trakcie. Ułatwienia uwzględniają aktualny popyt na rynku pracy i ogranicza się do tych zawodów, w których uzupełnienie niedoborów nie może nastąpić w szybki sposób poprzez aktywizację istniejących zasobów na rynku pracy.

3.2. PORADNICTWO ZAWODOWE

Dzisiejszy rynek pracy oraz szybkie zmiany gospodarcze stawiają osobom bezrobotnym i poszukującym pracy bardzo wysokie wymagania, którym coraz trudniej sprostać. Żeby otrzymać pracę dającą satysfakcję, często samo wykształcenie to za mało. Trzeba wiedzieć, jakie kwalifikacje i kompetencje są pożądane przez pracodawców, jak rozwijać własny potencjał zawodowy. Osoby poszukujące aktywnie zatrudnienia w celu zwiększenia swoich szans na rynku powinny dysponować informacjami na temat wymagań stawianych przez pracodawców i ich oczekiwań, posiadać umiejętność autoprezentacji, prezentacji swoich mocnych atutów ale także stale rozwijać swoje kompetencje, w tym w szczególności kompetencje społeczne. W takich przypadkach doradca zawodowy może odegrać bardzo ważną rolę.

W ewidencji Urzędu pozostaje jednak duża grupa osób, które trzeba motywować do działania, podejmowania wyzwań, dalszego rozwoju zawodowego, wzmacniać ich wiarę we własne możliwości, pomagać w przygotowaniu się do wejścia na rynek pracy. Dlatego też, tak ważną rolę odgrywa poradnictwo zawodowe.

Poradnictwo zawodowe jest procesem, w którym doradca zawodowy i klient (osoba radząca się) pracują wspólnie nad świadomym i samodzielnym podjęciem przez klienta decyzji dotyczącej drogi rozwoju zawodowego oraz nad dostosowaniem się do wymogów rynku pracy.

Poradnictwo zawodowe może być realizowane w formie:

- indywidualnego poradnictwa zawodowego,
- grupowego poradnictwa zawodowego.

Pomoc doradcy zawodowego świadczona w zakresie poradnictwa zawodowego skierowana do osób bezrobotnych i poszukujących pracy polega w szczególności na:

- udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu,

- udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
- kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
- inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy.

W 2019 r. działania podejmowane w ramach poradnictwa zawodowego nakierowane były przede wszystkim na pomoc klientom w określeniu własnych słabych i mocnych stron, określenie własnego potencjału zawodowego i celów zawodowych, na przygotowanie własnego projektu zawodowego w postaci planu działania, prowadzącego do realizacji określonych celów.

W ramach poradnictwa zawodowego realizowane były następujące formy pomocy:

- indywidualna porada zawodowa
- grupowa porada zawodowa
- indywidualna informacja zawodowa
- grupowa informacja zawodowa

3.2.1. Indywidualna porada zawodowa

Indywidualna porada zawodowa to podstawowa forma pracy doradcy zawodowego z klientem. W ramach indywidualnego poradnictwa zawodowego doradca zawodowy wykorzystuje różne metody i techniki motywując klienta do aktywnego współdziałania w rozwiązywaniu jego problemów zawodowych.

Indywidualna porada zawodowa opiera się przede wszystkim na rozmowie doradczej. W toku rozmowy doradczej następuje nawiązanie kontaktu z klientem, omówienie jego potencjału zawodowego, zainteresowań i oczekiwań związanych z pracą, a także zebranie informacji o stanie zdrowia oraz o wszelkich ograniczeniach, które mogą mieć wpływ na podjęcie decyzji zawodowej. Efektem pracy z klientem, czasami długotrwałej ma być dokonanie ustaleń, zaplanowanie dalszych kroków postępowania, działań jakie klient powinien zrealizować po zakończeniu porady, a które mogą dotyczyć:

- wyboru lub zmiany zawodu,
- uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych,
- wyboru kierunku kształcenia lub szkolenia,
- planowania rozwoju zawodowego,
- wyboru miejsca pracy,
- wyboru formy pomocy określonej w ustawie.

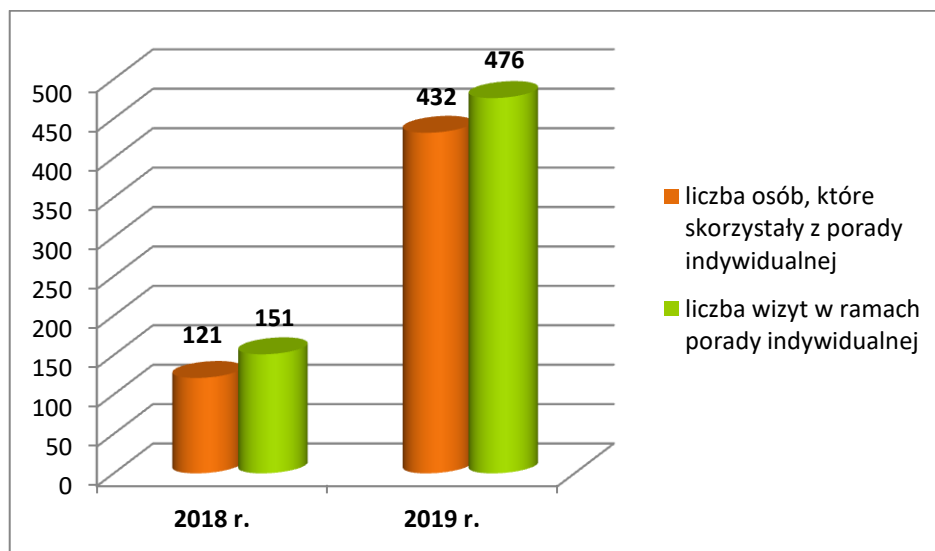
W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U z 2019 r., poz. 986), znoszącej ustalanie profili pomocy klientom Urzędu i faktem, że w ewidencji Urzędu pozostawał duży odsetek osób, którym przed wejściem w życie w/w ustawy ustalono III profil pomocy położono nacisk na pracę doradczą z klientem oddalonym od rynku pracy, wykazującym brak gotowości do wejścia na rynek pracy. W tej grupie dominują osoby, które wymagają często długiej, żmudnej pracy w celu trafnego określenia barier w wejściu czy powrocie na rynek pracy oraz zaplanowania właściwych i skutecznych form pomocy, w tym uwzględnienia wsparcia ze strony innych instytucji.

Z porady indywidualnej w 2019 r. skorzystały **432 osoby**, w tym: 19 uczestników projektu pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” realizowanego w ramach Osi priorytetowej I, Działania 1.1, Poddziałania 1.1.1 PO WER 2014-2020 i 8 uczestników projektu pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III) realizowanego w ramach Osi priorytetowej VIII, Działania 8.1. RPO 2014-2020. W 2018 r. z porady indywidualnej skorzystało 121 osób.

Klienci współpracując z doradcą zawodowym odbyli w ramach poradnictwa indywidualnego w ubiegłym roku **476 wizyt** (w 2018 r. liczba wizyt wyniosła 151).

Dane porównawcze przedstawia Wykres Nr 27.

Wykres Nr 27. Poradnictwo indywidualne w latach 2018 – 2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.2.2. Grupowa porada zawodowa

Grupowe poradnictwo zawodowe jest formą pomocy, stosowaną w rozwiązywaniu specyficznych problemów zawodowych.

Porada grupowa, realizowana jako zajęcia warsztatowe przed doradcę zawodowego w oparciu o program, wybrany z opracowanego przez doradcę zawodowego „Banku programów” ma pomóc uczestnikom porady w osiągnięciu założonego w programie celu, m.in. w:

- poznaniu zagadnień dotyczących rynku pracy oraz aktualnej sytuacji na rynku pracy,
- podniesieniu poziomu motywacji do działania i rozpoznawaniu własnych potrzeb,
- poznaniu metod aktywnego poszukiwania pracy,
- zapoznaniu z zasadami skutecznej komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji,
- uświadomieniu znaczenia zachowań asertywnych dla procesu komunikacji interpersonalnej,
- poszukiwaniu pracy oraz kształtowaniu aktywnej postawy w procesie pozyskiwania informacji o rynku pracy i możliwości zatrudnienia,
- zidentyfikowaniu barier w poszukiwaniu pracy,
- odkryciu posiadanych umiejętności i predyspozycji zawodowych,
- opracowaniu indywidualnego bilansu kompetencji zawodowych,
- lepszym radzeniu sobie w poszukiwaniu pracy,
- planowaniu kariery zawodowej i określeniu potencjału zawodowego,
- poznaniu własnych preferencji zawodowych,
- przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych,
- przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą,
- przygotowaniu do założenia działalności gospodarczej,
- określeniu pożądanego zachowań w nowym miejscu pracy.

Porady grupowe, realizowane są zgodnie z „Wykazem grupowych porad zawodowych”, zamieszczanym co kwartał na stronie internetowej Urzędu i na tablicy ogłoszeń. Zajęcia warsztatowe odbywają się w małych grupach (8-16 osobowych) i prowadzone są z wykorzystaniem aktywizujących technik pracy. Czas trwania zajęć uzależniony jest od wybranego do realizacji programu. Praca w grupie sprzyja atmosferze otwartości, dzieleniu się swoim doświadczeniem, wspólnemu poszukiwaniu rozwiązań.

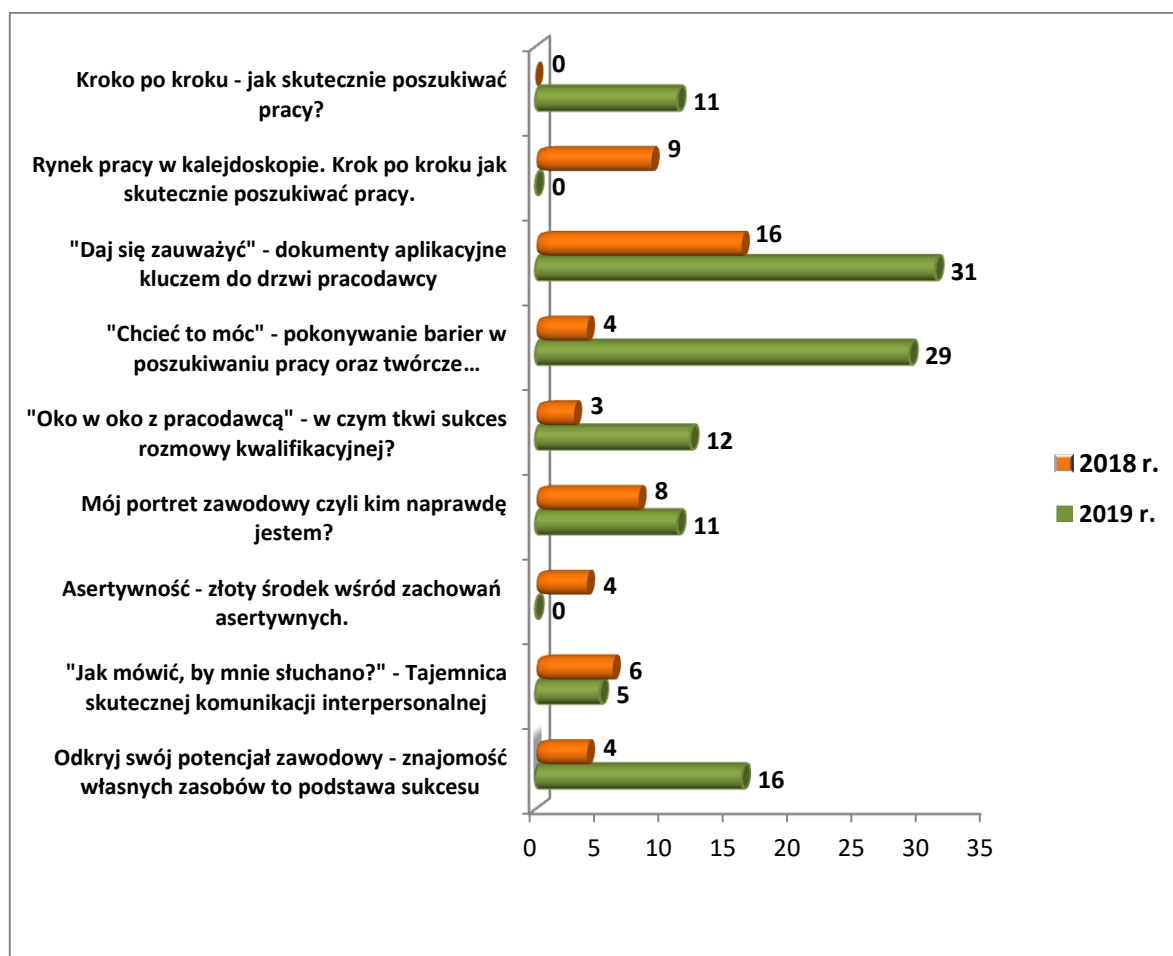
W 2019 r. odbyło się **16** grupowych porad zawodowych, w których uczestniczyło **115 osób** (w roku 2018 r. – 13 porad zawodowych, w których uczestniczyły 54 osoby).

Tematyka 4 porad, w których uczestniczyło **31 osób** dotyczyła przygotowania dokumentów aplikacyjnych. 3 kolejne porady, w których wzięło udział **29 osób** bezrobotnych poświęcone były pokonywaniu barier w poszukiwaniu pracy oraz twórczemu rozwiązywaniu problemów. Podczas 2 kolejnych grupowych porad zawodowych **16 osób** odkrywało swój potencjał zawodowy analizując własne zasoby, które stanowią podstawę sukcesu. Pozostałe 7 porad prowadzonych w formie warsztatów, w których wzięło udział **39 osób**, poświęconych było tematyce: skutecznej komunikacji interpersonalnej, kształtowania

aktywnej postawy w procesie pozyskiwania informacji o rynku pracy i możliwości zatrudnienia, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej oraz określania kompetencji i predyspozycji zawodowych.

Dzięki uczestnictwu w grupowych poradach zawodowych uczestnicy porad mogli odkryć własny potencjał zawodowy, analizując swoje umiejętności, cechy charakteru, wartości oraz posiadane doświadczenie zawodowe. Osoby bezrobotne, podczas zajęć, dokonały identyfikacji barier w pokonywaniu problemów. Omówiono bariery zewnętrzne i wewnętrzne, które utrudniają znalezienie pracy oraz metody i sposoby pokonywania przeszkód na drodze realizacji wyznaczonych celów. Omówiono również zasady pisania CV i listu motywacyjnego. Osoby, uczestniczące w 2019 r. w grupowych poradach zawodowych, miały również możliwość poznać zasady skutecznej komunikacji i autoprezentacji oraz ich znaczenia w procesie poszukiwania pracy, a także zasady ułatwiające poszukiwanie pracy czy doskonalić umiejętności poszukiwania pracy. Przekazano uczestnikom informacje na temat zasad prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych i przeprowadzano na zajęciach warsztatowych symulacje rozmów kwalifikacyjnych. Poszerzono wiedzę na temat kompetencji i predyspozycji zawodowych.

Wykres Nr 28. Porady grupowe według tematyki organizowanych zajęć w latach 2018-2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.2.3. Indywidualna informacja zawodowa

Informacja zawodowa jest to jedna z form pomocy klientom Urzędu, która ma umożliwić podjęcie trafnej decyzji zawodowej. Udzielanie **informacji zawodowej** jest usługą standardową. Informacja jest kluczem do szeroko rozumianego sukcesu.

Indywidualną informację zawodową udzielali klientom zarówno doradca zawodowy jak i pozostali pracownicy, pełniący funkcje doradcy klienta, sprawujący osobistą opiekę nad klientami.

W 2019 r. z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało **266 osób** (w roku 2018 -187 osób). W ramach indywidualnej informacji zawodowej osobom zainteresowanym przekazywane były informacje o sytuacji na lokalnym rynku pracy ze szczególnym zwróceniem uwagi na występujące tendencje na rynku pracy i wymagania pracodawców oraz informacje o usługach i instrumentach rynku pracy adresowanych do osób bezrobotnych. W trakcie indywidualnej informacji zawodowej bezrobotni pozyskiwali również informacje o aktualnie realizowanych przez Urząd projektach, warunkach podejmowania działalności gospodarczej, o zawodach i specjalnościach, o możliwościach podniesienia czy uzupełnienia kwalifikacji zawodowych.

Urząd udostępnia również zgromadzone zasoby informacji zawodowych swoim klientom do samodzielnego korzystania. W zgromadzonych zasobach informacji zawodowych można znaleźć informacje na temat:

- stron internetowych przydatnych w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub w poszukiwaniu pracy,
- wykazu literatury dostępnej w Sali Informacji Zawodowej i Poradnictwa Grupowego,
- zasad przygotowywania, rodzajów i wzorów dokumentów aplikacyjnych,
- projektów, w ramach których można uzyskać pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego,
- metod i sposobów poszukiwania pracy w kraju i za granicą,
- szkół i instytucji szkoleniowych,
- stowarzyszeń zawodowych i form ich działania,
- rynku pracy, w tym o pracodawcach i profilach prowadzonej przez nich działalności,
- sposobów i metod rekrutacji oraz prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych,
- zakresu i form działania instytucji publicznych i niepublicznych, które mogą być przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub w poszukiwaniu pracy lub podejmowaniu działalności gospodarczej,
- warunków podejmowania działalności gospodarczej.

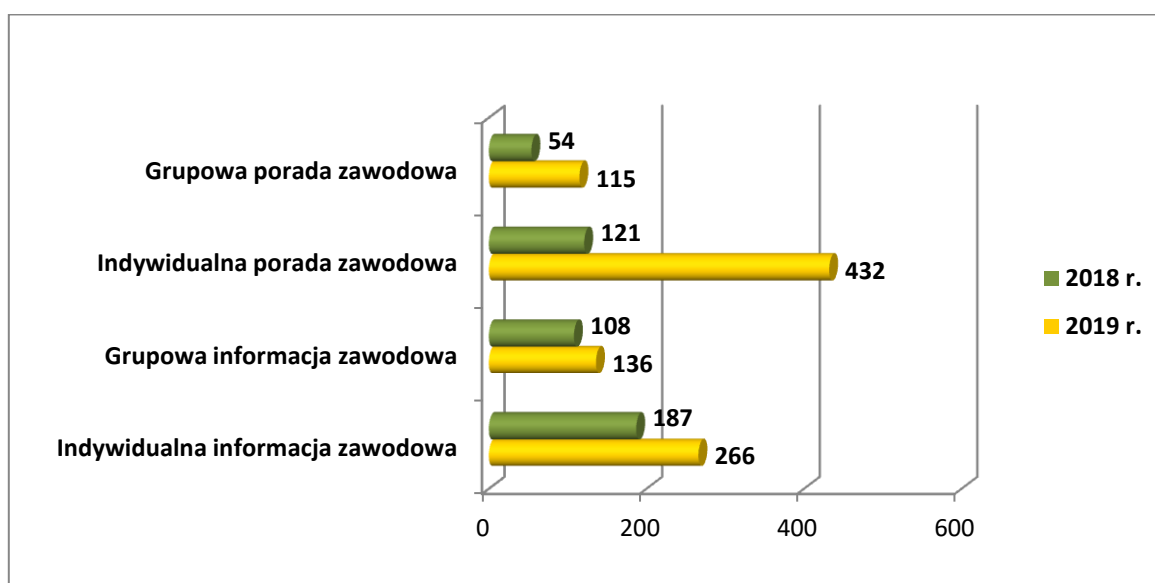
3.2.4. Informacja zawodowa w formie grupowej

Grupowe spotkania informacyjne to z kolei forma pomocy, pozwalająca na przekazanie obszernej, kompleksowej wiedzy z wybranego zakresu informacji zawodowej. Mogą to być informacje o podstawowych usługach rynku pracy, o zawodach, specjalnościach i ogólnej sytuacji na rynku pracy, o możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych oraz możliwości podejmowania własnej działalności gospodarczej. Klienci pozyskują również informacje o zakresie i formach działania instytucji publicznych i niepublicznych pomocnych w rozwiązywaniu problemów zawodowych, o szkołach i instytucjach szkoleniowych. Poznają metody i sposoby poszukiwania pracy w kraju i za granicą, w tym przez sieć EURES, mają dostęp do wykazu stron internetowych przydatnych w rozwiązywaniu problemów zawodowych. W 2019 r. odbyły się **23** grupowe informacje zawodowe, w których uczestniczyło **136** osób (w roku 2018 r. – w 20 spotkaniach uczestniczyło 108 osób).

W 2019 r. doradca zawodowy zapoznawał uczestników grupowych spotkań informacyjnych przede wszystkim z zagadnieniami dotyczącymi rynku pracy, podstawowymi usługami i instrumentami rynku pracy, prawami i obowiązkami osób zarejestrowanych w Urzędzie. Przekazywał informacje na temat projektów i programów realizowanych przez Urząd, informował o możliwości zdobycia kwalifikacji zawodowych, przekwalifikowania, dalszego kształcenia, jak również możliwości otrzymania jednorazowo środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

Większość spotkań to spotkania z osobami nowo zarejestrowanymi. W ramach tych spotkań największym zainteresowaniem osób bezrobotnych cieszyły się informacje na temat aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, tendencji na rynku pracy, zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz form wsparcia przewidzianych dla osób bezrobotnych i wymagań pracodawców w stosunku do kandydatów na oferowane stanowiska pracy.

Wykres Nr 29. Usługi poradnictwa zawodowego w latach 2018 – 2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Ogółem z usług doradcy zawodowego w 2019 r. skorzystało 949 osób (w roku 2018 – 470 osób), z czego 547 osób z porady zawodowej, a 402 osoby z informacji zawodowej.

3.2.5. Spotkania edukacyjne

Działania Urzędu są kierowane nie tylko do osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Obecność swoją zaznaczamy także w szkołach przygotowując młode osoby do aktywnego poruszania się po rynku pracy i wskazując kierunki kształcenia, które w przyszłości zaowocować mogą stabilnym zatrudnieniem. Pracownicy Referatu Pośrednictwa Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń w 2019 r. zorganizowali **4 spotkania edukacyjne** z młodzieżą szkolną oraz uczestniczyli w XIV Łosickim Spotkaniu Edukacyjnym.

XIV Łosickie Spotkanie Edukacyjne, odbyło się 13 lutego 2019 r., w hali widowiskowo – sportowej w I Liceum Ogólnokształcącym w Łosicach. Wydarzenie zorganizowane zostało z myślą o maturzystach i uczniach szkół ponadgimnazjalnych z powiatu łosickiego. Spotkanie umożliwiło poznanie oferty edukacyjnej szkół policealnych i uczelni wyższych z miast akademickich naszego regionu uczniom, którzy w najbliższym czasie staną przed wyborem dalszej ścieżki edukacyjnej, mającej niewątpliwie ogromny wpływ na ich przyszłość zawodową. W XIV edycji spotkania swoją ofertę edukacyjną zaprezentowało 17 szkół policealnych i wyższych z: Białegostoku, Lublina, Warszawy, Siedlec oraz Białej Podlaskiej, a więc uczelni na których najczęściej dalszą naukę podejmują absolwenci szkół średnich z powiatu łosickiego. Uczestnicy mieli możliwość poznania różnorodnych kierunków studiów i kształcenia policealnego oraz zasad rekrutacji na nowy rok akademicki 2019/2020. W wydarzeniu udział wzięli również przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach, którzy zorganizowali swoje stoisko. Przyszli absolwenci mogli zapoznać się z ofertą Urzędu, uzyskać podstawowe informacje na temat rynku pracy oraz zapotrzebowania na pracowników zgodnie z diagnozą zawodów deficytowych i nadwyżkowych występujących na terenie powiatu łosickiego. Pośrednicy pracy udzielali informacji na temat wymagań stawianych przez pracodawców w zgłaszanych ofertach pracy oraz wskazówek, w jaki sposób rozpocząć swoją drogę życia zawodowego. Na stoisku dostępne były ulotki i broszury na temat oferowanej przez Urząd pomocy.

W dniu **13 maja 2019 r.** odbyło się spotkanie edukacyjne z uczniami klasy VIII, klasy III a i klasy III b gimnazjum Zespołu Szkolno – Wychowawczego w Huszlewie. W spotkaniu uczestniczyło **41 osób**. Celem spotkania było zwrócenie uwagi uczniów na to, czym jest doradztwo zawodowe, do kogo jest skierowane oraz jaka jest rola doradcy zawodowego. Przedstawiono aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy. Zaprezentowano tendencje występujące na rynku pracy oraz omówiono zawody deficytowe i nadwyżkowe występujące w kraju i powiecie łosickim. Omówiono najważniejsze umiejętności niezbędne do planowania

kariery edukacyjno – zawodowej. Zapoznano również uczniów z usługami i instrumentami rynku pracy. Doradca zawodowy podkreślił jak ważne jest poznanie samego siebie, właściwa motywacja i zaangażowanie do dalszego kształcenia oraz zwrócił uwagę na konieczność ciągłego doskonalenia się i inwestowania we „własne zasoby”.

W dniu **18 października 2019 r.** odbyły się 2 spotkania edukacyjne z uczniami klasy VII b i klasy VIII b Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Łosicach. W spotkaniach uczestniczyły **52 osoby**. Uczniowie zapoznali się ze specyfiką współczesnego rynku pracy oraz trendami, jeżeli chodzi o zapotrzebowanie na pracowników. Zapoznano uczniów z zawodami deficytowymi oraz nadwyżkowymi występującymi w powiecie łosickim i w kraju oraz z prognozowanymi zawodami przyszłości. Przedstawiono kierunki kształcenia, których ukończenie daje największe szanse na znalezienie pracy. Zwrócono uczniom uwagę, że punktem wyjścia do planowania własnej kariery zawodowej jest dobra znajomość samego siebie, własnych możliwości. Bardzo ważna jest również motywacja do podejmowania wyzwań i zaangażowanie we własny rozwój, ciągłe doskonalenie się i inwestowanie we „własne zasoby”.

W dniu **13 listopada 2019 r.** w Urzędzie odbyło się **spotkanie z uczniami Zespołu Placówek Oświatowo – Wychowawczych w Łosicach. W spotkaniu wzięło udział 7 osób.** Celem spotkania było przedstawienie aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy i oczekiwań pracodawców. Poszerzono wiedzę na temat metod poszukiwania pracy. Zaprezentowano tendencje występujące na rynku pracy oraz omówiono zawody deficytowe i nadwyżkowe występujące w kraju i powiecie łosickim. Zapoznano również uczniów z usługami i instrumentami rynku pracy.

3.2.6. Indywidualny Plan Działania

Instrumentem wspomagającym pracę pracowników Referatu Pośrednictwa Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń, pełniących funkcję doradcy klienta jest **Indywidualny Plan Działania**.

Indywidualny Plan Działania, to plan działań obejmujących podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy prowadzący do celu, jakim jest zatrudnienie bezrobotnego. Indywidualny Plan Działania przygotowany jest przez doradcę klienta przy udziale bezrobotnego i zawiera w szczególności:

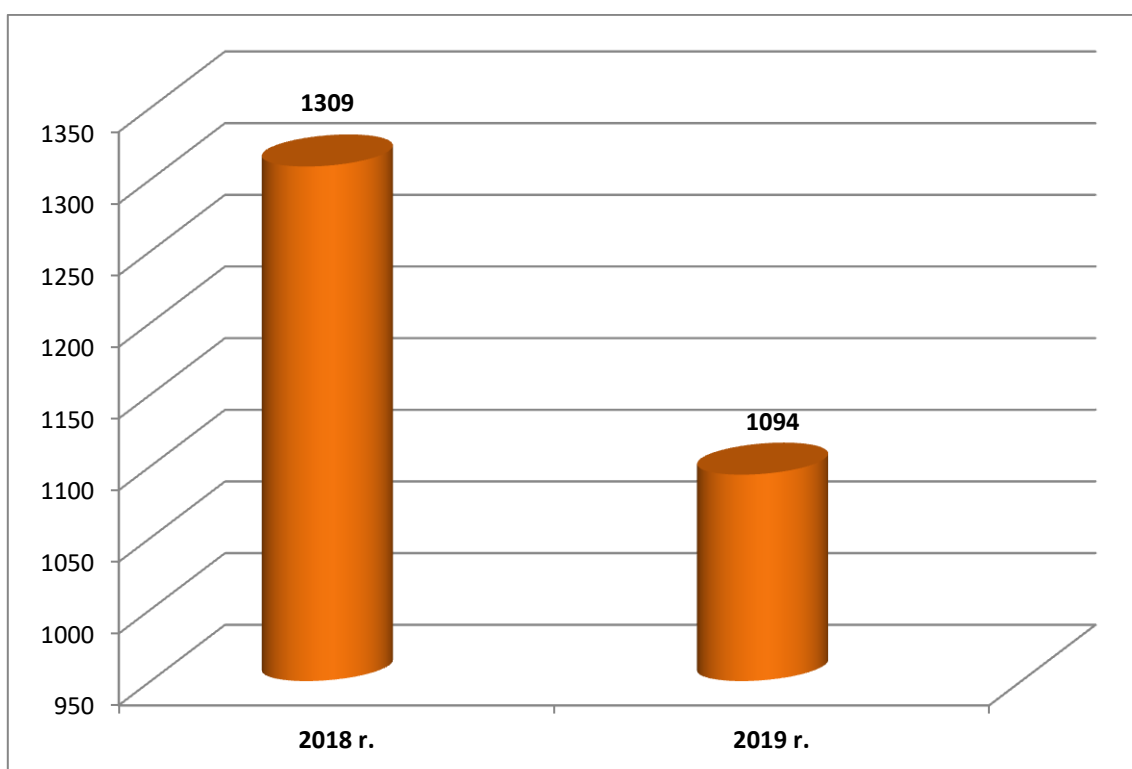
- działania możliwe do zastosowania przez Urząd w ramach pomocy określonej w ustawie, np. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia,
- działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego w celu znalezienia pracy,
- planowane terminy realizacji poszczególnych działań,
- formy, planowaną liczbę i terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem Urzędu,
- termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania.

Indywidualny Plan Działania zakłada kompleksowe podejście do problemu i może zawierać między innymi propozycję podniesienia kwalifikacji, pomoc doradcy zawodowego, pośrednika pracy, specjalisty ds. szkoleń jak również samodzielne wykonywanie zadań przez osobę bezrobotną. W każdym przypadku podstawowym elementem jest określenie kompetencji zawodowych danej osoby, jej nastawienia do aktywnego poszukiwania pracy oraz zdiagnozowanie sytuacji życiowej, materialnej i zawodowej.

IPD należy przygotować nie później niż w terminie 60 dni od dnia rejestracji. Jeśli sytuacja bezrobotnego ulegnie zmianie, doradca klienta w porozumieniu z nim może dokonać stosownych zmian w IPD.

W 2019 r. pośrednicy pracy i doradca zawodowy przygotowali dla osób bezrobotnych **1094** Indywidualnych Planów Działania (w 2018 r. – 1309 IPD).

Wykres Nr 30. Indywidualne Plany Działania w latach 2018 - 2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.3. SZKOLENIA

Kolejną usługą rynku pracy obok pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego jest organizacja szkoleń.

Przed osobą poszukującą pracy stoją ciągle nowe wyzwania, związane z koniecznością dostosowania swoich kwalifikacji i kompetencji do potrzeb ciągle zmieniającego się rynku pracy. W takiej sytuacji pomocą mogą być szkolenia organizowane przez Urząd, które są elementem kształcenia ustawicznego osób dorosłych.

Głównym celem szkoleń osób bezrobotnych i innych uprawnionych jest podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych;
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji;
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie;
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Szkolenia realizowane są w formie grupowej, w oparciu o roczny plan szkoleń grupowych oraz indywidualnej. Szkolenia indywidualne organizowane są na wniosek osoby uprawnionej, w przypadku wykazania przez nią celowości skierowania na dane szkolenie. Osoby bezrobotne do 30 roku życia oraz opiekunowie osób niepełnosprawnych mogą skorzystać również ze szkoleń w ramach bonów szkoleniowych, o ile uprawdopodobnią podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej po ukończeniu szkolenia.

W 2019 roku **zorganizowano i sfinansowano jedno szkolenie indywidualne** pn. „Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego kat. D1, D1+E, D, D+E” w wymiarze 140 godzin.

W 2019 r. **wydano również 3 bonu szkoleniowe w ramach których odbyły się 4 szkolenia** (jedna osoba bezrobotna w ramach bonu skorzystała z finansowania dwóch szkoleń).

W analizowanym okresie zrealizowano następujące szkolenia w ramach bonu szkoleniowego:

- „Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego kat. C1, C1+E, C, C+E” dla jednej osoby bezrobotnej. Osoba bezrobotna podjęła zatrudnienie po ukończonym szkoleniu;
- „Kurs prawa jazdy kat. C+E” dla dwóch osób (z czego 1 osoba skorzystała również w ramach bonu ze szkolenia pn. „Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego kat. C1, C1+E, C, C+E”). Osoby bezrobotne podjęły zatrudnienie po ukończonym szkoleniu;
- „Barberski set” dla jednej osoby. Osoba bezrobotna podjęła zatrudnienie po ukończonym szkoleniu.

W 2019 roku Urząd **zorganizował i sfinansował 1 szkolenie grupowe** pn. „Mała przedsiębiorczość – własna firma” dla 5 osób bezrobotnych, które planowały rozpocząć własną działalność gospodarczą. Po ukończonym szkoleniu cztery osoby bezrobotne rozpoczęły własną działalność gospodarczą.

W 2019 roku Urząd na szkolenia indywidualne, szkolenia realizowane w ramach bonu szkoleniowego i szkolenia grupowe skierował łącznie **9 osób**.

Tabela Nr 9. Szkolenie indywidualne w 2019 roku finansowane z Funduszu Pracy

Lp.	Tematyka szkolenia	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym	Liczba osób, które podjęły pracę lub rozpoczęły własną działalność gospodarczą po szkoleniu
1.	<i>Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego kat. D1, D1+E, D, D+E</i>	1	1	0
Ogółem		1	1	0

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 10. Szkolenia w ramach bonu szkoleniowego finansowane z Funduszu Pracy

Lp.	Tematyka szkolenia	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym	Liczba osób, które podjęły pracę lub rozpoczęły własną działalność gospodarczą po szkoleniu
1.	<i>Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego kat. C1, C1+E, C, C+E</i>	1	1	1
2.	<i>Prawo jazdy kat. C+E</i>	2	2	2
3.	<i>Barberski set</i>	1	1	1
Ogółem		3	3	3

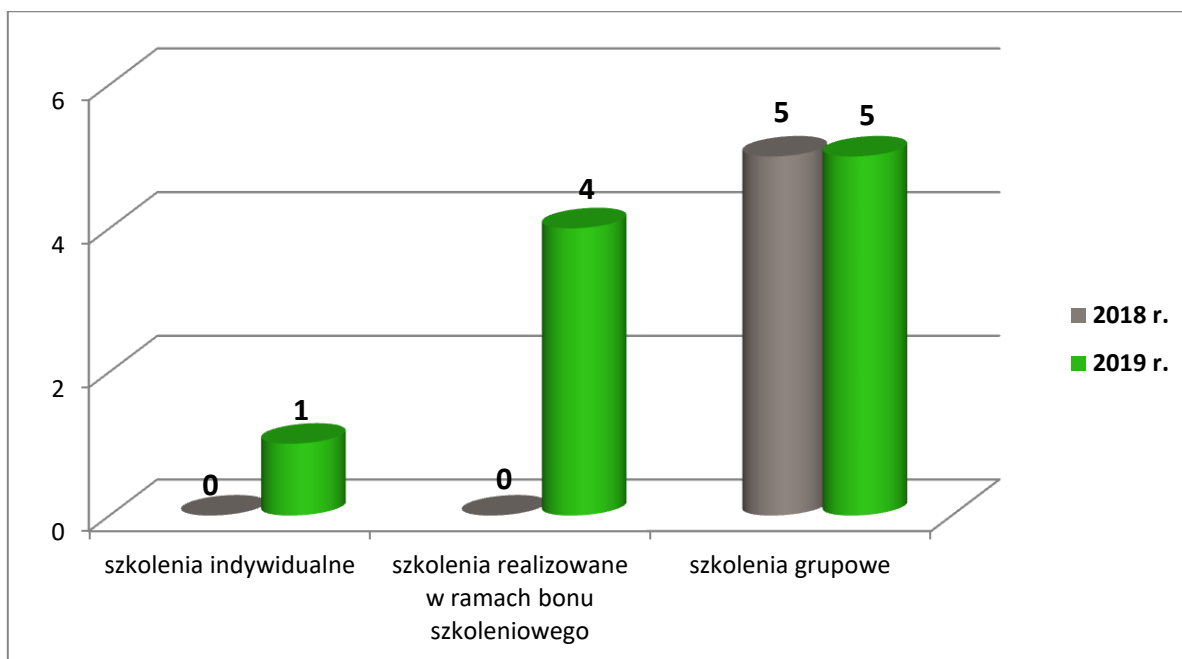
Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 11. Szkolenie grupowe w 2019 r. finansowane z Funduszu Pracy

Lp.	Tematyka szkolenia	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym	Liczba osób, które podjęły pracę lub rozpoczęły własną działalność gospodarczą po szkoleniu
1.	<i>Mała przedsiębiorczość – własna firma</i>	5	5	4
Ogółem		5	5	4

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

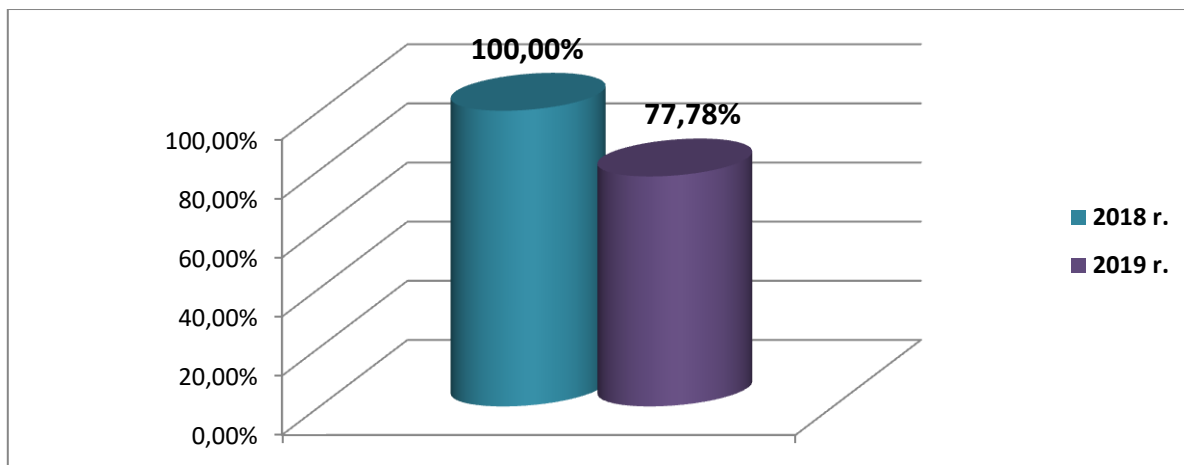
Wykres Nr 31. Liczba uczestników szkoleń w latach 2018-2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Organizacja szkoleń jako jedna z form aktywizacji ma na celu zwiększenie szansy na znalezienie przez bezrobotnego zatrudnienia, dlatego też w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia bada się efektywność zatrudnieniową tej formy. Efektywność szkoleń badana jest jako stosunek liczby osób, które po zakończeniu lub w trakcie szkolenia podjęły zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą do liczby osób, które ukończyły szkolenie. Efektywność szkoleń realizowanych przez Urząd w 2019 r. **osiągnęła 77,78%.**

Wykres Nr 32. Efektywność szkoleń realizowanych w latach 2018-2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

IV. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Krajowy Fundusz Szkoleniowy zwany KFS jest to instrument adresowany do pracodawców, którzy zamierzają inwestować w kształcenie ustawiczne swoje lub swoich pracowników celem zapobiegania utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań konkurencyjnego rynku pracy tj.:

- niedopasowania wykształcenia do potrzeb rynku pracy,
- dezaktualizacji wiedzy/umiejętności/uprawnień,
- konieczności dostosowania wiedzy/umiejętności/uprawnień do potrzeb nowych technologii.

Zgodnie z art. 69a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482 z późn. zm.) na wniosek pracodawcy, na podstawie umowy, Starosta może przyznać środki KFS na finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, na które składają się:

- określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Środki z KFS na finansowanie w/w działań przyznawane są w wysokości:

- do 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika,
- do 100% tych kosztów – jeśli wnioskodawca należy do grupy mikroprzedsiębiorców, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

Środki z KFS przyznane pracodawcy na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego stanowią pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

W 2019 roku zgodnie z określonymi przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej priorytetami wydatkowania środków KFS w pierwszej kolejności środki KFS przyznawane były pracodawcom, których działania zaplanowane do realizacji we Wniosku spełniały wymagania określone przynajmniej w jednym z poniższych priorytetów:

- wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa dojrzałości;
- wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników pochodzących z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zatrudnionych w podmiotach posiadających

status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych pochodzących z grup, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej;

- wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;
- wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu, nauczycieli kształcenia zawodowego oraz pozostałych nauczycieli, o ile podjęcie kształcenia ustawicznego umożliwi im pozostanie w zatrudnieniu;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

Ogłoszenia o naborze wniosków pracodawców o przyznanie środków na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego zamieszczane były na tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu, ze wskazaniem priorytetów wydatkowania KFS na dany rok, terminu rozpoczęcia i zakończenia naboru wniosków oraz elementów, branych pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków. Nabory wniosków w 2019 r. ogłaszane były 14 razy.

W 2019 roku do Urzędu wpłynęły **44** Wnioski o sfinansowanie/dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców ze środków KFS. Wnioski złożyło **31** pracodawców. Pozytywnie rozpatrzono **36** wniosków, **4** wnioski rozpatrzono negatywnie oraz **4** pozostawiono bez rozpatrzenia.

Urząd w 2019 r. zawarł **35** umów z **28** pracodawcami o sfinansowanie/dofinansowanie ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego działań obejmujących kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy.

Z finansowania/dofinansowania działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców ze środków KFS zgodnie z określonymi przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej priorytetami skorzystało 19 pracodawców. Pracodawcy we wniosku wskazali działania do sfinansowania ze środków KFS zgodne z priorytetem nr 1, nr 2 i nr 6, czyli wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych, uzasadniając potrzebę odbycia kształcenia ustawicznego w następujących zawodach: kierowca samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, kosmetyczka, fryzjer, nauczyciel przedszkola, kucharz, operator i mechanik sprzętu do robót ziemnych, pracownik ds. rachunkowości i księgowości, samodzielny księgowy, spawacz, wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa dojrzałości oraz wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia. 4 pracodawców skorzystało z dofinansowania w ramach dwóch i trzech powyższych priorytetów.

W związku z powyższym ze środków KFS w ramach priorytetów przyznano finansowanie/dofinansowanie następujących kursów:

- 1) „Akademia podatkowa dla średniozaawansowanych” dla 4 osób;
- 2) „Akademia VAT po nowelizacji ustawy” dla 3 osób;

- 3) „Kurs dla kandydatów na Głównych Księgowych” dla 1 osoby;
- 4) „Książka przychodów i rozchodów - praktyczne ujęcie od podstaw” dla 1 osoby;
- 5) „Kurs podstaw rachunkowości” dla 1 osoby;
- 6) „Bilansowe i podatkowe zamknięcie roku 2019. Podatek VAT 2019/2020” dla 1 osoby;
- 7) „Akcja Bilans – Rachunkowe i podatkowe zamknięcie roku oraz sporządzenie sprawozdania finansowego za 2019 rok” dla 2 osób;
- 8) „Środki trwałe – Specjalista ds. majątku trwałego” dla 1 osoby;
- 9) „Diagnoza i terapia Funkcji Wzrokowych IMPULS SYSTEM” dla 1 osoby;
- 10) „Inspiracje Fryzjerskie 2019” dla 1 osoby;
- 11) „Szkolenie podstawowe z makijażu permanentnego BASIC PML 5 dni w Liera Academy” dla 1 osoby;
- 12) „Szkolenie z przedłużania rzęs metodą klasyczną 1:1, light volume 2-3D, 4-9D, laminowania i botoxu rzęs oraz stylizacji brwi brow henna” dla 1 osoby;
- 13) Kurs gastronomiczny „Przygotowywanie steków” dla 4 osób;
- 14) „Sporządzanie menu – bufety szwedzkie” dla 4 osób;
- 15) „Szkolenie z podstaw zimnej kuchni bankietowej/cateringowej” dla 3 osób;
- 16) „Kurs spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG” dla 13 osób;
- 17) „Kurs spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metodą TIG” dla 13 osób;
- 18) „Kurs operatora koparko – ładowarki kl. III” dla 3 osób;
- 19) „Kurs ładowarki jednonaczyniowej klasa III” dla 6 osób;
- 20) „Kurs ładowarki jednonaczyniowej klasa I” dla 5 osób;
- 21) „Kurs koparki jednonaczyniowej klasa III” dla 1 osoby;
- 22) „Kurs zespoły maszyn do produkcji mieszanek betonowych klasa II” dla 2 osób;
- 23) „Kurs wózek jezdniowy podnośnikowy niespecjalizowany IIWJO” dla 3 osób;
- 24) „Kurs prawa jazdy kategorii C” dla 1 osoby;
- 25) „Kurs prawa jazdy kategorii CE” dla 1 osoby;
- 26) „Kwalifikacja wstępna przyspieszona w ramach kategorii C, C+E” dla 1 osoby.

Ze środków KFS w ramach priorytetu 1 przyznano również dofinansowanie kosztów następujących studiów podyplomowych:

- 1) „Edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne” dla 1 osoby;
- 2) „Diagnoza i terapia pedagogiczna” dla 2 osób;
- 3) „Rewalidacja i edukacja osób ze spektrum Autyzmu, w tym z zespołem Aspergera oraz innymi całościowymi zaburzeniami rozwojowymi” dla 1 osoby.

Natomiast 1 pracodawca skorzystał z finansowania kosztów studiów podyplomowych pn. „Audyty i kontrola wewnętrzna w administracji i gospodarce” w ramach priorytetu 6, tj. wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

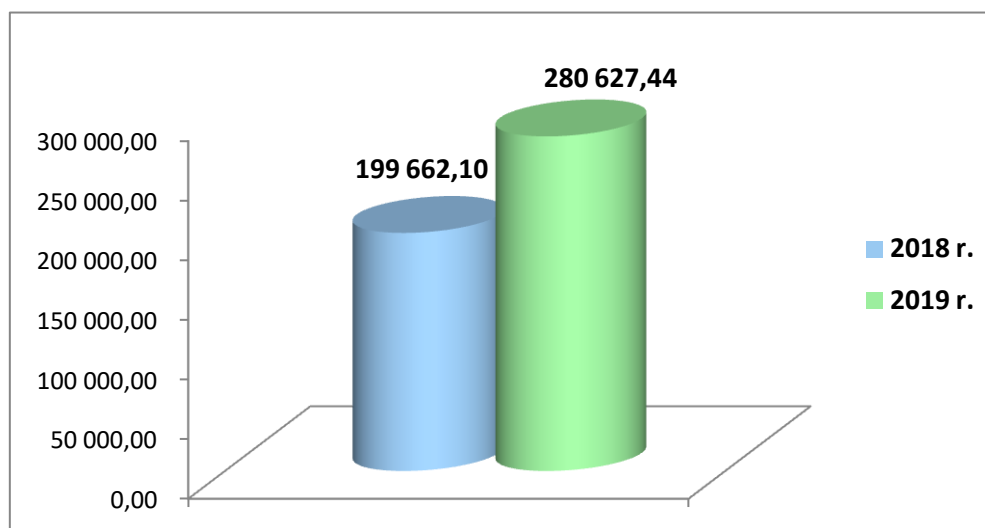
Z finansowania/dofinansowania działań nie wpisujących się w żaden z określonych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej priorytetów skorzystało 9 pracodawców. W związku z powyższym środki KFS na finansowanie/dofinansowanie działań nie wpisujących się w żaden z priorytetów przyznano na następujące kursy:

- 1) „Kierowanie ruchem drogowym ” dla 9 osób;
- 2) „Branżowy kurs języka angielskiego na poziomie średniozaawansowanym” dla 4 osób;
- 3) „Indywidualny branżowy kurs języka angielskiego na poziomie średniozaawansowanym” dla 4 osób;
- 4) „Inspektor Ochrony danych Osobowych” dla 1 osoby;
- 5) „Studium depozytowe” dla 20 osób;
- 6) „Profesjonalna obsługa klienta, w tym obsługa klienta trudnego” dla 4 osób;
- 7) „Intensywny kurs kelnerski – obsługa kelnerska krok po kroku (zgodnie z zasadami protokołu dyplomatycznego i bankietowego)” dla 4 osób;
- 8) „Konfigurowanie i diagnostyka sterowników PLC i kontrolerów PAC – kurs dla Służb Utrzymania Ruchu” dla 2 osób;
- 9) „Panele operatorskie Astaada HMI” dla 2 osób;
- 10) „Obsługa i programowanie robotów EPSON SCARA” dla 2 osób;
- 11) „Wymagania normy ISO 9001:2015” dla 1 osoby;
- 12) „Pełnomocnik Systemu Zarządzania Jakością wg ISO 9001:2015” dla 1 osoby;
- 13) „Odpowiedzialność kadry zarządzającej w świetle obecnych przepisów prawnych. Jak się zabezpieczyć przed odpowiedzialnością prawną?” dla 2 osób;
- 14) „Metoda global 8D” dla 28 osób;
- 15) „Analiza FMEA Procesów Produkcyjnych (PFMEA) wg wytycznych branży motoryzacyjnej” dla 15 osób;
- 16) „Statystyczne sterowanie procesem SPC z Analizą systemów pomiarowych MSA” dla 14 osób;
- 17) „Prawo Pracy 2019/2020. Zmiany i Nowości” dla 3 osób;
- 18) „Kompedium prawa pracy w 2019 r. – odpowiedzi na trudne pytania po zmianach” dla 2 osób;
- 19) „Kompedium wiedzy z Ochrony Środowiska/Specjalista ds. ochrony Środowiska” dla 2 osób;
- 20) „Szkolenie teoretyczne i warsztaty z zakresu analizy sensorycznej” dla 5 osób ;
- 21) „Wymagania dla Systemów zarządzania środowiskowego wg nowej normy PN-EN ISO 14001:2015-09” dla 8 osób;
- 22) „Zarządzanie pracownikami na hali produkcyjnej” dla 4 osób;
- 23) „AutoCAD – kompletne projektowanie 2D” dla 3 osób;
- 24) „Microsoft Excel poziom średniozaawansowany – wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego w biznesie” dla 13 osób;
- 25) „Metoda Aktywnego Słuchania Muzyki wg Batii Strauss Stop.2” dla 2 osób;
- 26) „Certyfikowany Kurs Instruktor rytmiki” dla 1 osoby;
- 27) „Zabawy muzyczno – ruchowe i rytmiki Carla Orffa w szkole i przedszkolu” dla 2 osób.

Środki KFS na finansowanie/dofinansowanie działań nie wpisujących się w żaden z priorytetów przyznano również na dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych pn. „Bankowość i finanse” dla 1 osoby.

W 2019 r. w ramach podpisanych umów o sfinansowanie/dofinansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców ze środków KFS **wydatkowano kwotę 275 520,48 zł**. W ramach przyznanych środków KFS z finansowania/dofinansowania kursów i studiów podyplomowych skorzystało **169 osób – 163 pracowników i 6 Pracodawców**. Część osób skorzystała ze wsparcia więcej niż jeden raz.

Wykres Nr 33. Wysokość środków wydatkowanych w ramach KFS w latach 2018 – 2019

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

V. FINANSE

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach otrzymał w 2019 r. z algorytmu na realizację programów rynku pracy limit środków w wysokości **970.054,00 zł** (decyzja MRPIPS z dnia 09.04.2019 r., znak DF.I.4021.7.3.2019.Ał)

Ponadto Urząd przygotował wnioski i projekty na które otrzymał dodatkowe środki:

- 1) **1.155.355,00 zł** (decyzja MRPIPS z dnia 09.04.2019 r, znak DF.I.4021.7.3.2019.Ał) na realizację projektu pozakonkursowego pt. „*Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)*” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy
- 2) **876.391,00 zł** (decyzja MRPIPS z dnia 09.04.2019 r, znak DF.I.4021.7.3.2019.Ał) na realizację projektu środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektu pozakonkursowego pt. „*Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)*” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego
- 3) **85.100,00 zł** (decyzja MRPIPS z dnia 22.03.2019 r, znak DF.I.4021.7.2.2019.Ał) na finansowanie zadań w województwie z rezerwy ministra właściwego do spraw pracy, na wniosek Marszałka Województwa Mazowieckiego, dodatkowe środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym:
  - a) 57.200,00zł na program aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy,
  - b) 27.900,00zł na program staży w placówkach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- 4) **300.000,00 zł** (decyzja MRPIPS z dnia 21.12.2018 r, znak DF.I.4021.23.3.2018.MP) na finansowanie przez Urząd zadań określonych w art. 69a ust. 2 ustawy.

Ogółem Urząd otrzymał w roku 2019 na ww. projekty i programy środki w kwocie **3 386 900,00 zł**

W okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. wydatkowano na opłacenie składki zdrowotnej dla bezrobotnych bez prawa do zasiłku kwotę **519.211,13 zł**

Za rok 2019 r. wypłacono zasiłki dla bezrobotnych w kwocie **932.942.44 zł**

Tabela Nr 12. Wysokość środków i liczba uczestników realizowanych projektów, programów i innych działań w latach 2018-2019

Nazwa programu / projektu	2018		2019	
	Środki (w zł)	Liczba osób	Środki (w zł)	Liczba osób
<i>Środki FP przyznane algorytmem</i>	1.193.350,76	109	970.054,00	143*
<i>Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)”</i>	1.300.421,51	100	1.155.355,00	100
<i>Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (II)”</i>	958.627,73	85	-	4*
<i>Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)”</i>	-	-	876.391,00	65*
<i>Refundacja kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia</i>	860.000,00	Kontynuacja umów zawartych w latach 2016 - 2017	-	-
<i>Program aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych (Rezerwa FP)</i>	161.800,00	13	-	-
<i>Program staży w placówkach ARiMR (Rezerwa FP)</i>	27.900,00	3	27.900,00	3

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi (Rezerwa FP)	242.500,00	6	-	1*
Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy (Rezerwa FP)	-	-	57.200,00	6
Środki z PFRON-u	40.000,00	1	-	-
Środki KFS	222 600,00	96	300 000 ,00	169
Ogółem realizowane i do realizacji	5 007 200,00	413	3 386 900,00	491
Środki na zadania fakultatywne	514.800,00	-	495.500,00	-
Ogółem	5 522 000,00	413	3 882 400,00	491

* uzupełnienia stanowisk pracy w ramach umów na refundację wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy. Fundusz Pracy – 7 osób; Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi (Rezerwa FP) – 1 osoba (nie była uczestnikiem programu); Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim(III) – 4 osoby; Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (II)” – 4 osoby (nie były uczestnikami projektu).

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

VI. PROGRAMY RYNKU PRACY

6.1. FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W RAMACH ŚRODKÓW PRYZNANYCH ALGORYTMEM

Realizowane w ramach otrzymanych środków formy wsparcia mają na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i jednocześnie wsparcie pracodawców w tworzeniu miejsc pracy, osiągnięcie wyższego poziomu motywacji i zaangażowania osób bezrobotnych w poszukiwaniu zatrudnienia, zdobycia doświadczenia zawodowego bądź praktycznych umiejętności do wykonywania pracy.

W 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach otrzymał na realizację programów rynku pracy limit środków (algorytm) w wysokości **970.054,00** zł (wydatki poniesiono na kwotę **957.339,93** zł), które zostały przeznaczone w planie finansowym na realizację następujących form aktywizacji:

6.1.1. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne organizowane są w celu wsparcia osób bezrobotnych poprzez dofinansowanie ich zatrudnienia, są instrumentem o wysokiej skuteczności zatrudnieniowej. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy prace interwencyjne są skierowane do wszystkich osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Pracodawca zatrudniający bezrobotnego w formie prac interwencyjnych może liczyć na refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia w wysokości ustalonej w umowie oraz opłacone składki na ubezpieczenie społeczne. Wysokość i okres refundacji uzależnione są od okresu zatrudnienia, jak również od kategorii osób skierowanych do tych prac.

W ramach środków przyznanych algorytmem Funduszu Pracy zawarto z pracodawcami umowy, dzięki którym **42 osoby** podjęły zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych. Środki przeznaczone na realizację wsparcia wyniosły **186.003,00** zł, natomiast wydatkowano środki w wysokości **185.904,44** zł.

6.1.2. Roboty publiczne

Kolejnym działaniem aktywizacyjnym są roboty publiczne. Podstawowym celem organizowania robót publicznych jest reintegracja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych. Są też inicjowane w celu zapewnienia bezrobotnym określonego wsparcia dochodowego oraz przyczyniają się do rozwoju i poprawy infrastruktury w powiecie.

Organizatorami robót publicznych mogą być gminy lub organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki. Po nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy organizatorami robót publicznych mogą być również powiaty - z wyłączeniem urzędów

pracy. Roboty publiczne stanowią instrument pasywnej polityki rynku pracy, zapewniają przede wszystkim wsparcie materialne dla bezrobotnych z grupy wykluczonych, znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W 2019 roku podpisano **5 umów** z Urzędami Gmin: w Sarnakach, Platerowie, Huszlewie, Starej Kornicy, Łosicach oraz Zarządem Dróg Powiatowych. W ramach umów, podpisanych z pracodawcami, zatrudnienie podjęły **22 osoby** bezrobotne. Środki na realizację zadania wyniosły **230.300,00 zł**, a wydatkowano środki w wysokości **226.122,16 zł**.

6.1.3. Prace społecznie użyteczne

W 2019 roku zostały podpisane pomiędzy Starostą Łosickim a Wójtem Gminy Sarnaki, Wójtem Gminy Stara Kornica oraz Burmistrzem Miasta i Gminy Łosice porozumienia na organizację „Prac społecznie użytecznych”. Prace społecznie użyteczne są jedną z form aktywizacji społeczno - zawodowej osób bezrobotnych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Mają przede wszystkim na celu zapewnienie osobom bezrobotnym możliwości uzyskania minimalnych przynajmniej środków do życia i wsparcia działań gminy na rzecz społeczności lokalnych.

Na wniosek gminy może zostać zawarte porozumienie pomiędzy Urzędem a Gminą, na podstawie, którego organizowane są prace społecznie użyteczne. Z tej formy pomocy mogą skorzystać bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej. Prace wykonywane są w miejscu zamieszkania lub pobytu bezrobotnego i realizowane są w wymiarze maksymalnie do 10 godzin tygodniowo.

Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne zachowuje status osoby bezrobotnej, gdyż pomiędzy podmiotem, w którym są organizowane prace a osobą bezrobotną nie nawiązuje się żadnego stosunku pracy i nie jest zawierana żadna inna umowa. Osoby te są dalej osobami bezrobotnymi i podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu i wypadkowemu.

W 2019 r. skierowano w ramach prac społecznie użytecznych **10 osób** bezrobotnych. Prace wykonywano w gminach: Sarnaki, Stara Kornica i Łosice. Na realizację wsparcia przeznaczono **11.300,31 zł**, a wydatkowano środki w wysokości **10.945,20 zł**.

6.1.4. Organizacja staży

Celem stażu jest nabywanie przez bezrobotnego praktycznych umiejętności do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Staż jest odbywany według programu określonego w umowie zawartej pomiędzy powiatowym urzędem pracy a pracodawcą w okresie od 3 do 12 miesięcy. Ten instrument cieszy się dużym zainteresowaniem pracodawców i jest najczęściej stosowanym.

Pracodawca przyjmując bezrobotnego na staż otrzymuje świadczenie pracy według ustalonego programu nie ponosząc przy tym kosztów wynagrodzenia za świadczoną pracę.

Ponadto ma możliwość sprawdzenia przydatności zawodowej bezrobotnego w firmie pod kątem zatrudnienia go po odbyciu stażu. Stażysta nie pozostaje w stosunku pracy, nie otrzymuje wynagrodzenia, a pobiera stypendium. W umowach z organizatorami stażu wprowadzane są klauzule zobowiązujące do zatrudnienia stażysty po zrealizowaniu programu stażowego, co nie zawsze daje gwarancję wyprowadzenia na stałe danej osoby z bezrobocia. W przypadku nie wywiązania się z deklaracji Urząd nie ma narzędzi do wdrożenia sankcji wobec takiego organizatora.

W 2019 roku w ramach otrzymanych środków limitu skierowano do odbycia stażu **17 osób bezrobotnych**. Kwota przeznaczona na realizację zadania wyniosła **173.746,48 zł**, z czego poniesiono wydatki w wysokości **167.418,86 zł**.

6.1.5. Szkolenia

Szkolenie to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Urząd kieruje na szkolenia grupowe zgodnie z planem szkoleń lub może skierować bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia a jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia.

W ubiegłym roku skierowano **1 osobę** bezrobotną na szkolenie indywidualne pn. „Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego dla prawa jazdy kategorii D1, D1+E, D, D+E” oraz **5 osób** bezrobotnych skierowano na szkolenie grupowe pn. „Mała przedsiębiorczość – własna firma”.

Ponadto ze środków przeznaczonych na realizację zadania zostały także wypłacone stypendia szkoleniowe dla 3 osób, które otrzymały bony szkoleniowe.

W planie finansowym na realizację szkoleń w ubiegłym roku przeznaczono **9.080,00 zł**, a wydatkowano środki w wysokości **8.886,53 zł**.

6.1.6. Wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy

Podmiot zamierzający wyposażyć lub doposażyć już istniejące stanowisko pracy dla bezrobotnego może ubiegać się o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy składając wniosek do starosty właściwego ze względu na siedzibę tego podmiotu lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez bezrobotnego.

Starosta może refundować koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w wysokości nie większej niż 6 – krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Podmiot, który otrzymał refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego jest zobowiązany do zatrudnienia na utworzonym stanowisku bezrobotnego przez okres nie krótszy niż 2 lata.

W 2019 roku podpisano z pracodawcami umowy na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia **3 stanowisk pracy** dla skierowanych bezrobotnych. We wsparciu wzięły udział także 7 osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy. W planie finansowym na realizację wsparcia przeznaczono kwotę **74.930,00 zł** i ta kwota została w całości wydatkowana.

6.1.7. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej ma na celu wspieranie powstania nowych miejsc pracy poprzez samozatrudnienie. Bezrobotny zamierzający podjąć działalność gospodarczą może złożyć do Urzędu wnioski o przyznanie środków na jej podjęcie, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących tej działalności w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6 – krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

W 2019 roku wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej udzielono **6 osobom** bezrobotnym. Kwota planu finansowego na realizację zadania wyniosła **146.700,00 zł**, natomiast wydatkowano środki w wysokości **146.673,22 zł**.

6.1.8. Zwrot kosztów dojazdu

W 2019 roku zwrotu kosztów dojazdu dokonywano osobom dojeżdżającym do miejsca odbywania stażu. W planie finansowym na realizację wsparcia przeznaczono kwotę **9.200,00 zł**, a wydatkowano środki w wysokości **9.188,77 zł**.

6.1.9. Badania lekarskie

W 2019 roku, w planie finansowym, na koszty badań lekarskich zarezerwowano **700,00 zł**. Natomiast wydatki poniesiono na kwotę **350,00 zł**.

6.1.10. Bony szkoleniowe

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta, może przyznać bon szkoleniowy stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia.

Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie Indywidualnego Planu Działania oraz uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

W ramach bonu szkoleniowego Urząd finansuje bezrobotnemu, do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego, koszty:

- jednego lub kilku szkoleń, w tym kosztów kwalifikacyjnego kursu zawodowego i kursu nadającego uprawnienia zawodowe – w formie wpłaty na konto instytucji szkoleniowej;
- niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych – w formie wpłaty na konto wykonawcy badania;
- przejazdu na szkolenia – w formie ryczałtu wypłacanego bezrobotnemu w wysokości:
  - do 150 zł – w przypadku szkolenia trwającego do 150 godzin,
  - powyżej 150 zł do 200 zł – w przypadku szkolenia trwającego ponad 150 godzin;
- zakwaterowania, jeśli zajęcia odbywają się poza miejscem zamieszkania – w formie ryczałtu wypłacanego bezrobotnemu w wysokości:
  - do 550 zł – w przypadku szkolenia trwającego poniżej 75 godzin,
  - powyżej 550 zł do 1100 zł – w przypadku szkolenia trwającego od 75 do 150 godzin,
  - powyżej 1100 zł do 1500 zł – w przypadku szkolenia trwającego ponad 150 godzin.

Urząd finansuje koszty do wysokości określonej w bonie szkoleniowym, a bezrobotny pokrywa koszty przekraczające ten limit lub stanowiące inny rodzaj kosztów niż wskazane powyżej.

Osobie odbywającej szkolenie realizowane w ramach bonu szkoleniowego przysługuje stypendium.

W 2019 r., w ramach bonu szkoleniowego, zrealizowano 4 szkolenia dla **3 osób** bezrobotnych. Kwota w planie finansowym, przeznaczona na realizację zadania wyniosła **11.006,58 zł**, natomiast wydatki poniesiono na kwotę **10.801,20 zł**.

6.1.11. Bony na zasiedlenie

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta na podstawie umowy, może przyznać bon na zasiedlenie w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości, co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres, co najmniej 6 miesięcy.

W 2019 roku z bonu na zasiedlenie skorzystało **8 osób** bezrobotnych. Kwota, w planie finansowym, przeznaczona na realizację wsparcia wyniosła **56.000,00 zł** i środki te wydatkowano w całości na realizację zadania.

6.1.12. Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia

Starosta, może na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia.

Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje przez okres:

- 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat lub
- 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia, odpowiednio przez okres 6 miesięcy w przypadku dofinansowania zatrudnienia przez okres 12 miesięcy oraz 12 miesięcy w przypadku dofinansowania zatrudnienia przez okres 24 miesięcy.

Dofinansowanie wynagrodzenia za bezrobotnego powyżej 50 roku życia przysługuje jedynie osobom bezrobotnym dla których ustalono profil pomocy II lub III (w ramach programu specjalnego) zgodnie z art. 33 ust. 2c pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W 2019 roku dofinansowano zatrudnienie dla **2 osób** bezrobotnych powyżej 50 roku życia. W planie finansowym na wsparcie przeznaczono kwotę **25.800,00 zł**, a wydatkowano środki w wysokości **24.831,92 zł**.

6.1.13. Refundacja składek ZUS

Spółdzielnia socjalna może ubiegać się o finansowanie ze środków Funduszu Pracy zwrotu opłaconych składek obejmujących część wynagrodzenia odpowiadającą składce należnej od zatrudnionych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę członków spółdzielni na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe oraz części kosztów osobowych pracodawcy odpowiadającą składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego. Składki mogą być finansowane w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości

odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia.

W 2019 roku zrefundowano składki ZUS dla **17 osób** zatrudnionych w spółdzielni socjalnej „Łosiczanka”, na kwotę **35.287,63 zł**, którą zarezerwowano w planie finansowym na to wsparcie w 2019 roku.

6.2. PROGRAMY REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY Z REZERWY FUNDUSZU PRACY.

6.2.1. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych związany z tworzeniem zielonych miejsc pracy

W lutym 2019 roku złożono w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Warszawie wniosek o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy Funduszu Pracy na łączną kwotę 127.000,00 zł. Po decyzji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o kwotach przeznaczonych na poszczególne programy aktywizacji i formy wsparcia dla Urzędu przyznano **57.200,00 zł**. Wsparciem w ramach programu objęto **6 osób**, które zostały zatrudnione w ramach robót publicznych. Realizację programu rozpoczęto w kwietniu ubiegłego roku. Na realizację programu w 2019 r. wydatkowano **48.230,46 zł**.

6.2.2. Program staży w placówkach ARiMR.

W lutym 2019 roku złożono w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Warszawie wniosek o przyznanie dodatkowych środków z rezerwy Funduszu Pracy na kwotę **27.900,00 zł**, i taka kwota została przyznana dla Urzędu na realizację programu skierowanego dla **3 osób** długotrwale bezrobotnych, na realizację staży w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Łosicach. Na realizację staży, w ramach programu, poniesiono wydatki na kwotę **27.062,56 zł**, w tym **23.965,89 zł** na wypłatę stypendiów stażowych oraz **3.096,67 zł** na zwrot kosztów przejazdu.

6.3. ŚRODKI Z EFS W RAMACH PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH

6.3.1. Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach realizował, w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2019 r., projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)”, w ramach: Osi priorytetowej I Osoby młode na rynku pracy, Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy, Poddziałania 1.1.1 Wsparcie Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wartość projektu: **2.455.776,51 zł**, w tym na realizację projektu w 2018 roku **1.300.421,51 zł**, natomiast na realizację projektu w 2019 roku, zgodnie z umową o dofinansowanie projektu, przeznaczono **1.155.355,00 zł**.

W ramach projektu zrealizowano cel szczegółowy PO WER, tj. zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Wsparciem w ramach projektu **objęto 200 osób (96 osób w 2019 r.) młodych do 29 roku życia** (94 kobiety, 106 mężczyzn), pozostających bez zatrudnienia, w tym osoby z niepełnosprawnościami, zamieszkałych w powiecie łosickim, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach jako osoby bezrobotne (dla których został ustalony I lub II profil pomocy), które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET przyjętą w PO WER 2014-2020.

Uczestnikami/uczestniczkami projektu byli m.in.:

- osoby niepełnosprawne - 5 osób (4 kobiety, 1 mężczyzna);
- osoby długotrwale bezrobotne - 83 osoby (42 kobiety, 41 mężczyzn).

W projekcie dla każdego uczestnika zostały przygotowane lub zaktualizowane Indywidualne Plany Działania oraz udzielone usługi pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego.

Projekt zakładał udzielenie wsparcia w ciągu 4 miesięcy zgodnie ze standardami określonymi w Gwarancji dla Młodzieży, tj. dla osób do 25 roku życia od dnia rejestracji w urzędzie pracy, natomiast dla osób powyżej 25 roku życia od dnia przystąpienia do projektu.

W projekcie, w 2019 roku, zrealizowano następujące formy wsparcia:

- 1) **organizacja staży dla 74 osób bezrobotnych**. W budżecie projektu na finansowanie stypendiów stażowych w 2019 roku zaplanowano **568.728,48 zł**, natomiast wydatki wyniosły **529.222,33 zł**. Osobom dojeżdżającym do miejsca odbywania stażu dokonywano zwrotu kosztów dojazdu (budżet projektu – **44.988,27 zł**, natomiast wydatki wyniosły **20.980,94 zł**);
- 2) **udzielenie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 18 osób bezrobotnych**. W budżecie projektu na 2019 rok, na finansowanie wsparcia, zaplanowano **418.800,41,00 zł**, natomiast wydatki wyniosły **411.810,05 zł** (w tym VAT 68.934,41 zł);

3) **wyposażenie lub doposażenie stanowiska dla skierowanego bezrobotnego.**

W ub.r. podpisano umowę na wyposażenie lub doposażenie **4 stanowisk** pracy. We wsparciu wzięły udział także 4 osoby w ramach uzupełnienia stanowisk pracy. W budżecie projektu na finansowanie wsparcia zaplanowano **95.964,49 zł**, natomiast wydano **95.964,09 zł**.

Dodatkowo Uczestnicy/Uczestniczki Projektu otrzymali wsparcie w ramach poradnictwa zawodowego lub pośrednictwa pracy.

Koszty pośrednie przeznaczone na zatrudnienie w 2019 roku pracownika, który zarządza projektem wyniosły **26.873,35 zł**, natomiast wydano **25.054,34 zł**.

6.3.2. Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. realizuje projekt pozakonkursowy pt. „**Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)**”, ramach Osi priorytetowej VIII Rozwój rynku pracy, Działania 8.1 RPO WM 2014-2020 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP – projekty pozakonkursowe.

Wartość projektu wynosi **1.873.647,00 zł**, w tym na 2019 rok **876.391,00 zł**, a na 2020 rok **997.256,00 zł**. W 2019 r. zrealizowano następujące formy wsparcia:

- 1) **organizacja staży dla 44 osób** bezrobotnych. W budżecie projektu na finansowanie stypendiów stażowych w 2019 roku zaplanowano **375.150,95 zł**, natomiast wydatki wyniosły **281.997,77 zł**. Osobom dojeżdżającym do miejsca odbywania stażu dokonywano zwrotu kosztów dojazdu (budżet projektu – **15.000,08 zł**, wydatki poniesiono w kwocie **8.259,13 zł**);
- 2) **udzielenie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 8 osób** bezrobotnych. W budżecie projektu na 2019 rok na finansowanie wsparcia zaplanowano **171.158,80 zł**, natomiast wydatki wyniosły **194.254,41 zł** (w tym VAT 33.800,41 zł);
- 3) **wyposażenie lub doposażenie stanowiska dla skierowanego bezrobotnego.** W ub.r. podpisano 11 umów na wyposażenie lub doposażenie **13 stanowisk** pracy. W budżecie projektu na finansowanie wsparcia zaplanowano **315,081,17 zł**, natomiast wydano **313.924,00 zł**.

Celem realizacji projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej należących do grup defaworyzowanych pozostających bez pracy w powiecie łosickim.

Wsparciem w ramach projektu **zostanie objętych 136 osób w wieku 30 lat i powyżej** zamieszkałych w powiecie łosickim, w tym 67 kobiet i 69 mężczyzn, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach, w tym:

- minimum 10 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- minimum 4 osoby bezrobotne niepełnosprawne;

- minimum 10 osób długotrwale bezrobotnych;
- minimum 102 osoby bezrobotne o niskich kwalifikacjach.

6.3.3. Środki na zadania fakultatywne w kwocie 495.500,00 zł

Środki te w 2019 r. przeznaczono m.in. na:

- opracowywanie, wydawanie lub rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów;
- koszty wezwań, zawiadomień, zakup lub druk kart rejestracyjnych i innych druków niezbędnych do ustalenia uprawnień do zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia, przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń pieniężnych oraz kosztów komunikowania się z pracodawcami, bezrobotnymi, poszukującymi pracy, organami rentowymi oraz urzędami skarbowymi;
- wprowadzanie, rozwijanie i eksploatację systemu teleinformatycznego i technologii cyfrowych w publicznych służbach zatrudnienia;
- postępowania sądowe i egzekucyjne w sprawach nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych i innych wypłat z Funduszu Pracy;
- refundację dodatków do wynagrodzeń;
- szkolenia oraz przejazdy dla pracowników i członków rad rynku pracy.

**Tabela Nr 13. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu
(FP, EFS, PFRON) w latach 2018 - 2019**

L.p.	Wyszczególnienie	2018 rok	2019 rok	Procentowy udział w ogólnych wydatkach w 2019 roku
1.	Prace interwencyjne	217 388,16	185 904,44	6,44
2.	Roboty publiczne	423 356,42	274 352,62	9,50
3.	Prace społecznie użyteczne	9 924,84	10 945,20	0,38
4.	Staże	1 323 235,52	1 002 604,85	34,70
5.	Szkolenia	5 298,62	8 886,53	0,31
6.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	866 068,54	752 737,68	26,05
7.	Wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy	548 812,97	484 818,09	16,78
8.	Bony szkoleniowe	0,00	10 801,20	0,37
9.	Bony stażowe	3 508,00	0,00	0,00
10.	Bony na zasiedlenie	77 000,00	56 000,00	1,94
11.	Zwrot kosztów dojazdu	71 121,67	41 525,51	1,44
12.	Badania lekarskie	0,00	350,00	0,01
13.	Refundacja składki ZUS	0,00	35 287,63	1,22
14.	Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	48 561,67	24 831,92	0,86
15.	Refundacja kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia	851 179,80	0,00	0,00
	Ogółem	4 445 456,21	2 889 045,67	100,00

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 14. Osoby objęte (rozpoczynające udział) aktywnymi programami rynku pracy (FP, EFS, PFRON) według form wsparcia w latach 2018 - 2019

L.p.	Wyszczególnienie	2018 rok	2019 rok
1	Prace interwencyjne	34	42
2	Roboty publiczne	37	28
3	Prace społecznie użyteczne	9	10
4	Staże	161	138
5	Szkolenia	5	6
6	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	36	32
7	Wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy	23	36* (w tym 16 osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy)
8	Bony szkoleniowe	0	3
9	Bony na zasiedlenie	11	8
10	Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	1	2
11	Refundacja składki ZUS	0	17
	Ogółem	317	322 (w tym 16 osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy)

*uzupełnienia stanowisk pracy w ramach umów na refundację wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy. Fundusz Pracy – 7 osób; Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi (Rezerwa FP) – 1 osoba (nie była uczestnikiem programu); Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim(III) – 4 osoby; Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (II)” – 4 osoby (nie były uczestnikami projektu).

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Analiza powyższych danych wskazuje, że zarówno w strukturze wydatków, jak i zestawieniu uczestników, dominuje pięć form aktywizacji: staże, przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia/ doposażenia stanowisk pracy, prace interwencyjne oraz roboty publiczne. Do najszerszej stosowanego wsparcia aktywizującego, obok pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego należy organizacja staży, na które w 2019 roku przeznaczono prawie 35,0% środków będących w dyspozycji Urzędu. Realizując staże dążyliśmy do osiągnięcia głównego celu,

jakim jest znalezienie zatrudnienia dla uczestników tej formy aktywizacji. Wysoki odsetek osób młodych w strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie sprawia, że odbycie stażu jest dla tej grupy jedną z najlepszych propozycji wsparcia. Staż daje osobom młodym możliwość zdobycia umiejętności zawodowych oraz doświadczenia zawodowego. Nadal cieszy się sporym zainteresowaniem ze strony bezrobotnych wsparcie finansowe prowadzące do samozatrudnienia, chociaż pojawia się przy rozpatrywaniu wniosków wiele wątpliwości odnośnie trwałości planowania przedsięwzięcia biznesowego. Urząd musi wyważyć z jednej strony wysoką skuteczność tego narzędzia, jak i innego, jakim jest wyposażenie/doposażenie nowego miejsca pracy a z drugiej strony ich wysokie koszty jednostkowe. Rodzaje działalności gospodarczych podejmowanych w 2019 r. przez osoby bezrobotne w powiecie łosickim:

- usługi brukarskie – 1,
- usługi kosmetyczne – 1,
- usługi ogólnobudowlane – 1,
- pielęgnacja terenów zieleni, usługi remontowo-porządkowe – 1,
- mobilne usługi kosmetyczne – 2,
- usługi naprawy samochodów osobowych, ciężarowych, usługi wulkanizacyjne – 1,
- projektowanie, architektura wnętrz oraz architektura krajobrazu – 1,
- usługi naprawy modernizacji ciągników i maszyn rolniczych – 1,
- usługi hydrauliczno – sanitarne – 1,
- usługi instalacji wykładzin dywanowych wraz z przygotowaniem podłoża – 1,
- organizacja imprez okolicznościowych i dodatkowych zajęć dla dzieci – 1,
- sprzedaż urządzeń sprzętu medycznego – 1,
- produkcja mebli stylizowanych na meble z palet – 1,
- usługi remontowo – budowlane – 6,
- mobilne usługi gastronomiczne – 1,
- usługi kurierskie – 1,
- usługi aerofotograficzne dla branży budowlanej deweloperskiej oraz obrotu nieruchomości, - 1,
- usługi reklamowe i marketingowe zajęcia dziennikarskie dla dzieci – 1,
- usługi malowania natryskowego – 1,
- mobilne usługi fryzjerskie – 1,
- usługi transportu drogowego towarów – 1,
- produkcja mebli, - 1,
- mobilne usługi sprzątające – 1,
- usługi grawerowania i cięcia laserem – 1,
- fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne – 1,
- mobilne usługi barmańskie – 1.

Dane dotyczące efektywności programów rynku pracy realizowanych w 2019 r. będą możliwe do obliczenia po zakończeniu I kwartału 2020 r. Dane za poprzedni rok przekazywane są do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie do 10 dnia roboczego w kwietniu w „Załączniku nr 1 do sprawozdania MRPiPS – 02 Efektywność programów na rzecz promocji zatrudnienia”.

VII. INNE DZIAŁANIA URZĘDU

7.1. DECYZJE ADMINISTRACYJNE, ZAŚWIADCZENIA I INNE INFORMACJE

Urząd realizując swe podstawowe zadania prowadzi postępowania administracyjne, zakończeniem których jest wydanie decyzji administracyjnych, w tym dotyczących zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W 2019 r. wydano **3101 decyzji administracyjnych** dotyczących uznania lub odmowy uznania danej osoby za bezrobotną oraz utraty statusu bezrobotnego, przyznania, odmowy przyznania, wstrzymania lub wznowienia wypłaty oraz utraty lub pozbawienia prawa do zasiłku, stypendium lub dodatku aktywizacyjnego.

Od decyzji administracyjnych wydanych przez Urząd wpłynęły **3 odwołania** (w 2018 r. 9 odwołań). Wszystkie odwołania wniesione przez strony odwołań zostały przesłane wraz z aktami sprawy do organu II instancji tj. Wojewody Mazowieckiego. Rozpatrując przekazane przez Urząd odwołania od decyzji administracyjnych Wojewoda Mazowiecki orzekł o utrzymaniu w mocy **3** zaskarżonych decyzji organu I instancji. Przyczyną odwołań wniesionych przez stronę w 2019 r. była utrata statusu bezrobotnego w związku z niezgłoszeniem się w wyznaczonym terminie.

W 2019 roku naliczono **218 list wypłat świadczeń** przysługujących osobom bezrobotnym (zasiłki dla osób bezrobotnych, stypendia stażowe, stypendia szkoleniowe, zwrot kosztów dojazdu, dodatki aktywizacyjne) oraz **listy z naliczoną składką zdrowotną dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku w liczbie 12**. Przygotowywano wykazy osób, którym skorygowano naliczanie składki na ubezpieczenie zdrowotne lub społeczne i sporządzono **37 list korekcyjnych**.

W związku z koniecznością udokumentowania posiadania statusu osoby bezrobotnej i pobieranych z tego tytułu świadczeń czy też podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w analizowanym okresie wydano **561 zaświadczeń** dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym **47 zaświadczeń o ubezpieczeniu zdrowotnym** dla osób bezrobotnych. W Urzędzie funkcjonuje Samorządowa Elektroniczna Platforma Informatyczna (SEPI) służąca do wymiany danych o osobach zarejestrowanych. Jednostki pomocy społecznej mogą występować za pośrednictwem SEPI do Urzędu z wnioskami o udzielenie informacji o osobie korzystającej z pomocy opieki społecznej, o jego statusie na rynku pracy, okresów pozostawania w ewidencji i pobierania świadczeń. **Z systemu SEPI wygenerowano 1367 zaświadczeń**.

Oprócz rejestracji bezrobotnych i przyznawania świadczeń Urząd wykonuje szereg zadań pasywnych związanych z obsługą osób bezrobotnych. Udzielamy informacji osobom bezrobotnym oraz instytucjom takim jak Sąd, Policja, Prokuratura, ZUS, Komornik Sądu, Kuratorzy Sądowi, PCPR, OPS. Realizujemy zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej, dokonujemy zgłoszeń do ubezpieczenia zdrowotnego bezrobotnych oraz członków ich rodzin. Udzielono **185** odpowiedzi na zapytania organów Sądu, Policji, Ośrodków Pomocy Społecznej, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Państwowej Inspekcji Pracy, Komorników Sądowych w sprawie osób

bezrobotnych i poszukujących pracy, jak również tych, którzy nie są aktualnie w ewidencji tutejszego Urzędu.

W minionym roku na bieżąco dokonywane były zgłoszenia i wyrejestrowywania z ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego. Zgłoszono do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych **1265** osób bezrobotnych, dokonano zmian w stosunku do danych wykazanych w zgłoszeniu oraz wyrejestrowano z ubezpieczeń **1317** osób bezrobotnych. W analizowanym okresie w dalszym ciągu sporządzane były wnioski KOA mające na celu uporządkowanie okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu na kontach osób zarejestrowanych dla **32** osób bezrobotnych.

W procesie orzekania w 2019 r. przeprowadzono **55** wznowień postępowania administracyjnego na podstawie art. 145 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.).

Urząd wielokrotnie korzysta z informacji zawartych w generowanych za pośrednictwem Systemu Syriusz raportach ZUS pod symbolami U1, U2 oraz U3 i U4. Raporty te przedstawiają szczegółowe dane dotyczące osoby bezrobotnej, w tym okresy podlegania ubezpieczeniom z innych tytułów (zatrudnienie, świadczenia OPS, działalność gospodarcza, renta) i stanowią podstawę prowadzenia postępowań wyjaśniających jeśli chodzi o status osoby bezrobotnej i prawa do zasiłku. Raport z usługi U1 dostarcza informacje o okresach ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego. Raport z usługi U2 wykazuje dane z ostatnich 18 miesięcy i dotyczy osób, które już posiadają status osoby bezrobotnej. Raport z usługi U3 zawiera informacje o osobach, co do których istnieje obowiązek dokonania analizy sytuacji i oceny czy istnieje podstawa do prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Raport U4 służy do pozyskania danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zatrudnieniu osób bezrobotnych po okresie odbywaniu stażu i zatrudnienia w ramach subsydiowanego zatrudnienia. Raporty powodują konieczność prowadzenia postępowań administracyjnych często wymagających zaangażowania innych instytucji lub samych pracodawców i zmniejszyły ilość nieprawidłowości związanych z posiadaniem statusu osoby bezrobotnej. W 2019 r. sporządzono **23 894** raportów ZUS.

Urząd od czerwca 2019 r. korzysta z informacji zawartych w generowanym za pośrednictwem Systemu Syriusz raporcie KRUS pod symbolem R1. Raport ten przedstawia szczegółowe dane dotyczące osoby bezrobotnej, w tym okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i tak samo jak raporty ZUS stanowi podstawę prowadzenia postępowań wyjaśniających mających na celu ustalenie zasadności rejestracji jako osoba bezrobotna. W 2019 r. sporządzono **4 073** raportów KRUS.

Dodatek aktywizacyjny przysługuje osobom pobierającym zasiłek dla bezrobotnych, które w okresie przysługiwania tego świadczenia z własnej inicjatywy podjęły pracę - w wysokości 50% zasiłku, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek. W przypadku podjęcia zatrudnienia za skierowaniem przez Urząd, dodatek przysługuje w przypadku, gdy bezrobotny podejmie pracę w danym zawodzie lub służbie, w niepełnym wymiarze etatu i będzie otrzymywał wynagrodzenie niższe od minimalnego - w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę

a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku. Aby otrzymać dodatek aktywizacyjny należy złożyć stosowny wniosek wraz z dokumentem potwierdzającym podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. W celu przyznania lub odmowy przyznania dodatku sporządzane i wydawane były decyzje administracyjne. W 2019 roku **prawo do dodatku aktywizacyjnego nabyły 34 osoby**. Łączna kwota świadczeń jakie zostały wypłacone bezrobotnym wyniosła **20 161,60 zł**.

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 28 lutego 2019 r. pracownicy sporządzili **320** informacji o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-11 za 2018 r. oraz **528** raportów dotyczących składek społecznych i zdrowotnych za 2018 r.

W 2019 r. pracownicy uporządkowali i przygotowali do przekazania do składnicy akt **751** akt osób bezrobotnych zarejestrowanych od 2006 r. do 2017 r.

W analizowanym okresie pracownicy przekazali do składnicy akt **1750** akt osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie od 1990 r. do 2016 r.

7.2. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

7.2.1. Kontrole zewnętrzne

W 2019 r. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie przeprowadził **1 kontrolę sprawdzającą** w dniach od 3 lipca do 5 lipca 2019 roku. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie prawidłowości wydawania decyzji w trybie art. 132, art. 145, art. 154 i art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego wydanych w okresie 24 stycznia 2017 r. do 03 lipca 2019 r. W wyniku kontroli Wojewoda Mazowiecki pozytywnie ocenił podjęte i wdrożone przez Urząd działania.

7.2.2. Wizyty monitorujące realizację umów zawartych w ramach realizowanych instrumentów rynku pracy

W analizowanym okresie przeprowadzono **38 kontroli** dofinansowania ze środków **Krajowego Funduszu Szkoleniowego** działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników oraz **159 wizyt monitorujących** realizację zawartych umów w ramach realizowanych usług i instrumentów rynku pracy dotyczących:

- 1) organizowania staży ze środków Funduszu Pracy – **6**;
- 2) organizowania staży dla osób bezrobotnych w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” w ramach POWER – **28**;
- 3) organizowania staży dla osób bezrobotnych w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” w ramach RPO WM – **27**;
- 4) organizowania i finansowania prac interwencyjnych – **18**;

- 5) organizowania i finansowania robót publicznych – **1**;
- 6) przyznania jednorazowo środków Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej w ramach pomocy de mini mis – **7**;
- 7) przyznania jednorazowo środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” POWER – **19**;
- 8) przyznania jednorazowo środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (II)” RPO WM – **9**;
- 9) refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis – **13**;
- 10) refundacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (II)” RPO WM – **6**;
- 11) refundacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” RPO WM – **11**;
- 12) refundacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” POWER – **4**;
- 13) refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia – **5**;
- 14) przyznania dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia – **1**;
- 15) przyznania osobie niepełnosprawnej jednorazowo środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej – **1**;
- 16) organizacji szkolenia w ramach bonu szkoleniowego pn. „Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego kat. C, C1, C+E, C1+E” – **1**;
- 17) organizacji i przeprowadzenia szkolenia pn. „Mała przedsiębiorczość – własna firma” dla 5 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach – **1**;
- 18) organizacji i przeprowadzenia szkolenia pn. „Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego dla prawa jazdy kat. D1, D, D1+E dla osoby bezrobotnej zarejestrowanej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach – **1**;

Przeprowadzono również **15 wizyt monitorujących przed rozpatrzeniem wniosków o:**

- 1) zawarcie umowy o zorganizowanie stażu dla osób bezrobotnych w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” POWER - **1**;
- 2) zawarcie umowy o zorganizowanie stażu dla osób bezrobotnych w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” RPO WM - **2**;
- 3) zawarcie umowy o refundację ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” POWER – **1**;
- 4) zawarcie umowy o refundację ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” RPO WM – **1**;
- 5) zawarcie umowy o przyznaniu jednorazowo środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” POWER – **8**;
- 6) zawarcie umowy o przyznaniu jednorazowo środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach pomocy de minimis w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” RPO WM – **2**.

7.2.3. Kontrola wewnętrzna

W 2019 roku przeprowadzono **20 kontroli** dokonując przeglądu funkcjonowania Urzędu w następujących obszarach:

- 1) dyscyplina pracy w Urzędzie (wszystkie komórki organizacyjne Urzędu – 4 kontrole);
- 2) kontrola prawidłowości wydawania decyzji o utracie statusu osoby bezrobotnej, zgodność zapisów w karcie rejestracyjnej i systemie informatycznym Syriusz^{Std} - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń**;
- 3) kontrola realizacji umów w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy/ Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach pomocy de minimis zawartych w latach 2017 -2018 – **Referat Rynku Pracy**;
- 4) kontrola prawidłowości zapisów w karcie rejestracyjnej bezrobotnego i systemie informatycznym Syriusz^{Std} dotyczących propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub

udziału w innej formie pomocy określonej w tej ustawie - **Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń;**

- 5) kontrola prawidłowości wprowadzania danych osób rejestrujących się do systemu informatycznego SYRIUSZ z uwzględnieniem zgłoszeń do ubezpieczenia zdrowotnego bezrobotnych i członków ich rodzin - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń;**
- 6) kontrola realizacji prac społecznie użytecznych w latach 2018-2019 - Referat Rynku Pracy;
- 7) kontrola zgodności operacji bankowych z wyciągami bankowymi na koncie - **Referat Finansowo - Księgowy;**
- 8) kontrola ustalania, modyfikacji i monitoringu Indywidualnych Planów Działania - **Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń.**
- 9) kontrola prawidłowości prowadzenia postępowania administracyjnego w trybie art. 132 § 1, art. 145 §, art. 151, art. 154 § 1 i art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń;**
- 10) kontrola realizacji umów o zorganizowanie stażu dla osoby (osób) bezrobotnej (ych) w ramach projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz w ramach środków Funduszu Pracy – **Referat Rynku Pracy;**
- 11) kontrola wykorzystania usługi poradnictwa zawodowego w działaniach na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych - **Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń;**
- 12) kontrola przestrzegania postanowień i zasad ochrony danych osobowych zgodnie z przepisami prawa i uregulowaniami wewnętrznymi dotyczącymi ochrony danych osobowych w Urzędzie (zabezpieczanie i właściwe udostępnianie) – **wszystkie komórki organizacyjne Urzędu;**
- 13) kontrola prawidłowości zakładania i prowadzenia teczek aktowych, rejestrowanie spraw i znakowanie akt - **wszystkie komórki organizacyjne Urzędu;**
- 14) kontrola prawidłowości wydawania decyzji dla osób kierowanych na staż zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 z późn. zm.) - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń;**
- 15) kontrola dokonywanych zwrotów kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca odbywania stażu w 2019 r. – **Referat Rynku Pracy;**
- 16) kontrola zgodności operacji bankowych z wyciągami bankowymi na koncie - **Referat Finansowo - Księgowy;**
- 17) kontrola prawidłowości finansowania kształcenia ustawicznego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2019 r. - **Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń;**

7.3. WEWNĘTRZNE AKTY NORMATYWNE

W 2019 r. Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach wydał **31 zarządzeń, w tym 3 zmieniające**. Tematyka wewnętrznych aktów normatywnych dotyczyła m.in.:

- 1) ustalenia czasu pracy pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach na 2019 r.;
- 2) wprowadzenia „Planu kontroli wewnętrznych” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach na 2019 rok;
- 3) sporządzenia planu finansowego na rok 2019 po jego zatwierdzeniu;
- 4) wyznaczenia pracowników do udzielania pierwszej pomocy oraz wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach;
- 5) wprowadzenia regulaminów organizacji oraz finansowania form aktywizacji bezrobotnych;
- 6) powołania Zespołu do spraw rozpatrywania i opiniowania wniosków w ramach realizacji programów rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach;
- 7) wprowadzenia „Zasad oraz kryteriów wyboru instytucji szkoleniowej przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach”;
- 8) wprowadzenia „Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach”;
- 9) wprowadzenia „Planu Pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach na 2019 rok”;
- 10) wprowadzenia Regulaminu projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020, Osi priorytetowej VIII, Działania 8.1;
- 11) powołania Zespołu Rekrutacyjnego do projektu pozakonkursowego „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020, Osi priorytetowej VIII, Działania 8.1;
- 12) wykazu dokumentów przychodzących rejestrowanych i nierejestrowanych w systemie elektronicznego obiegu dokumentów PSZ.eDOK w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach;
- 13) wprowadzenia Instrukcji kontroli finansowej, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dowodów finansowo - księgowych, zasad (polityki) rachunkowości z uwzględnieniem programów realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego – 2 zarządzenia;
- 14) wprowadzenia „Regulaminu przyznawania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej zarejestrowanej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach”;

- 15) pracy w systemie elektronicznego obiegu dokumentów PSZ.eDOK w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach;
- 16) wprowadzenia „Polityki Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach” oraz „Rejestru czynności przetwarzania danych osobowych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach”;
- 17) wprowadzenia „Zasad przyjmowania, ewidencjonowania, przechowywania, zwrotu zabezpieczeń w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach”;
- 18) powołania i ustalenia zasad działania Komisji do spraw niszczenia weksli/aktów notarialnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach;
- 19) wprowadzenia „Regulaminu przyznawania osobom niepełnosprawnym środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach”;
- 20) wprowadzenia w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach systemu kontroli zarządczej;
- 21) wprowadzenia „Regulaminu naboru kandydatów na wolne stanowiska urzędnicze, w tym na kierownicze stanowiska urzędnicze w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach”;
- 22) wprowadzenia „Regulaminu kontroli wewnętrznej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach”;
- 23) powołania Komisji Rekrutacyjnej do przeprowadzenia procedury naboru kandydata na wolne stanowisko urzędnicze w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach – 4 zarządzenia;
- 24) powołania Komisji likwidacyjnej zbędnych lub zużytych składników rzeczowych majątku ruchomego oraz praw na dobrach niematerialnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach;
- 25) przeprowadzenia inwentaryzacji okresowej aktywów i pasywów w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach;
- 26) wprowadzenia „Planu działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach na 2020 rok”;
- 27) w sprawie wprowadzenia „Regulaminu przeprowadzania okresowej oceny pracowników w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach.

7.4. UDZIAŁ W IMPREZACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ INNE INSTYTUCJE JAKO PROMOCJA URZĘDU ORAZ USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY

7.4.1. XIV Łosickie Spotkanie Edukacyjne

W dniu 13 lutego 2019 r. w I Liceum Ogólnokształcącym w Łosicach odbyło się **XIV Łosickie Spotkanie Edukacyjne**. Wydarzenie zorganizowane zostało z myślą o maturzystach i uczniach szkół ponadgimnazjalnych z powiatu łosickiego. Spotkanie umożliwiło poznanie oferty edukacyjnej szkół policealnych i uczelni wyższych z miast akademickich naszego regionu uczniom, którzy w najbliższym czasie staną przed

wyborem dalszej ścieżki edukacyjnej, mającej niewątpliwie ogromny wpływ na ich przyszłość zawodową.

W XIV edycji spotkania swoją ofertę edukacyjną zaprezentowało 17 szkół policealnych i wyższych z: Białegostoku, Lublina, Warszawy, Siedlec oraz Białej Podlaskiej, a więc uczelni na których najczęściej dalszą naukę podejmują absolwenci szkół średnich z powiatu łosickiego. Uczestnicy mieli możliwość poznania różnorodnych kierunków studiów i kształcenia policealnego oraz zasad rekrutacji na nowy rok akademicki 2019/2020. Wśród uczestników spotkania byli również przedstawiciele Wojskowej Komendy Uzuppełnień i 53 Batalionu Piechoty Lekkiej, którzy zachęcali do wstąpienia w swoje szeregi.

W wydarzeniu udział wzięli również przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach, którzy zorganizowali swoje stoisko. Dyrektor Urzędu w trakcie swego wystąpienia podkreśliła, iż wybór dalszego kierunku kształcenia powinien być oparty przede wszystkim na istniejącym rynku pracy zapotrzebowaniu na poszczególne zawody oraz trendach i kierunkach rozwoju gospodarki kraju. Pani Dyrektor jednocześnie wyraziła nadzieję, iż po ukończeniu studiów dobrze wykształcona i wykwalifikowana młodzież powróci na teren powiatu łosickiego z zamiarem podejmowania inicjatyw przedsiębiorczych i tworzenia nowych miejsc pracy. Przyszli absolwenci mogli zapoznać się z ofertą Urzędu, uzyskać podstawowe informacje na temat rynku pracy oraz zapotrzebowania na pracowników zgodnie z diagnozą zawodów deficytowych i nadwyżkowych występujących na terenie powiatu łosickiego. Pośrednicy pracy udzielali informacji na temat wymagań stawianych przez pracodawców w zgłaszanych ofertach pracy oraz wskazówek, w jaki sposób rozpocząć swoją drogę życia zawodowego. Na stoisku dostępne były ulotki i broszury na temat oferowanej przez Urząd pomocy.

7.4.2. I Powiatowa Konferencja Edukacyjna "POWIAT ŁOSICKI - TU SIĘ KSZTAŁCĘ - ŻYJĘ I PRACUJĘ"

W dniu 20 lutego 2019 r. w sali widowiskowej łosickiego Domu Kultury w Łosicach odbyła się **I Powiatowa Konferencja Edukacyjna** pod hasłem: „**Powiat łosicki – tu się kształcę, żyję i pracuję**”, której współorganizatorem był również Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach. Celem spotkania była promocja edukacji w szkołach ponadpodstawowych powiatu łosickiego.

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele władz lokalnych, instytucji, szkół, rodzice oraz uczniowie. Uczestnicy mogli wysłuchać prelekcji tematycznych zaprezentowanych przez przedstawicieli poszczególnych instytucji. Pani psycholog z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Łosicach mówiła na temat zagrożeń jakie czyhają na młodzież. Sekretarz Urzędu Miasta i Gminy w Łosicach zwróciła uwagę na potencjał i perspektywy rozwoju samorządu łosickiego, ze szczególnym uwzględnieniem aspektu edukacyjnego. Tematem prezentacji, którą przedstawiła Pani Danuta Borkowska – dyrektor Urzędu był „Rynek pracy i możliwości rozwoju zawodowego w powiecie łosickim.” Pani dyrektor przedstawiła dane dotyczące podmiotów gospodarczych, rodzajów działalności, potrzeb i oczekiwań

pracodawców funkcjonujących na terenie powiatu łosickiego. Zwróciła uwagę na cechy współczesnego rynku pracy, omówiła stan i strukturę bezrobocia z uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych. W drugiej części wystąpienia zostały omówione instrumenty oferowane przez Urząd, a dające możliwości rozwoju zawodowego zarówno osobom pracującym jak i wkraczającym na rynek pracy. Wskaźnik Edukacyjnej Wartości Dodanej, który pokazuje ocenę efektywności nauczania z uwzględnieniem wyników uczniów, którzy rozpoczęli naukę w szkole ponadpodstawowej wyjaśniła przedstawicielka Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Siedlcach.

W drugiej części konferencji ofertę szkół średnich przedstawili dyrektorzy i nauczyciele placówek oświatowych działających na terenie powiatu łosickiego: Zespół Szkół Nr 1 w Łosicach, Zespół Szkół Nr 2 w Łosicach i Zespół Szkół Nr 3 RCKU w Łosicach.

7.4.3. IX Uniwersytecka Giełda Pracy

W dniu 8 maja 2019 r. w budynku Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach odbyła się **IX Uniwersytecka Giełda Pracy**. Wydarzenie zorganizowane zostało z myślą o studentach uczelni. Podczas spotkania można było zapoznać się z ofertami pracy, staży i praktyk, przygotowanymi przez prawie 50 pracodawców i przedstawicieli instytucji z różnych branż i gałęzi gospodarki. Propozycje były zróżnicowane, skierowane do osób o różnych zainteresowaniach i predyspozycjach.

Spotkanie to było doskonałą okazją do poznania aktualnej sytuacji na rynku pracy oraz wymiany doświadczeń pomiędzy biznesem, a środowiskiem akademickim. Dało możliwość poznania oczekiwań pracodawców co do potencjalnych kandydatów do pracy, ale również potrzeb i aspiracji młodych osób rozpoczynających swoją drogę na rynku pracy. Odwiedzający mogli również skorzystać z porad pracowników Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy w Siedlcach oraz pracowników urzędów pracy.

Stoisko wystawowe przygotował również Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach. Pracownicy Urzędu: pośrednik pracy i specjalista ds. rozwoju zawodowego przekazywali studentom informacje o sytuacji i trendach na rynku pracy. Uczestnicy spotkania uzyskali także wskazówki, jak rozpocząć swoją drogę życia zawodowego. Na stoisku Urzędu dostępne były oferty pracy, ulotki i broszury dotyczące pomocy oferowanej przez Urząd.

7.4.4. XX Festyn Nadbużański w Serpelicach

W dniu 14 lipca 2019 r. odbył się **XX Festyn Nadbużański**. Jak co roku, tak i tym razem na nie mogło zabraknąć stoiska Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach. Uczestnicy Festynu mieli możliwość zapoznania się z ofertami pracy, w tym również ofertami EURES oraz uzyskania informacji na temat usług i form pomocy oferowanych przez Urząd.

Na stoisku Urzędu dostępne były ulotki, katalogi i broszury zawierające informacje o każdej z form wsparcia dla osób bezrobotnych, jak i Pracodawców. Zainteresowane osoby

miały okazję dowiedzieć się m.in. które i jakie warunki należy spełnić aby skorzystać z danej formy wsparcia, na jakich zasadach udzielane są środki na podjęcie działalności gospodarczej. Uczestnictwo w Festynie Nadbużańskim było doskonałą okazją do promocji usług Urzędu i przedstawienia jego działań na rzecz lokalnego rynku pracy.

7.4.5. Dożynki Powiatowe w Sarnakach

Tegoroczne Dożynki w Powiecie Łosickim odbyły się w dniu 15 września 2019 r. w Sarnakach.

Podczas wystąpień, przedstawiciele władz centralnych, samorządu powiatowego i gminnego podkreślili piękno obrzędu dożynkowego, kultywowania tradycji Święta Plonów i podziękowali rolnikom za trud pracy i zebrane zbiory.

Poszczególne gminy były licznie reprezentowane przez lokalne stowarzyszenia, sołectwa, koła gospodyń wiejskich, grupy śpiewaczy, artystów indywidualnych, twórców ludowych, OSP i inne osoby oraz podmioty, które przygotowały wspaniałe wieńce dożynkowe, stoiska i występy sceniczne.

Wśród wystawców, nie mogło zabraknąć stoiska Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach, na którym były dostępne ulotki, katalogi i broszury dotyczące działań i usług oferowanych przez Urząd. Pracownicy informowali o ofertach pracy, stażach, szkoleniach i innych formach pomocy skierowanych do osób poszukujących pracy i pracodawców. Uczestnictwo w Dożynkach Powiatowych było okazją do promocji usług Urzędu i przedstawienia jego działań na rzecz lokalnego rynku pracy.

7.4.6. „Dni otwarte dla Pracodawców i Przedsiębiorców z Powiatu Łosickiego”

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach w dniach 14 - 16 października 2019 r. zaprosił Pracodawców i przedsiębiorców do wzięcia udziału w „Dniach Otwartych dla Pracodawców i Przedsiębiorców z Powiatu Łosickiego” w ramach inicjatywy sieci Europejskich Publicznych Służb Zatrudnienia pn. „Europejskie Dni Pracodawców 2019”.

Europejskie Dni Pracodawców 2019 realizowane są niemal we wszystkich państwach Unii Europejskiej w ramach współpracy publicznych służb zatrudnienia państw UE/EOG. Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach również włączył się w tę inicjatywę, zapewniając stały dyżur (w godzinach 8.00 -15.00): pośrednika pracy, specjalisty ds. rozwoju zawodowego, specjalisty ds. programów, doradcy zawodowego oraz oferował możliwość pozyskania informacji na temat: usług rynku pracy, subsydiowanych form wspierających zatrudnienie, kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, zatrudniania cudzoziemców.

7.4.7. Spotkanie „Bezpieczny wyjazd – Bezpieczny powrót”

Urząd we współpracy z **Wojewódzkim Urzędem Pracy w Warszawie Filia w Siedlcach** 23 października 2019 r. zorganizował spotkanie informacyjne z cyklu „**Bezpieczny wyjazd - Bezpieczny powrót**”, w którym uczestniczyły osoby bezrobotne, zainteresowane podjęciem pracy za granicą.

W trakcie spotkania omówiono kwestie jak właściwie przygotować się do wyjazdu poza granice Polski w celu poszukiwania pracy oraz jak szukać legalnej pracy zagranicą. Pracownicy WUP – asystent EURES i specjalista ds. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wskazali między innymi kilka podstawowych zasad, których przestrzeganie zminimalizuje rozczarowanie i pozwoli uniknąć kłopotów związanych z poszukiwaniem zagranicznego zatrudnienia. Przedstawili także zasady działania europejskich sieci pośrednictwa pracy EURES. Omówili procedury związane z pozyskiwaniem dokumentów z krajów UE, które potwierdzają okresy ubezpieczenia i zatrudnienia, podkreślając, że legalne udokumentowane okresy zatrudnienia i ubezpieczenia za granicą mogą stanowić podstawę do ubiegania się o zasiłek dla bezrobotnych po powrocie do kraju oraz mogą być zaliczone do uprawnień emerytalno -rentowych.

Uczestnicy otrzymali również informacje o zasadach przeprowadzania transferów zasiłków dla bezrobotnych z krajów UE. Przekazane uczestnikom spotkania informacje zapewne pomogą podjąć przemyślane decyzje związane z pracą za granicą.

7.5. BADANIA I ANALIZY

W celu poznania potrzeb i oczekiwań klientów Urząd przeprowadza badania, które stanowią podstawę do opracowania analiz lokalnego rynku pracy wykorzystywanych do przygotowywania programów i projektów. Zgodnie z zapisami art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust.1 pkt 9 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.) w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach w 2019 r. opracowano Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie łosickim. W analizowanym okresie zostało przeprowadzone również ogólnopolskie badanie prognozujące zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach w nadchodzącym roku pn. „Barometr zawodów”.

7.5.1. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym. Ma on na celu określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo - kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. Pomaga w zapewnieniu spójności kierunków szkoleń z potrzebami rynku pracy.

Usprawnia poradnictwo zawodowe poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Urząd przygotowuje dwa typy raportów z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych: półroczne informacje sygnałowe i raport roczny. W czerwcu 2019 r. sporządzono raport roczny „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie łosickim w 2018 roku”, natomiast w lutym 2019 r. została przygotowana „Informacja sygnałowa za II półrocze 2018 r.”, a w sierpniu 2019 r. została przygotowana „Informacja sygnałowa za I półrocze 2019 r.”

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest sporządzany przy wykorzystaniu trzech mierników służących do identyfikacji elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych: wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych. Celem konstrukcji rankingu jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w głównej mierze, bazuje na danych gromadzonych w systemie Syriusz – liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej oraz na danych odnośnie ofert pracy podmiotów publicznych oraz tych publikowanych w Internecie. Analizę wzbogacano poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN oraz badań Głównego Urzędu Statystycznego.

Monitoring zawodów deficytowych nadwyżkowych dostarcza informacji na temat struktury bezrobocia czy potrzeb kadrowych pracodawców. Należy jednak pamiętać, że wyniki nie odzwierciedlają rzeczywistej skali zjawiska, gdyż sytuacja na rynku pracy zmienia się bardzo dynamicznie. Nie wszystkie oferty pracy zgłaszane są do Urzędu. Również w sprawozdawczości Urzędu osoba bezrobotna wykazywana jest pod jednym kodem zawodu, podczas gdy może posiadać kwalifikacje, uprawnienia pozwalające na pracę w kilku zawodach.

**Tabela Nr 15. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie łosickim
informacja sygnałna za I półrocze 2019 r.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy urządzeń energetycznych
		Asystenci nauczycieli
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Kierownicy do spraw finansowych
		Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
		Programiści aplikacji
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
	zawód deficytowy	Ogrodnicy
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Ręczni pakowacze i znakowacze
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Gońcy, багаżowi i pokrewni
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Zamiatacze i pokrewni
		Malarze budowlani i pokrewni
		Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Piekarze, cukiernicy i pokrewni
		Klasyfikatorzy żywności i pokrewni
		Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni

Źródło: Informacja sygnałna wygenerowana na stronie <http://mz.praca.gov.pl>

7.5.2. Barometr zawodów

„Barometr zawodów” jest to badanie jakościowe, przeprowadzane w każdym powiatowym urzędzie pracy, w którym prognozuje się zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach w nadchodzącym roku. Jednoroczna prognoza zapotrzebowania na zawody opiera się głównie na opinii ekspertów, w tym pracowników powiatowych urzędów pracy, m.in. doradców zawodowych, pośredników pracy, osób odpowiedzialnych za współpracę z przedsiębiorcami i za organizację szkoleń dla bezrobotnych. Dzięki temu możliwa jest wymiana doświadczenia i zdobytej wiedzy oraz uwzględnienie opinii uczestników obserwujących rynek pracy z różnych perspektyw: od strony bezrobotnych oraz pracodawców.

Barometr zawodów jest przeprowadzany na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Koordynatorem krajowym jest Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, natomiast na poziomie wojewódzkim Barometr zawodów koordynowany jest przez

wojewódzkie urzędy pracy. W województwie mazowieckim przygotowanie raportu nadzoruje Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie.

Efektom przeprowadzonego w urzędach pracy badania jest lista zawodów poklasyfikowanych w trzy grupy:

- **Zawody deficytowe**, czyli takie, w których w najbliższym roku nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców na pracowników w tych zawodach będzie duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje – niewielka;
- **Zawody zrównoważone**, czyli takie, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się);
- **Zawody nadwyżkowe**, czyli takie, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na małe zapotrzebowanie pracodawców na pracowników w tych zawodach oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców.

Barometr zawodów pokazuje zapotrzebowanie na zawody w poszczególnych powiatach i województwach w kraju.

Badanie „Barometr zawodów” zostało przeprowadzone w Urzędzie 10 września 2019 roku. Podczas badania eksperci -pracownicy Urzędu, posługując się danymi na temat liczby ofert pracy oraz liczby osób zarejestrowanych w konkretnym zawodzie, zawartymi w systemie informatycznym stosowanym przez Urząd udzielali odpowiedzi na następujące pytania:

- Jak zmieni się zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie w nadchodzącym roku? Czy będzie ono rosnąć, maleć czy pozostanie bez zmian?
- Jak będzie się kształtować relacja między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników w danym zawodzie? Czy wystąpi deficyt poszukujących pracy czy ich nadwyżka, czy może popyt i podaż zrównoważą się?

Lista zawodów ocenianych przez ekspertów została przygotowana na podstawie „Klasyfikacji zawodów i specjalności” (KZiS). Uczestnicy panelu oceniali tylko te zawody, które występują na lokalnym rynku pracy.

Prognozy na 2020 rok dla powiatu łosickiego wskazują na deficyt pracowników w 19 grupach zawodowych. Profesje z grupy deficytowej to: ogrodnicy i sadownicy, pielęgniarzy i położne, betoniarze i zbrojarze, brukarze, fryzjerzy, inżynierowie chemicy, kierownicy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, magazynierzy, mechanicy pojazdów samochodowych, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, opiekunowie osób starszych lub niepełnosprawnych, pracownicy administracji i biurowi, pracownicy ds. rachunkowości i księgowości, pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych, samodzielni księgowi, spawacze, sprzedawcy i kasjerzy. W prognozie występują następujące zawody nadwyżkowe: krawcy i pracownicy produkcji odzieży, monterzy maszyn i urządzeń, pedagodzy oraz rolnicy i hodowcy.

7.5.3. Lista zawodów i specjalności, na które istnieje zapotrzebowanie w powiecie łosickim w 2019 roku.

W styczniu 2019 r. zgodnie z § 66 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. 2014 r., poz. 667) sporządzono listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności, na które istniało zapotrzebowanie w powiecie łosickim w 2019 roku.

Analizy dokonano na podstawie następujących źródeł danych:

- 1) „Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze”;
- 2) „Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia dla województwa mazowieckiego na rok 2018”;
- 3) „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie łosickim na lata 2015-2020”;
- 4) „Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Łosickiego Rynku Pracy na lata 2016-2020”;
- 5) „Analizy ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców krajowych”;
- 6) „Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych w powiecie łosickim. Informacja sygnalna za I półrocze 2018 r.”;
- 7) „Barometru zawodów 2019 dla powiatu łosickiego i województwa mazowieckiego”;
- 8) „Analizy efektywności i skuteczności zakończonych szkoleń”;
- 9) „Analizy potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych i pracodawców na 2019 rok”.

W oparciu o powyższe źródła danych i analizy lokalnego rynku pracy wskazano, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności, następujące zawody, na które istnieje zapotrzebowanie na rynku pracy w powiecie łosickim: sprzedawca, ogrodnik – uprawa grzybów jadalnych, technik prac biurowych, robotnik gospodarczy, magazynier, kierowca ciągnika siodłowego, kierowca samochodu ciężarowego.

Lista zawodów i specjalności pomocna jest w opracowaniu kierunków szkoleń, które ułatwiają bezrobotnym przyuczenie do zawodu, podniesienie kwalifikacji, a w razie potrzeby także przekwalifikowanie oraz w wyborze dalszego kierunku kształcenia. Wykorzystywana jest również na grupowych spotkaniach informacyjnych lub spotkaniach edukacyjnych z młodzieżą szkolną jako jedno ze źródeł informacji o sytuacji i trendach na lokalnym rynku pracy.

PODSUMOWANIE

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach w 2019 roku kontynuował działalność ukierunkowaną na osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Duży nacisk położony został na stosowanie indywidualnych rozwiązań wobec poszczególnych trudnych grup osób bezrobotnych, tj. długotrwale bezrobotnych, osób młodych do 30 roku życia, osób po 50 roku życia. Istotnymi działaniami były te, które wspierały lokalną przedsiębiorczość, rozwój kompetencji oraz kwalifikacji zawodowej pracowników i pracodawców.

Z danych statystycznych zgromadzonych przez Urząd wynika, że rok 2019 był okresem dalszych korzystnych zmian na rynku pracy powiatu łosickiego i dalszego spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. poziom rejestrowanego bezrobocia jak i stopa bezrobocia sukcesywnie malały. **Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2019 r. wynosiła 4,2% (grudzień 2018 r. – 5,6%), a liczba zarejestrowanych - 665 osób (grudzień 2018 r. – 879 osób).** Tempo spadku liczby osób bezrobotnych na przestrzeni całego 2019 roku było wyraźne większe niż w 2018 r. Wskaźnik płynności bezrobocia w 2019 r. wyniósł 1,13, co oznacza, że na każde 100 osób rejestrujących się, 113 zostało wyłączonych. Rok wcześniej było to 108 osób. Obserwowaliśmy dużą rotację osób rejestrujących się w Urzędzie.

Pomimo spadku liczby bezrobotnych i wzrostu liczby ofert pracy wystąpiły trudności w aktywizacji zawodowej osób, a tym samym realizacji zgłoszonych ofert pracy. W ewidencji Urzędu pozostają osoby „trudne do aktywizacji”. Są wśród nich długotrwale bezrobotni ze zdezaktualizowanymi kwalifikacjami i szeregiem barier (wynikających z zaburzeń psychicznych czy różnego typu uzależnień) niepozwalających na podjęcie pracy oraz osoby, które z różnych względów po prostu nie chcą podjąć zatrudnienia. Wśród osób, które nie mogą znaleźć pracy są często osoby po 50 roku życia. Grupę trudną do aktywizacji stanowią również dłużnicy alimentacyjni osoby, które opuściły zakłady karne, z pogranicza marginesu społecznego. Grupy te wymagają długofalowego wsparcia ukierunkowanego na pobudzenie motywacji do zmiany swej sytuacji. Należy podkreślić, iż **49% ogółu zarejestrowanych to osoby długotrwale bezrobotne, wśród których 31,9% to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.** Osoby te są bierne, korzystają ze świadczeń pomocy społecznej i taką rzeczywistość przyjmują, jako „normalną”. Dużą grupę bezrobotnych stanowią również osoby **młode do 30 roku życia - 31,9% ogółu** zarejestrowanych. Barię bezpośrednio przekładającą się na szanse podjęcia zatrudnienia w tej grupie osób stanowi brak doświadczenia zawodowego i często wygórowane oczekiwania wobec pracodawców w stosunku do posiadanych kwalifikacji, umiejętności. **25,4 %** zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby **posiadające, co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.** Osoby bezrobotne z tej grupy nie podejmują zatrudnienia ze względu na sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem. W badanym okresie 2019 r. Urząd pozyskał **1441 wolnych miejsc pracy**, z czego 24,1% stanowiły miejsca pracy subsydiowane.

Dane statystyczne wskazują, iż osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie powiatu łosickiego to osoby o dość niskim poziomie wykształcenia. Na koniec 2019 r. **27,7% ogółu zarejestrowanych stanowili bezrobotni posiadający wykształcenie gimnazjalne i niższe. 22,1% stanowiły osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe, natomiast 24,1% posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe.** Świadectwem ukończenia **szkół średnich ogólnokształcących legitymowało się 12,3%** bezrobotnych, natomiast dyplomem ukończenia **szkoły wyższej legitymowało się 13,8%** ogółu zarejestrowanych.

Na strukturę społeczno-demograficzną bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie mają wpływ takie elementy jak: liczba pracujących, która wzrasta, starzejące się społeczeństwo – wzrost osób w wieku poprodukcyjnym, spadek liczby ludności, ujemny przyrost naturalny, ujemne saldo migracji wewnętrznych. Sytuacja ta nie pozostaje bez wpływu na zjawiska występujące na lokalnym rynku pracy.

Spadek liczby bezrobotnych jest zjawiskiem optymistycznym, lecz pracodawcy, co raz częściej mają ogromne problemy ze znalezieniem pracowników. Deficyt pracowników odczuwalny jest już nie tylko w branży piekarskiej i transportowej, ale także w innych branżach np. usługi budowlane, usługi naprawy pojazdów. Braki kadrowe zwłaszcza w rolnictwie charakteryzującym się głównie sezonowością, jak również w branży transportowej zaspokajane są poprzez zatrudnianie pracowników ze Wschodu, zwłaszcza z Ukrainy. W 2019 r. w Urzędzie złożono **361 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz 1070 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w związku z pracą „nie – sezonową”.** W tym okresie wydano **227 zaświadczeń o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej i 269 zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.**

Na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w 2019 r. pozyskaliśmy środki w kwocie **3.086.900,00 zł. co pozwoliło na aktywizację 322 osób.** Dzięki udzielonym **środkom na podjęcie działalności gospodarczej** na terenie powiatu łosickiego w 2019 roku **powstało 326 przedsiębiorstwa.** W ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w 2019 roku zostało utworzonych **20 stanowisk pracy.** Dzięki realizowanym projektom praktyczne **umiejętności do wykonywania pracy** poprzez uczestnictwo w stażach **zdoobyło 138 osób.** W ramach prac interwencyjnych zatrudnienie **podjęły 42 osoby.** Przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy a także spółki wodne i ich związki w ramach robót publicznych zatrudnienie **podjęło 28 osób.** Prace społecznie użyteczne w roku 2019 **podjęło 10 osób bezrobotnych** bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Korzystając z dofinansowania wynagrodzenia pracodawcy zatrudnili **2 osoby powyżej 50 roku życia. 8 osobom został przyznany bon na zasiedlenie.** Na szkolenia indywidualne i grupowe **Urząd skierował łącznie 6 osób, 3 osoby otrzymały bon szkoleniowy.** W 2019 roku zrefundowano składki ZUS dla **17 osób zatrudnionych w spółdzielni socjalnej „Łosiczanka”.**

Pracodawcy, którzy chcą inwestować w kształcenie ustawiczne pracowników jak i swoje korzystają ze środków **Krajowego Funduszu Szkoleniowego**. Daje on szansę na zdobycie przez pracowników nowej wiedzy, nowych umiejętności czy też uprawnień. Z tej formy wsparcia skorzystało **169 osób**.

Istotnym źródłem finansowania działań aktywizacyjnych były fundusze Unii Europejskiej. Środki pozyskane przez Urząd na aktywizację bezrobotnych z **Europejskiego Funduszu Społecznego stanowiły 65 % ogółu** środków otrzymanych na realizację programów rynku pracy.

Realizując zadania Urząd ściśle współpracuje z głównymi partnerami rynku pracy - pracodawcami i przedsiębiorcami, którzy generują nowe miejsca pracy i stwarzają szansę na nabycie umiejętności do wykonywania pracy poprzez organizację staży dla osób bezrobotnych. Poprawiająca się statystyka, jeśli chodzi o spadek liczby bezrobotnych sprawia, że pracodawcy obecnie mają problem w znalezieniu pracowników spełniających określone przez nich wymagania. Realizacja ofert pracy staje się bardzo trudna zarówno ze względu na przyczyny leżące po stronie osób bezrobotnych (np. brak motywacji do podjęcia zatrudnienia, niechęć do podnoszenia lub zmiany kwalifikacji, brak doświadczenia zawodowego na danym stanowisku, brak możliwości dojazdów do pracodawcy) jak i po stronie pracodawców (niskie wynagrodzenie za pracę, niestałe zatrudnienie). Mimo powyższych barier Urząd dokłada wszelkich starań, aby jak najwięcej zgłoszonych ofert pracy zostało zrealizowanych.

Wszystkie działania podejmowane przez Urząd miały na celu poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz pomoc pracodawcom w tworzeniu nowych miejsc pracy poprzez pomoc finansową jak i działania bezinwestycyjne związane z aktywizacją osób bezrobotnych i poszukujących pracy w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego. Obecna sytuacja na rynku pracy stawia przed Urzędem ogromne wyzwanie dotyczące aktywizacji osób najbardziej oddalonych od rynku pracy oraz pomocy pracodawcom w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy, gdyż bolączką firm okazał się niedobór kandydatów.

Ocena efektywności podejmowanych działań aktywizacyjnych za 2019 r. zostanie dokonana przez MRPiPS w 2020 roku.

Danuta Borkowska

***Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Łosicach***

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŁOSICKIEGO	6
1.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	6
1.2. UDZIAŁ LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH.....	8
1.3. ZATRUDNIENIE W POWIECIE ŁOSICKIM	9
1.4. MIGRACJE	9
1.5. PODMIOTY GOSPODARCZE W POWIECIE ŁOSICKIM	10
1.6. WYNAGORDZENIA.....	14
II. RYNEK PRACY W POWIECIE ŁOSICKIM	15
2.1. POZIOM, STOPA I DYNAMIKA BEZROBOCIA.....	15
2.2. STRUKTURA BEZROBOTNYCH	21
2.2.1. <i>Bezrobotni według płci</i>	21
2.2.2. <i>Bezrobotni zamieszkali na wsi</i>	23
2.2.3. <i>Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku</i>	25
2.2.4. <i>Bezrobotni niepełnosprawni</i>	26
2.2.5. <i>Bezrobotni według wieku</i>	27
2.2.6. <i>Bezrobotni według wykształcenia</i>	30
2.2.7. <i>Bezrobotni według stażu pracy</i>	32
2.2.8. <i>Bezrobotni według czasu pozostawiania bez pracy</i>	33
2.2.9. <i>Bezrobotni według zawodów</i>	35
2.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	36
2.3.1. <i>Bezrobotni w wieku do 30 roku życia</i>	37
2.3.2. <i>Długotrwale bezrobotni</i>	38
2.3.3. <i>Bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia</i>	40
2.3.4. <i>Pozostałe grupy osób, znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy</i>	41
III. USŁUGI RYNKU PRACY	43
3.1. POŚREDNICTWO PRACY	43
3.1.1. <i>Usługa EURES</i>	50
3.1.2. <i>Zatrudnianie cudzoziemców</i>	53
3.2. PORADNICTWO ZAWODOWE	59
3.2.1. <i>Indywidualna porada zawodowa</i>	60
3.2.2. <i>Grupowa porada zawodowa</i>	62
3.2.3. <i>Indywidualna informacja zawodowa</i>	64

3.2.4. Informacja zawodowa w formie grupowej	65
3.2.5. Spotkania edukacyjne	66
3.2.6. Indywidualny Plan Działania.....	67
3.3. SZKOLENIA	68
IV.KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY	73
V.FINANSE.....	78
VI.PROGRAMY RYNKU PRACY	81
6.1.FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W RAMACH ŚRODKÓW PRYZNANYCH ALGORYTMEM ...	81
6.1.1.Prace interwencyjne	81
6.1.2.Roboty publiczne.....	81
6.1.3.Prace społecznie użyteczne	82
6.1.4.Organizacja staży.....	82
6.1.5.Szkolenia	83
6.1.6.Wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy	83
6.1.7.Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.....	84
6.1.8.Zwrot kosztów dojazdu	84
6.1.9.Badania lekarskie.....	84
6.1.10.Bony szkoleniowe	84
6.1.11.Bony na zasiedlenie	85
6.1.12.Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia.	86
6.1.13.Refundacja składek ZUS.....	86
6.2.PROGRAMY REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY Z REZERWY FUNDUSZU PRACY.	87
6.2.1.Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych związany z tworzeniem zielonych miejsc pracy	87
6.2.2.Program staży w placówkach ARiMR.	87
6.3.ŚRODKI Z EFS W RAMACH PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH	88
6.3.1.Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.....	88
6.3.2.Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego	89
6.3.3.Środki na zadania fakultatywne w kwocie 495.500,00 zł.....	90
VII.INNE DZIAŁANIA URZĘDU	95
7.1.DECYZJE ADMINISTRACYJNE, ZAŚWIADCZENIA I INNE INFORMACJE.....	95

7.2.DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	97
7.2.1. Kontrole zewnętrzne	97
7.2.2. Wizyty monitorujące realizację umów zawartych w ramach realizowanych instrumentów rynku pracy	97
7.2.3. Kontrola wewnętrzna	99
7.3.WEWNĘTRZNE AKTY NORMATYWNE	101
7.4.UDZIAŁ W IMPREZACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ INNE INSTYTUCJE JAKO PROMOCJA URZĘDU ORAZ USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY.....	102
7.4.1.XIV Łosickie Spotkanie Edukacyjne	102
7.4.2.I Powiatowa Konferencja Edukacyjna "POWIAT ŁOSICKI - TU SIĘ KSZTAŁCĘ - ŻYJĘ I PRACUJĘ"	103
7.4.3.IX Uniwersytecka Giełda Pracy	104
7.4.4.XX Festyn Nadbużański w Serpelicach	104
7.4.5.Dożynki Powiatowe w Sarnakach	105
7.4.6.„Dni otwarte dla Pracodawców i Przedsiębiorców z Powiatu Łosickiego"	105
7.4.7.Spotkanie „Bezpieczny wyjazd – Bezpieczny powrót”	106
7.5.BADANIA I ANALIZY.....	106
7.5.1.Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych	106
7.5.2.Barometr zawodów.....	108
7.5.3.Lista zawodów i specjalności, na które istnieje zapotrzebowanie w powiecie łosickim w 2019 roku.	110
PODSUMOWANIE.....	111

Spis tabel:

Tabela Nr 1. Saldo migracji zagranicznych i wewnętrznych na pobyt stały w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2017-2019	10
Tabela Nr 2. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji w latach 2018-2019	20
Tabela Nr 3. Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2019 r. według najczęściej reprezentowanych grup zawodowych	36
Tabela Nr 4. Wolne miejsca pracy pozyskane w latach 2018 - 2019	44
Tabela Nr 5. Wolne miejsca pracy zgłaszane według gmin w latach 2018 - 2019.....	45
Tabela Nr 6. Wizyty osób bezrobotnych i poszukujących pracy w 2019 r.	49
Tabela Nr 7. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w 2019 r.....	57
Tabela Nr 8. Zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r.....	58

<i>Tabela Nr 9. Szkolenie indywidualne w 2019 roku finansowane z Funduszu Pracy .....</i>	70
<i>Tabela Nr 10. Szkolenia w ramach bonu szkoleniowego finansowane z Funduszu Pracy.....</i>	70
<i>Tabela Nr 11. Szkolenie grupowe w 2019 r. finansowane z Funduszu Pracy .....</i>	71
<i>Tabela Nr 12. Wysokość środków i liczba uczestników realizowanych projektów, programów i innych działań w latach 2018-2019.....</i>	79
<i>Tabela Nr 13. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (FP, EFS, PFRON) w latach 2018 - 2019 .....</i>	91
<i>Tabela Nr 14. Osoby objęte (rozpoczynające udział) aktywnymi programami rynku pracy (FP, EFS, PFRON) według form wsparcia w latach 2018 - 2019 .....</i>	92
<i>Tabela Nr 15. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie łosickim informacja sygnałna za I półrocze 2019 r.....</i>	108

Spis wykresów:

<i>Wykres Nr 1. Liczba mieszkańców powiatu łosickiego w latach 2005-2018 (wg stanu na koniec roku).....</i>	7
<i>Wykres Nr 2. Prognoza ludności powiatu łosickiego na lata 2020-2050 .....</i>	7
<i>Wykres Nr 3. Ludność powiatu łosickiego wg ekonomicznych grup wiekowych (wg stanu na koniec 2017 i 2018 roku).....</i>	8
<i>Wykres Nr 4. Liczba pracujących w powiecie łosickim w latach 2014-2018 (wg stanu na koniec roku).....</i>	9
<i>Wykres Nr 5. Struktura podmiotów prowadzących działalność gospodarczą działających w powiecie łosickim (wg stanu na dzień 31.12.2019 r.) .....</i>	13
<i>Wykres Nr 6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2014-2018 (wg stanu na koniec roku).....</i>	14
<i>Wykres Nr 7. Bezrobotni zarejestrowani w latach 2018-2019 (wg stanu na koniec grudnia).....</i>	15
<i>Wykres Nr 8. Bezrobotni zarejestrowani wg gmin (wg stanu na 31.12.2019 r.).....</i>	16
<i>Wykres Nr 9. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2019 roku .....</i>	17
<i>Wykres Nr 10. Bezrobotni rejestrujący się w latach 2018 - 2019 .....</i>	18
<i>Wykres Nr 11. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji osób bezrobotnych w latach 2018 - 2019.....</i>	19
<i>Wykres Nr 12. Bezrobotne kobiety w latach 2018 – 2019 (stan na koniec grudnia) .....</i>	22
<i>Wykres Nr 13. Aktywizacja kobiet w latach 2018 – 2019.....</i>	23
<i>Wykres Nr 14. Bezrobotni zamieszkali na wsi w latach 2018 - 2019.....</i>	24

Wykres Nr 15. Aktywizacja osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi w latach 2018 – 2019	25
Wykres Nr 16. Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w latach 2018 - 2019 (wg stanu na koniec grudnia).....	26
Wykres Nr 17. Bezrobotni według wieku w latach 2018 – 2019 (wg stanu na koniec grudnia).....	30
Wykres Nr 18. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia (wg stanu na koniec grudnia 2019 r.)	32
Wykres Nr 19. Bezrobotni według stażu pracy przed rejestracją (wg stanu na koniec grudnia 2019 r.)	33
Wykres Nr 20. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (wg stanu na koniec grudnia 2019 r.)	34
Wykres Nr 21. Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2018 - 2019 (wg stanu na koniec grudnia).....	41
Wykres Nr 22. Wolne miejsca pracy pozyskane do realizacji w latach 2018 -2019.....	43
Wykres Nr 23. Wolne miejsca pracy pozyskane do realizacji w 2019 r. w podziale na subsydiowane i niesubsydiowane	44
Wykres Nr 24. Miejsca pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej w 2019 roku według najczęściej zgłaszanych zawodów	48
Wykres Nr 25. Oferty pracy w ramach sieci EURES w latach 2018 – 2019.....	51
Wykres Nr 26. Wolne miejsca pracy w ramach sieci EURES przyjęte w 2019 r.	53
Wykres Nr 27. Poradnictwo indywidualne w latach 2018 – 2019.....	61
Wykres Nr 28. Porady grupowe według tematyki organizowanych zajęć w latach 2018-2019.....	63
Wykres Nr 29. Usługi poradnictwa zawodowego w latach 2018 – 2019.....	65
Wykres Nr 30. Indywidualne Plany Działania w latach 2018 - 2019	68
Wykres Nr 31. Liczba uczestników szkoleń w latach 2018-2019	71
Wykres Nr 32. Efektywność szkoleń realizowanych w latach 2018-2019	72
Wykres Nr 33. Wysokość środków wydatkowanych w ramach KFS w latach 2018 – 2019.....	77